

servi
tekninen

Punkalaitumen kunnan **TILINPÄÄTÖS 2025**

Kunnanhallitus 30.3.2026

Kunnanvaltuusto 8.6.2026

Sisällys

1 Kunnanjohtajan katsaus.....	1
1.1 Johdanto.....	3
2 Toimintakertomus.....	4
2.1 Toimintakertomuksen laatiminen.....	4
2.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	5
2.2.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5
2.2.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	9
2.2.3 Kuntastrategia.....	11
2.2.4 Henkilöstötilinpäätös.....	12
2.2.5 Tietotilinpäätös.....	13
2.2.6 Hyvinvointikertomus -kuntalaisten hyvinvointi.....	14
2.2.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.....	21
2.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	23
2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	25
2.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	25
2.4.2 Toiminnan rahoitus.....	27
2.5 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	31
2.6 Kokonaistulot ja -menot.....	35
2.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	36
2.7.1 Kuntakonsernin rakenne.....	36
2.7.2 Konsernitulos.....	37
2.7.3 Konsernirahoitus.....	38
2.7.4 Konsernitase ja tunnusluvut.....	39
2.8 Tilikauden tuloksen käsittely.....	41
3 Käyttötalous.....	42
3.1 Hallintotoimi.....	44
3.1.1 Keskusvaalilautakunta.....	44
3.1.2 Tarkastuslautakunta.....	44
3.1.3 Kunnanhallitus.....	45
3.2 Kasvatus- ja opetus.....	56
3.2.1 Varhaiskasvatus.....	56
3.2.2 Perusopetus.....	59
3.2.3 Lukio-opetus.....	61
3.3 Tekninen toimi.....	64
3.3.1 Tekninen hallinto.....	64
3.3.2 Yhdyskuntatekniikka.....	66

3.3.3 Vesihuolto.....	67
4. Tuloslaskelmaosa.....	70
4.1 Tuloslaskelman toteutuminen	70
5. Investointiosa.....	74
6. Rahoitusosa.....	77
7. Tilinpäätöslaskelmat.....	78
7.1 Tuloslaskelma	78
7.2 Rahoituslaskelmat	79
7.3 Tase.....	80
7.4 Konsernituloslaskelma	82
7.5 Konsernin rahoituslaskelma.....	83
7.6 Konsernitase.....	84
8. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	86
8.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	86
8.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	87
8.3. Tasetta koskevat liitetiedot.....	90
8.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	90
8.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	93
8.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	95
8.5. Ympäristöasiat.....	96
8.6. Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	97
8.7. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	99
9 Vesihuoltolaitoksen taseyksikkö	101
9.1. Laskennallinen taseyksikkö.....	101
9.1.1. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus.....	101
9.1.2. Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat.....	104
10 Käytetyt kirjanpitokirjat, arkistointi ja tositteiden lajit	108

1 Kunnanjohtajan katsaus

Tällä hetkellä julkisen talouden kehitys on pysähdyksissä. Vallitseva maailmantilanne, valmiuden ja varautumisen haasteet lisäävät jatkossakin valtiontalouden paineistusta. Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus ja ns. norminpurkutalkoot antavat vielä odottaa valmistumistaan ja kuntien rahoitus tilanne on hyvin epävakaa.

Punkalaitumen kuntaa haastaa muiden maalaiskuntien tavoin epäsuotuisa väestörakenne ja sen heijastevaikutukset. Luonnollinen väestömuutos on jo pitkään ollut Punkalaitumella negatiivinen, yhtä syntynyttä lasta kohden kuoli viisi henkilöä. Vuonna 2025 Punkalaitumella syntyi 9 lasta ja kuoli 45 asukasta. Asukasluku oli vuoden lopussa 2 545 asukasta (2024 vuonna 2 609 asukasta eli vähennystä -2,5 %). Palvelutarpeen laskennallinen muutos lapsissa ja nuorten ikäluokissa on edelleenkin merkittävä. Ala-aste ikäisten lasten määrä vähenee kuudessa vuodessa n. 39 %, joten älykästä sopeutumista palvelutarpeen muutokseen on hallittava ennakoiden.

Punkalaitumelle perheet ovat erittäin tärkeitä ja kunta muisti uusia vauvaperheitä 300 euron lahjalla päiväkodilla järjestetyssä vauvajuhlassa 17.2.2025. Kunta tarjosi monia palveluita ja aktiviteetteja yhteistyössä eri tahojen kanssa, jotka rikastuttivat punkamelaitumelaisten elämää ja tukivat asukkaiden hyvinvointia, olipa kyseessä leikkipuistot, tapahtumat tai erilaiset aktiviteetit (esim. Laitumelle lasku 24.5.2025). Vuoden yrittäjäpalkinto annettiin Hoiva- ja kotipalvelu Mari Orakselle 31.10.2025 Punkalaitumen Yrittäjien järjestämässä juhlassa.

Kunnan hallintosääntöä uudistettiin vuoden 2025 aikana kahteen kertaan. Viimeisin hallintosääntö astui voimaan 1.10.2025 uuden hallinnon organisaatiouudistuksen myötä. Työllisyyspalvelut siirtyivät vuoden 2025 alussa TE-toimistoilta kuntien vastuulle. Punkalaidun liittyi Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueeseen, jonka isäntäkuntana on Sastamala. Läntisen Pirkanmaan työllisyysalue onnistui hyvin tehtävässään ja alitti talousarvion, kun samaan aikaan muut alueet tekivät suuria talousarvion ylityksiä.

Tuloslaskelma

Toimintatuottoja saatiin 258 675 euroa enemmän ja toimintakulut alittuivat peräti 651 677 euroa talousarvioon nähden. Henkilöstökulut alittuivat 93 115 euroa talousarvioon nähden ja pienuivat 2,3 % edellisvuoteen verrattuna. Toimintakate toteutui 910 352 euroa parempana kuin talousarviossa. Verotulot toteutuivat 207 705 euroa ja valtionosuudet 65 479 euroa heikommin kuin oli budjetoitu. Rahoitusosa toteutui 21 920 euroa parempana kuin talousarviossa. Vuosikate toteutui peräti 659 089 euroa parempana kuin talousarviossa. Vuosikate riitti kattamaan lainojen lyhennykset. Poistot olivat 3 948 euroa enemmän kuin talousarviossa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 330 295 euroa, joka on 655 141 euroa parempi kuin talousarviossa. Punkalaitumen kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää vuoden lopussa 6 240 122 euroa eli 2 452 euroa asukasta kohden.

Investointeja tehtiin 306 847 euron edestä (121 €/as.).

Investoinnit pitivät sisällään mm. Iso-Jaakkolantien asfalttipäällyksen parannuksen, Emmanpuiston ja Keskuskoulun pihaan hankittiin uusia leikkivälineitä, päiväkodin sisäpiha sai uuden katoksen, sekä Porttikallio uudet valaistut kuntoportaat, ”Pertin portaat”. Keskuskoulun ilmanvaihtopuhaltimet ja valvontalakeskuskaapit uudistettiin. Vartiolan huoltorakennuksen varastotiloja kunnostettiin ja Pohjoisseudun koulu ja Vapari maalattiin ulkoa.

Investoinnit pystyttiin rahoittamaan hyvällä vuosikatteella, eikä vierasta pääomaa tarvittu. Kunnanvaltuusto keskeytti Kanteenmaan ja keskustan välisen syöttövesijohdon saneerauksen urakoitsijaa koskevan kilpailutuksen hankintamenettelyn virheellisyyden ja hankintatarpeen muutoksen vuoksi ja palautti asian teknisen lautakunnan valmisteluun, joten investointi siirtyi vuodelle 2026. Kaisankodin, Pakarin sekä Hilman ja Matin kattojen maalaus keskeytettiin tarkemman pintamateriaalin selvittämiseksi ja huoltopinnoitus kilpailutetaan uudelleen vuoden 2026 aikana.

Uskon, että hyvin hoidettu kunnan talous on suurin vetovoimatekijä.

Talouden tasapaino on ainoa keino säilyttää kunnan itsenäisyys ja asukkaiden palvelut. Sitä kohti olemme määrätietoisesti pyrkineet ja kunnan lainakanta supistui tänäkin vuonna 400 000 eurolla (6,6 %) ja lainaa on nyt jäljellä 5 665 000 euroa eli 2 226 euroa per asukas (2024 vuonna 2 325 €/as.). Manner-Suomen kuntien lainakannan keskiarvo on n. 3 365 euroa asukasta kohden, joten Punkalaitumen kunnalla on selvästi vähemmän lainaa kuin muilla kunnilla keskimäärin. Asukasluvun alenema vaikeuttaa lainan vähentymistä, toisaalta taas kassavarannot kasvavat suhteessa asukaslukuun. Kassavarannot olivat vuoden lopussa 4 568 463 euroa eli 1 795 euroa per asukas ja kasvoivat peräti 31 % (2024 vuonna 1 370 €/as.).

Jatkossa talousarvio on laadittava tarkemmalla tasolla, ettei tuloveroa nosteta ns. turhaan. Näin jälkikäteen voidaan todeta, että ilman tuloveron 0,4 % -yksikön nostamistakin tilinpäätöksemme tulos olisi ollut plussalla. Vaaditaan jatkuvaa älykästä sopeutumista, sillä ilman vuosittaista tuloveron nostoa verotulomme heikkenisi vuosittain.

Konsernitilinpäätös

Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:n tulos oli tappiollinen -27 346,45 euroa (2024: -37 535 euroa). Yhtiöllä on kertynyttä alijäämää -720 976,77 euroa, joka yhdistetään Punkalaitumen kuntakonserniin.

Konsernin tilikauden tulos oli 279 522 euroa voitollinen. Konsernitaseen kertynyt ylijäämä vuoden lopussa oli 6 061 tuhatta euroa, eli 2 382 euroa asukasta kohden. Konsernin lainamäärä oli vuoden lopussa 6 156 345 euroa, eli 2 419 euroa asukasta kohden. Manner-Suomen kuntakonserniin lainakannan keskiarvo oli 6 920 euroa asukasta kohden, joten tilanne Punkalaitumella on hyvä.

Kiitokset

Tuloksetkaan vuoden mahdollisti kunnan henkilöstö ja kiitoksen ansaitsee myös sujuva yhteistyö luottamushenkilöidemme ja sidosryhmiemme kanssa. Taloutemme liikkumavara on erittäin pieni, mutta niukoillakin resursseilla onnistuimme yhdessä tekemään upean tuloksen.

Haluan kiittää kunnan päättäjiä, henkilöstöä, alueen yrittäjiä ja yhdistyksiä sekä seuroja Punkalaitumen kunnan eteen tehdystä työstä. Erityiskiitoksen haluan osoittaa niille kuntalaisille, jotka ovat omassa arjessaan palvelleet toisiaan ja siten olleet rakentamassa parempaa tulevaisuutta meille kaikille. Yhdessä loimme jälleen lämpimän ja kannustavan ympäristön, missä jokainen voi kasvaa ja kukoistaa.

Punkalaitumella 19.3.2026

Tiina Pelkonen

kunnanjohtaja

1.1 Johdanto

Kuntalain mukaan kunnat noudattavat kirjanpidossaan ja tilinpäätöksessään kirjanpitolakia soveltuvin osin. Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tarkoituksena on antaa oikea ja riittävä kuva kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Kunnan tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Valtuuston käsiteltäväksi tilinpäätös on saatettava viimeistään tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Kuntalain mukaan kunnan on sisällytettävä tilinpäätökseensä tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kunnan, jolla on määräämisvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

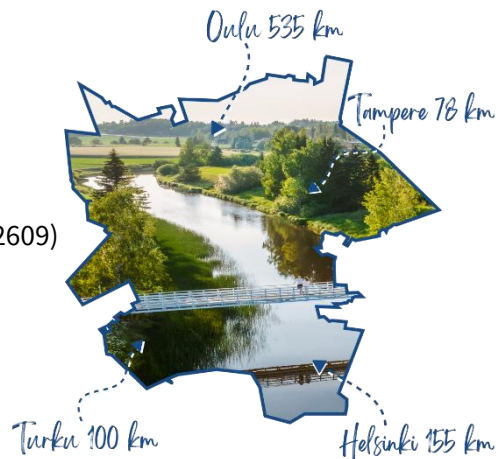
Perustietoa

Kunta	Punkalaidun
Maakunta	Pirkanmaa
Seutukunta	Lounais-Pirkanmaan seutukunta
Kunnan perustamisvuosi	1639
Pinta-ala	364,02 km ²
- maata	361,08 km ²
- vettä	2,94 km ²
Asukastiheys	7,0 as/maa-km ²

Asukasluku 31.12.2025	2545	(2024: 2609)
0–14-vuotiaita, %	10,5	
15–64-vuotiaita, %	50,4	
65–74-vuotiaita, %	18,3	
Yli 75-vuotiaita, %	20,8	
Väestöllinen huoltosuhde	98,4	

Työvoima 31.12.2025	1022	(12/2024: 1015)
Työttömät työnhakijat	93	
Työttömyysaste 12/2025	9,1 %	(12/2024: 8,4 %)
Taloudellinen huoltosuhde	174,0	

Tuloveroprosentti	9,40
Kiinteistöveroprosentit	
-yleinen	1,12
-vakituiset asuinrakennukset	0,60
-muut asuinrakennukset	1,12

2 Toimintakertomus

2.1 Toimintakertomuksen laatiminen

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kuntalain 113 §:n mukaan toimintakertomus on osa kunnan virallista tilinpäätöstä. Toimintakertomus on kunnan hallinnon, talouden ja muun toiminnan seurannan runkona. Se on edellytetty laadittavaksi sellaiseen muotoon, että esitettyjen tietojen vertailu eri kuntien välillä on mahdollista.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kuntakonsernissa. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet hyväksytään talousarviossa ja -suunnitelmassa. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Lisäksi kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

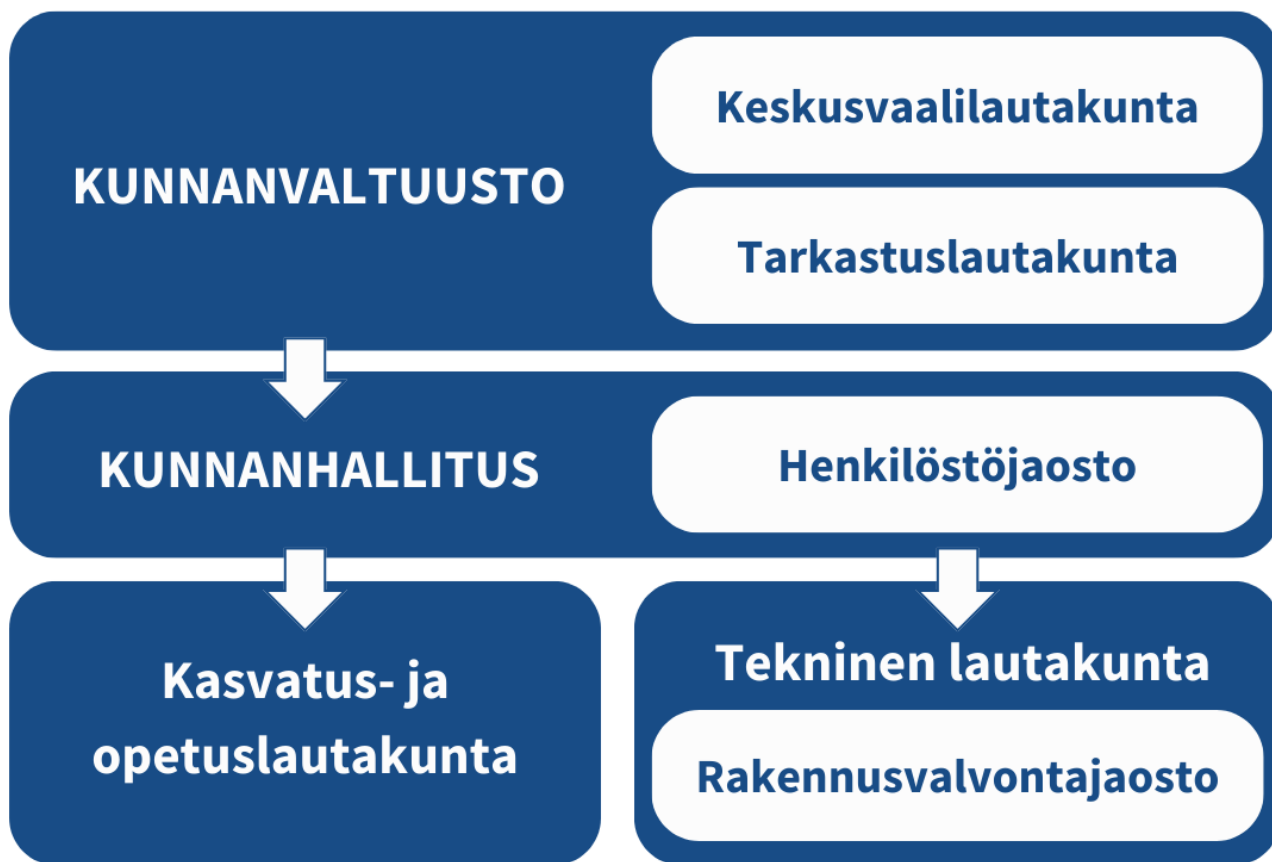
2.2.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Toimielinorganisaatio

Kunnanjohtajan koollekutsuma johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään kunnan operatiivisen johtamisen kysymyksiä ja valmistelemaan toimielinten kokouksia.

Vaikuttajatoimieliminä kunnassa toimivat nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto sekä elinvoimaneuvosto.

Punkalaitumen kunnan organisaatio oli 31.12.2025 seuraava:

Toimielinten kokoonpanot 31.5.2025 asti

Kunnanvaltuusto

Suomen Keskusta

Lähdeniemi Linda pj.
Ali-Rantala Sami
Salioja Sanna
Seppä Matti
Törmä Martti
Välimaa Esa-Matti

Kansallinen Kokoomus

Lintunen Jani
Madekivi Sirkka 2. vpj
Peltomäki Antti
Prihti Ari
Lumme Harri
Yli-Parri Juha

Perussuomalaiset

Korhonen Tapio 1.vpj
Kaunisto Jesse
Korhonen Tapio
Mäki-Laurila Anne
Uutto Sami

SDP

Dahl Ulla
Lappalainen Sari
Pulakka Merja
Wakkala Marja

Kunnanhallitus

Lumme Harri pj.
Uutto Sami vpj.
Peltomäki Antti
Pulakka Merja
Salioja Sanna
Seppä Matti
Wakkala Marja

Esittelijä:

Kunnanjohtaja

Tarkastuslautakunta

Karunen Timo pj.
Prihti Ari vpj.
Rantanen Mirja

Esittelijä:

Lautakunnan pj.

Keskusvaalilautakunta

Henttinen Tapani pj.
Ylinen Eeva vpj.
Dahl Ulla
Ekilä Jaana
Mäki-Laurila Anne

Esittelijä:

Lautakunnan pj.

Henkilöstöjaosto

Seppä Matti pj.
Wakkala Marja vpj.
Lumme Harri

Esittelijä:

Henkilöstö- ja
hyvinvointijohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Madekivi Sirkka pj.
Saarinen Henrietta vpj.
Lappalainen Sari
Mäki-Laurila Anne
Prihti Ari
Törmä Martti
Välimaa Esa-Matti

Esittelijä:

Varhaiskasvatusjohtaja
Yhteiskoulu-lukion
rehtori

Tekninen lautakunta

Uutto Sami pj.
Lindqvist-Saarela Marita vpj.
Keto Simo
Lintunen Jani
Männistö Soili
Rannikko Satu
Yli-Parri Juha

Esittelijä:

Tekninen johtaja

Rakennusvalvontajaosto

Lintunen Jani pj.
Uutto Sami vpj.
Lindqvist-Saarela Marita
Keto Simo
Rannikko Satu

Esittelijä:

Tekninen johtaja

Toimielinten kokoonpanot 1.6.2025 alkaen

Kunnanvaltuusto

Suomen Keskusta

Seppä Matti 1. vpj
Hietaniemi Paavo
Kantonen Jari
Karunen Timo
Lähdeniemi Linda
Törmä Juhani
Vainio-Knuutila Sari

Kansallinen Kokoomus

Mölsä Oili 2. vpj
Kyläsorri Ville-Matti
Lumme Harri
Yli-Parri Juha

Perussuomalaiset

Uutto Sami

SDP

Lappalainen Sari pj.
Korhonen Petri
Pulakka Merja
Rantanen Pertti
Wakkala Marja

Kunnanhallitus

Lähdeniemi Linda pj.
Korhonen Petri vpj.
Karunen Timo
Kyläsorri Ville-Matti
Lumme Harri
Vainio-Knuutila Sari
Wakkala Marja

Esittelijä:

Kunnanjohtaja

Tarkastuslautakunta

Mölsä Oili pj.
Törmä Juhani vpj.
Lappalainen Sari

Esittelijä:

Lautakunnan pj.

Keskusvaalilautakunta

Törmä Martti pj.
Sorri Kari vpj.
Ekilä Jaana
Routsi Terttu
Ylinen Eeva

Esittelijä:

Lautakunnan pj.

Henkilöstöjaosto

Karunen Timo pj.
Wakkala Marja vpj.
Lumme Harri

Esittelijä:

Henkilöstö- ja
hyvinvointijohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Hietaniemi Paavo pj.
Prihti Ari vpj.
Kantonen Jari
Lindqvist-Saarela Marita
Madedivi Sirkka
Rantanen Pertti
Räsänen Eeva-Liisa

Esittelijä:

Varhaiskasvatusjohtaja
Yhteiskoulu-lukion
rehtori

Tekninen lautakunta

Wakkala Marja pj.
Välimaa Esa-Matti vpj.
Lintunen Jani
Pulakka Merja
Rannikko Satu
Suoranta Kalle
Yli-Parri Juha

Esittelijä:

Tekninen johtaja

Rakennusvalvontajaosto

Välimaa Esa-Matti pj.
Lintunen Jani vpj.
Korhonen Petri
Rannikko Satu
Wakkala Marja

Esittelijä:

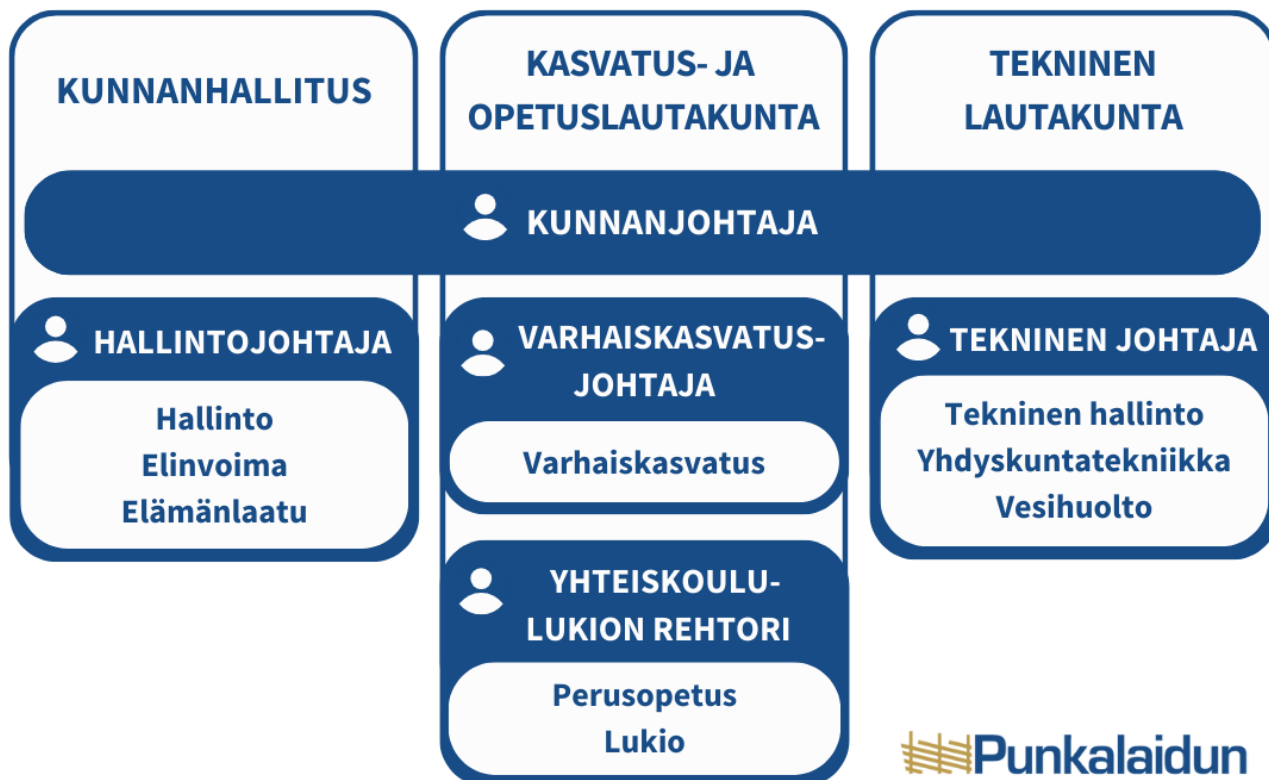
Tekninen johtaja

Vastuu- ja tehtäväalueet

Hallintosääntöä uudistettiin vuoden 2025 aikana kaksi kertaa. Voimassa oleva hallintosääntö on uudistettu kunnanvaltuuston kokouksessa 29.9.2025 (§ 35). Hallintosääntö tuli uudistettavaksi syksyllä organisaatiouudistuksen myötä.

Kunnanvaltuusto päättää kunnan toimielin- ja vastuualuejaon. Vastuualuejako toimii myös talousarvion käyttötalousosan sitovuustasorakenteena.

Tehtäväalueet

Tilivelvollisella on erityinen vastuu ja velvoite toimia hyvän johtamis- ja hallintotavan ja eettisten lähtökohtien mukaisesti sekä puuttua toiminnassa ilmeneviin poikkeamiin. Punkalaitumen kunnassa tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet, kunnanjohtaja, vastuualuejohtajat ja tehtäväaluejohtajat.

Punkalaitumen kunnan tilivelvollisia ovat:

- toimielinten jäsenet valtuustoa lukuun ottamatta
- kunnanjohtaja
- hallinto
 - hallintojohtaja
 - toimistopäällikkö
 - hyvinvointipäällikkö
 - elinvoimapäällikkö

- kasvatus ja opetus
 - Keskuskoulun rehtori
 - Pohjoisseudun koulun rehtori
 - Yhteiskoulu-lukion rehtori
 - varhaiskasvatusjohtaja
- tekninen
 - tekninen johtaja
 - työpäällikkö

2.2.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Läntisen Pirkanmaan työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025, julkisten työvoimapalveluiden siirtyessä valtiolta kunnille. Lisäksi kotoutuja-asiakkaiden työvoimapalvelut sekä kotoutumisen edistäminen siirtyivät samalla kunnille. Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueeseen kuuluu Sastamala, Punkalaidun, Hämeenkyrö, Kihniö, Ikaalinen ja Parkano. Läntisen alueen kunnat ovat kaikki olleet mukana alueellisessa kuntakokeilussa, ja kunnat ovat muodostaneet oman TYP-alueen jo vuosia. Sastamalan kaupunki toimii työllisyysalueen järjestämisvastuullisena kuntana, joka toimii lain edellyttämänä työvoimaviranomaisena. Sastamalan kaupungin organisaatioon perustettiin työllisyyslautakunta, jossa kaikilla jäsenkunnilla on edustus. Sastamalan kaupunki ja Punkalaitumen kunta muodostivat työllisyysalueen sisällä oman vastuualueen, jolla Sastamalan kaupunki tuottaa järjestämislain (380/2023) mukaiset julkiset työvoima- ja yrityspalvelut ja osan kotoutumislain (681/2023) mukaisista kotoutumispalveluista Punkalaitumen kunnalle.

TE-palveluista valtiolta Läntisen Pirkanmaan vastuualueen palvelukseen siirtyi noin 33 henkilötyövuotta. Punkalaitumen kunnan palvelukseen henkilöstöä ei siirtynyt, vaan Punkalaitumella palveluja tuottava henkilöstö kuuluu vastuukunta Sastamalan palvelukseen.

Työttömyyden kehitys

Koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli 13,0 % joulukuussa 2025 (12,0 % vuonna 2024). Pirkanmaan työttömyysaste oli 13,6 % joulukuussa 2025 (12,1 % vuonna 2024). Pirkanmaan työttömyys kasvoi toiseksi eniten koko maassa. Pirkanmaalla työttömiä työnhakijoita oli 4 700 henkilöä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pirkanmaalla aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa oli kaikkiaan 7 843 henkilöä, joka oli 3 213 asiakasta vähemmän kuin vuotta aiemmin. Uusia avoimia työpaikkoja oli 2 067 kappaletta, joka merkitsi kasvua vuositasolla 12 %.

Punkalaitumella työvoimaan lasketaan kuuluvan 1 018 henkilöä, joista työttömänä oli 93 henkilöä eli 9,1 prosenttia (12/2025). Työttömistä oli miehiä 56 ja naisia 37 henkilöä. Tietoja alle 25-vuotiaista työttömistä ei raportoida erikseen, koska tieto oli salassapitosäännön alainen eli havaintojen määrä oli pieni. Yli 50-vuotiaita työttömiä oli 42 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömiä oli 26 henkilöä ja vammaisia/ pitkäaikaissairaita oli työttömänä 29 henkilöä.

Väestökehitys

Punkalaitumen kunnan väestökehitys on ollut edelleen aleneva. Tilastokeskuksen mukaan kunnan väkiluku 31.12.2025 oli 2545 asukasta. Väkiluku laski vuoden 2025 aikana 64 asukkaalla (2024 aikana 36 asukkaalla ja 2023 aikana 33 asukkaalla).

Väestö

	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestön- lisäys	Kuntien välinen netto- muutto	Nettomaa- hanmuutto	Kokonais- netto- muutto	Väestön- lisäys	Kokonais- muutos	Väkiluku
2025Q1*	4	8	-4	5	2	7	3	8	2615
2025Q2*	0	13	-13	-4	3	-1	-14	-14	2601
2025Q3*	2	7	-5	-23	-1	-24	-29	-29	2572
2025Q4*	3	17	-14	-13	5	-8	-22	-27	2545
Yhteensä	9	45	-36	-35	9	-26	-62	-62	

Lähde: Tilastokeskus

Ikärakenne v. 2021–2025

Ikärakenne	2021		2022		2023		2024		2025	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%
0–14	333	12,3 %	314	11,7 %	299	11,3 %	288	11,0 %	266	10,5 %
15–64	1387	51,0 %	1359	50,8 %	1347	50,9 %	1318	50,5 %	1283	50,4 %
65–74	490	18,0 %	487	18,2 %	475	18,0 %	480	18,4 %	467	18,3 %
75 -	509	18,7 %	518	19,3 %	524	19,8 %	523	20,1 %	529	20,8 %
Yhteensä	2719	100 %	2678	100 %	2645	100 %	2609	100 %	2545	100 %

Lähde: Tilastokeskus

Viimeisimmän ikärakennetilaston mukaan yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä on 39,1 %.

Elinvoiman mittaaminen

Kunta linjaa tavoitteensa kuntastrategiassa ja tarkentaa ne talousarviossa ja muissa suunnitelmissaan. Kunnan elinvoima koostuu useista eri tekijöistä, jotka mahdollistavat sujuvan arjen. Elinvoima ja hyvinvointi kulkevat käsi kädessä ja perusedellytyksiä ovat ainakin viihtyisä ympäristö, vahva talousalue, toimivat ja saavutettavat peruspalvelut, arjen turvallisuus ja yhteisöllisyys.

Kuntaliiton elinvoimaindikaattoriin on yhdistetty muuttujia, joissa on huomioitu väestönmuutos, työpaikkamuutos, verotulojen muutos, taloudellisen huoltosuhteen muutos ja koulutustason muutos. Indikaattori kuvaa kunnan aseman suhteellista muutosta. Punkalaitumen viimeisin julkaistu elinvoimaindikaattoriluku vuonna 2022 oli -2,35, Sastamalan +0,52, Huittisten -0,44, Urjalan +1,01 ja Vesilahden +9,59.

Alueellisen kehityksen EVP-indeksi muodostuu 20 avainmuuttujasta ja mittaa kokonaisvaltaisesti alueiden elinvoimaa, veto- ja pitovoimaa. Punkalaitumen EVP-indeksi oli 46,2 vuonna 2024. Esimerkiksi Pirkkalan EVP-indeksi oli 78,1 vuonna 2024. Punkalaidun sijoittuu elinvoimaindeksissä keskitasoon, mutta veto- ja pitovoimaindeksillä mitattuna heikoimpaan kuntajoukkoon. Punkalaitumen veto- ja pitovoimaindeksi oli vain 18,6. Vuoden 2025 tilastoja ei ollut saatavilla raportointihetkellä.

Valtionosuuksiin vaikuttava indikaattori on HYTE-kerroin, johon kunnan on omalla toiminnallaan mahdollisuus vaikuttaa. HYTE-kertoimen indikaattorit on huomioitava arkityöskentelyssä mahdollisuuksien ja talousarvion mahdollistamien rajojen puitteissa.

2.2.3 Kuntastrategia

Kuntalain 37 §:n mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Strategian nimeksi valikoitui Punkalaitumen Polku ja Punkalaidun profiloituu tunnettuna ja haluttuna kuntana, jossa on hyvä asua ja yrittää. Arvolupaukset ja painopisteet liittyvät kolmeen teemaan - Yritysmyönteisyyteen, Ympäristöön ja Yhteisöllisyyteen.

Yritysmyönteisyys pitää sisällään kestävästä kuntataloudesta huolehtimisen, työvoiman saatavuuden alueen vetovoimaisuutta parantamalla, joustavien kuntapalveluiden tarjoamisen sekä avoimen kommunikoinnin takaamisen yrittäjien ja kunnan välillä. Kunta kysyy, kuuntelee ja keskustelee.

Ympäristöön liittyy kestävä kehityksen huomioiminen kunnan toiminnassa, rakennetun ympäristön ja tiestön kunnossapito, osallisuuden panostaminen ja huono-osaisuuden ennaltaehkäisy sekä monipuolisen luonnon ja maisemien arvostus sekä hyöty- ja virkistyskäyttö.

Yhteisöllisyyttä on luottamuksen vahvistaminen osallisuutta lisäämällä, elinvoiman kehittäminen, kiusaamisen ja syrjimyksen ehkäisy sekä yksityisyyden ja yhteistyön arvostaminen.

Talousarvio ja -suunnitelma perustuvat valtuuston hyväksymään strategiaan ja toteutumista seurataan normaalin vuosiraportoinnin yhteydessä ja mitataan arviointikertomuksessa ja valtuustokauden työskentelyn arvioinnin yhteydessä.

Talouden toteuma lyhyesti

Vuoden 2025 tilinpäätös on 330 294,70 euroa ylijäämäinen. Tilikauden toteuma muodostui 655 140,70 euroa budjetoitua paremmaksi. Vuosikate on 1 479 742,72 euroa positiivinen. Vuosikatteella pystyttiin rahoittamaan 306 846,78 euron investoinnit omarahoitteisesti.

Ennakoitua parempaan tulokseen johti erityisesti seuraavat asiat: toimintatuottoja kertyi 258 674,77 euroa arvioitua enemmän ja käyttömenot alittuivat 651 677,26 euroa budjetoidusta. Käyttötalousmenojen toteuma-aste oli 93,5 %. Palvelujen ostojen toteuma-aste oli 90,1 %.

Toimintatulojen ja toimintakulujen erotus eli toimintakate oli 910 352,03 euroa parempi kuin talousarviossa ja toimintakatteen käyttöaste oli 89,0 prosenttia. Korkotuottoja saatiin 59 386,48 euroa ja vastaavasti korkokuluja maksettiin 116 247,35 euroa.

Investoinnit

Käyttötalouden omarahoitusosuus riitti kokonaisuudessaan investointien rahoitukseen. Investointeihin oli budjetoitu 2 850 000 euroa ja käyttö oli 306 846,78 euroa eli toteuma-aste jäi 10,8 prosenttiin. Investoinnit toteutuivat budjetoitua pienempänä, koska Kanteenmaan runkovesilinjaa ei aloitettu vuonna 2025.

Rahoitus

Vuoden 2025 aikana ei nostettu uutta vierasta pääomaa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 400 000 eurolla. Vuoden 2025 lopussa kunnalla oli lainaa 5 665 000,00 euroa ja rahavaroja 4 569 006,29 euroa. Kassan riittävyys oli 163 (edellisenä vuonna 126) päivää.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2026 talousarvio on ylijäämäinen 215 500,00 euroa. Suunnitelmakaudella 2027–2028 tuloksen arvioidaan olevan tasapainossa. Kuntalaisten määrän lasku ja ikääntyminen saattaa vaikuttaa suunnitelma-
vuosien tulokseen. Lisäksi kuntien vastuu työllisyydenhoidosta saattaa kääntää suunnitelmavuodet alijäämäisiksi. Pitkän tähtäimen tavoitteena on varmistaa ja vahvistaa kunnan elinvoimatekijöitä ja pitää kunta itsenäisenä ja elävänä jatkossakin.

2.2.4 Henkilöstötilinpäätös

Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö on kuntaorganisaation keskeisin voimavara. Henkilöstö edustaa laaja-alaista asiantuntemusta sekä omaa merkittävästi hiljaista tietoa, joka on tärkeää palvelujen laadun ja toiminnan jatkuvuuden kannalta. Osaamisen ja ihmisten johtaminen on keskeinen osa kunnan strategista johtamista.

Henkilöstöjohtamisen tavoitteena on varmistaa, että organisaatiossa työskentelee oikea määrä osaavaa henkilöstöä tarkoituksenmukaisissa tehtävissä. Tämä edellyttää henkilöstövoimavarojen suunnitelmallista seuranta ja ennakkointia osana kunnan strategiatyötä. Tavoitteena on turvata osaavan henkilöstön saatavuus ja pysyvyys, edistää työhyvinvointia sekä vahvistaa osaamista siten, että kunta pystyy vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön ja palvelutarpeiden vaatimuksiin.

Kunnissa laaditaan vuosittain henkilöstökertomus. Punkalaitumen kunnassa henkilöstökertomus on laadittu 31.12.2025 tilanteen mukaan. Henkilöstökertomus vuodelta 2025 on laadittu KT Kuntatyöntantajien antaman suosituksen mukaisesti. Henkilöstökertomus antaa johdolle ja päättäjille kokonaiskuvan henkilöstövoimavarojen nykytilasta ja kehityssuunnasta. Henkilöstökertomus on käsitelty ja hyväksytty henkilöstöjaostossa 10.3.2026. Lisäksi koko aineisto on toimitettu tiedoksi kunnanhallituksen jäsenille.

Tilinpäätökseen on poimittu keskeisimmät havainnot henkilöstökertomuksesta:

Henkilöstön määrä ja rakenteet

Kunnan henkilöstön kokonaismäärä on laskenut 86:sta 85:een (-1,16 %). Vakituisten määrä on vähentynyt yhdellä ja määräaikaisten työntekijöiden määrä on pysynyt entisellään. Henkilöstön keski-ikä on 49,9 vuotta ja eläköitymisen ennakoitaan tasaantuvan noin 2–3 henkilöön vuodessa. Tilanne korostaa osaamisen siirtämisen ja rekrytointisuunnittelun merkitystä. Kasvatus- ja opetuspuoli on edelleen kunnan suurin yksikkö henkilöstömäärällä mitattuna (68,2 % kunnan työntekijöistä).

Henkilöstön määrän kehitys vuosina 2020–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hallinto ja hyvinvointi	12	13	13	19	16	15
Kasvatus ja opetus	75	72	65	59	56	58
Tekninen	14	12	14	15	14	12
Yhteensä	101	97	92	93	86	85

Työhyvinvointi ja sairauspoissaolot

Vuonna 2025 terveysperusteisia poissaoloja oli 1052 päivää, mikä on 120 päivää enemmän kuin edellisenä vuonna. Keskimäärin sairauspoissaoloja oli 12,6 päivää/henkilötyövuosi. Terveysperusteisia poissaoloja on ollut 73 %:lla henkilökunnasta ja terveysprosentti (henkilöt, joilla ei ole ollut sairauspoissaoloja) on ollut 27 %.

Työssä sattuneita tapaturmia oli vuoden 2025 aikana 4 kappaletta, joista aiheutui 71 poissaolopäivää. Lisäksi tehtiin kuusi (6) vaara-, uhka- tai läheltä piti -ilmoitusta. Työterveyshuollon palvelut olivat laajasti käytössä ja henkilöstölle tarjottiin yleislääkäritasoista sairaanhoitoa lakisääteisen työterveyden lisäksi. Poissaoloja seurattiin ja niihin reagoitiin henkilöstöohjeiden mukaisesti.

Työhyvinvointia on tuettu mm. Epassi-edulla (160 €/henkilö), kuntosaliedulla ja virkistyspäivillä. Epassi-edun käyttöaste vuonna 2025 oli 90,75 %, mikä osoittaa henkilöstön arvostavan etua.

Henkilöstön osaaminen ja kehittäminen

Vuonna 2025 koulutuspäiviä oli 130. Työllisyysrahaston koulutuskorvaukseen näistä oikeutti 73 koulutuspäivää ja korvausta saatiin n. 1350 euroa. Koulutusta on painotettu erityisesti hätäensiapuun, tietosuojaan ja hallinnollisiin järjestelmiin. Koulutusten kirjaamiskäytäntöä on tehostettu ja tarkennettu, joten todellisuudessa koulutuksiin osallistuminen ei ole lisääntynyt aivan prosentuaalisen kuvauksen mukaisesti.

Henkilöstökyselyn perusteella työhyvinvointiin liittyvät haasteet ja vahvuudet ovat samansuuntaisia kuin aiempina vuosina.

Keskeiset kehittämiskohteet

Työhyvinvoinnin tukeminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen:

- Osa-aikaisia sairauspoissaolokäytäntöjä voisi mahdollisesti hyödyntää nykyistä enemmän.
- Työssä jaksamista tukevia toimenpiteitä tulee kehittää erityisesti pitkien sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyyn.

Osaamisen kehittäminen ja henkilöstön saatavuus

- Tiivistyvä organisaatio vaatii koulutusta ja osaamisen vahvistamista, esimerkiksi laajojen toimenkuvien takia. Tulevia eläköitymisiä tulee ennakoida ja varmistaa, että osaamisen siirtämiseen on selkeät käytännöt.
- Koulutusmäärien kasvu on positiivinen kehitys, mutta osaamistarpeiden ennakkointia tulee jatkaa pitkäjänteisesti.

Yhteenveto

Henkilöstökertomuksen perusteella kunnan henkilöstötilanne on kokonaisuudessaan vakaa. Henkilöstön hyvinvointi, rekrytointitarpeiden ennakkointi ja työaikajärjestelyjen kehittäminen ovat avainasioita tulevina vuosina. Työhyvinvointia tukevat toimenpiteet ja osaamisen kehittäminen ovat olleet hyvässä nousussa, mutta niiden pitkäjänteinen seuranta ja jatkokehittäminen on tärkeää. Punkalaitumen kunnan organisaatorakenne on melko ohut, tämän takia työntekijöillä on oltava laaja-alainen osaaminen selviytyäkseen menestyksekkäästi työtehtävistään.

2.2.5 Tietotilinpäätös

Tietotilinpäätös arvioi tietosuojan ja tietoturvan toteutumista, sekä tarkastelee valvontaa. Kunnan työntekijät käsittelevät henkilötietoja ja arkaluontoisia tietoja tietojärjestelmissä ja henkilörekistereissä.

Kunnassa tietosuojavastaavana toimii tietohallintosihteeri. Tietosuojavastaava tukee organisaatiota EU:n tietosuoja-asetuksen noudattamisessa, seuraa sääntelyn muutoksia ja toimii henkilöstön tukena tietosuoja-asioissa. Viimekädessä vastuu toiminnan lainmukaisuudesta sekä tietosuojan ja tietoturvan toteutumisesta on organisaation johdolla.

Punkalaitumen kunnassa on kunnanhallituksen hyväksymä tietoturvaohje 15.12.2024 (§ 82), joka on luettavissa kunnan verkkosivuilla. Verkkosivulta löytyvät myös tietosuojaselosteet, EU:n tietosuojasetuksen mukaiset lomakkeet rekisteröidyn oikeuksien toteuttamiseksi sekä muuta informaatiota.

Tietoturvaloukkauksia ei kunnassa ole kuluneen vuoden aikana ollut. Myöskään henkilötietoihin liittyviä tietopyyntöjä ei ole tullut. Kunnassa on toimintamallit tietoturvaloukkausten ja tietosuojapoikkeamien tunnistamiseen, käsittelyyn ja ilmoittamiseen, mikäli sellainen ilmenisi. Kunnan käyttämissä tietojärjestelmissä ja ulkoisissa palveluissa edellytetään tietosuoja- ja tietoturva vaatimusten noudattamista sopimuksin ja ohjeistuksin.

Kunnassa on käytössä mm. käyttöoikeuksien/käyttäjätunnusten hakemuslomake, jolla anotaan työntekijälle vain tarpeelliset käyttöoikeudet. Esihenkilö käy uuden työntekijän perehdyttämävaiheessa läpi salsapitoon, tietosuojaan ja -turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja määräykset. Tietokoneella olevat tiedostot ja tietojärjestelmät ovat henkilökohtaisen käyttäjätunnuksen ja salasanan takana. Käyttäjille on jo aiemmin annettu ohjeistus lukita tietokone ja älylaitteet poistuttaessa niiden luota. Myös työhuoneen lukitsemiseen ja asiakirjojen säilyttämiseen lukituissa kaapeissa liittyvää ohjeistusta on käyty läpi. Tietosuoja- ja tietoturva-asiat pidetään jatkossakin osana kaikkien arkityötä.

Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä riskejä tunnistetaan ja arvioidaan osana kunnan riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa.

2.2.6 Hyvinvointikertomus -kuntalaisten hyvinvointi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE) on suunnitelmallista toimintaa, jolla vahvistetaan ihmisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä. Punkalaitumen kuntaan on laadittu laaja hyvinvointikertomus/-suunnitelma vuosille 2024–2029. Laaja hyvinvointikertomus on luettavissa kokonaisuudessaan sivustolta [Hyvinvointikertomus](#). Asiakirjassa määritellyt tavoitteet kirjataan vuosittain talousarvioon ja niiden toteutumista raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Lisäksi kuntalaisten hyvinvointia seurataan vuosittain tunnuslukujen ja hyvinvoinnista kerättyjen tietojen pohjalta tilinpäätöksen yhteydessä. Raportti on samalla lakisääteinen hyvinvointikertomuksen vuosiraportti.

Pirkanmaan hyvinvointialue on määritellyt yhteisiä alueellisia teemoja: yksilöllisten hyvinvointia edistävien valintojen mahdollistaminen, liikkumisen ja aktiivisuuden edistäminen, mielenhyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen, arjen turvallisuuden lisääminen ja hyvinvointia edistävä elinympäristö. Punkalaitumen kunta ottaa toiminnassaan myös huomioon hyvinvointialueen erittelemät pääteemat. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen sosiaali- ja terveystalouksista raportointi on kuulunut hyvinvointialueen tehtäviin. Kunnan roolina on keskittyä ennaltaehkäisevien ja ylläpitävien palveluiden järjestämiseen yhdessä hyvinvointialueen kanssa kuntalaisia osallistaen.

Punkalaitumen väestörakenne 2020–2026 (% väestöstä)

Vuosi	2020	2021	2022	2023	2024	arvio 2025	arvio 2026
0–6 v.	4,3	4,2	4,1	4,0	3,9	3,8	3,7
7–15 v.	7,8	7,7	7,6	7,5	7,4	7,3	7,2
16–24 v.	6,4	6,3	6,2	6,1	6,0	5,9	5,8
25–64 v.	40,8	40,5	40,2	39,8	39,5	39,5	38,9
65+ v.	40,7	41,3	41,9	42,5	43,0	43,5	44,0

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi eri-ikäisten kuntalaisten lukumäärä ja väestönkehitys on huomioitava toimintakokonaisuuksia ja palveluita suunniteltaessa. Punkalaitumen väestö on ikääntymässä. Lasten/nuorten ja työikäisten osuus vähenee.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön. HYTE-kerroin muodostuu yhteensä 20 indikaattorista, joista 15 on kunnan toimintaa kuvaavia prosessi-indikaattoreita ja 5 tulosindikaattoreita. HYTE-kertoimen perusteella kunnille jaetaan osana peruspalvelujen valtionosuutta ja kunnan saama euromäärä määräytyy asukasluvun ja kunnan HYTE-kertoimen perusteella.

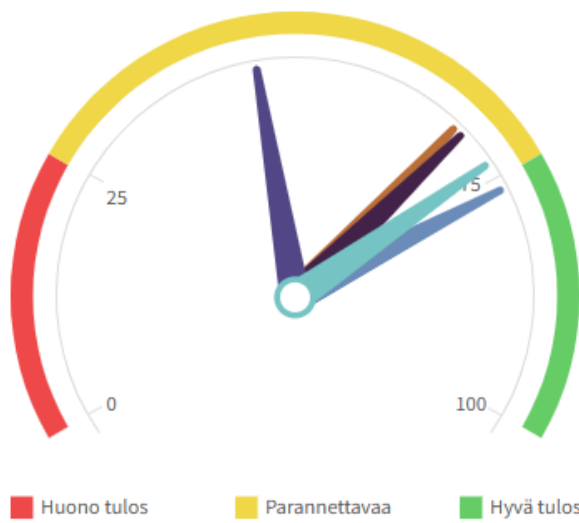
HYTE-kerroin euroa / asukas Info 5341

Alue	Sukupuoli	2023	2024	2025
Punkalaidun	yhteensä	17,6	19,0	16,5

TEA-viisari on työväline kunnille. Tiedot kuvaavat terveydenedistämistäktiivisuutta eli toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Punkalaitumen kunnan TEA-viisari-tulokset osoittavat sekä vahvuuksia että kehittämiskohteita hyvinvointityössä. Vahvuuksina korostuvat rakenteet, jotka tukevat hyvinvointityötä, kuten toimiva yhteistyö eri toimijoiden välillä ja strateginen ote hyvinvointityön suunnittelussa. Lisäksi kunta hyödyntää hyvin olemassa olevia resursseja ja tukee aktiivisesti yhteisöllisyyttä.

Kehittämiskohteita ovat kaiken ikäisiä kuntalaisia ajatellen erityisesti terveellisten elintapojen edistäminen, liikuntamahdollisuuksien kehittäminen ja ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen. Alla on esitetty Punkalaitumen kunnan TEA-viisarituloksista muutamia nostoja tietoisuuden lisäämiseksi ja toiminnan kehittämiseksi. Tuloksiin on mahdollisuus tutustua tarkemmin osoitteessa <https://teaviisari.fi/teaviisari/fi/tulokset>

Kaikki sektorit : Punkalaidun 2025

- Kuntajohto
- Perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Liikunta
- Hyvinvointialueet
- Kulttuuri

Aineisto päivitetty 19.12.2025

Pisteet	Punkalaidun	Pirkanmaan maakunta	Koko maa
Kaikki sektorit	67	74	72
Kuntajohto	76	86	87
Perusopetus	68	68	64
Lukiokoulutus	69	76	69
Ammatillinen koulutus	..	68	66
Liikunta	46	65	69
Hyvinvointialueet	..	69	59
Kulttuuri	73	82	77

Kuntajohto:

KEHITTÄMISKOHEET ?	VASTAUS
Valtuustolle raportoitu Väestöryhmien välisiä terveyseroja	Ei
Valtuustolle raportoitu Terveystilaa	Ei
Kestävyystavoitteet Eriarvoisuutta vähentävä kaavoitus	Ei
Avustukset Avustukset voittoa tavoittelemattomille yhteisöille, €/asukas	4 €/asukas
Ikäryhmittäisiä tavoitteita ja toimenpiteitä terveyttä edistävien ravitsemustottumusten lisäämiseksi Ikäänntyneet	Ei
Kuntalaisfoorumeja Lasten kyselytunti	Ei
Kuntalaisfoorumeja Lapsiparlamentti tai vastaava	Ei
Ikäryhmittäisiä tavoitteita ja toimenpiteitä terveyttä edistävien ravitsemustottumusten lisäämiseksi Lapset ja nuoret	Kyllä, asetettu tavoitteet
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Käsitelty valtuustossa	Ei käsitelty
Päätösten ennakkoarviointi käytössä Lautakuntapäätösten valmistelussa	Joillakin toimialoilla

Liikunta:

KEHITTÄMISKOHEET ?	VASTAUS
Kaavoitusprosessiin osallistuminen Liikkumisen ja liikunnan edistäminen lähtökohtana yleissuunnittelussa	Ei tietoa
Yhteistoiminta Yhdistysten ja liikuntatoimen yhteiskokous	Ei
Ympäristöjohtaminen Liikuntapaikkojen kunnossapitoon tarvittavien koneiden ja laitteiden hankinnoissa painotettu elinkaariajattelua ja uusiutuvia energianlähteitä käyttäviä vaihtoehtoja	Ei
Liikkumisryhmiä Opiskelun ulkopuolella oleville nuorille	Ei
Liikkumisryhmiä Painonhallintaa tarvitseville	Ei
Esittely luottamushenkilöille Ikäänntyneiden liikunta-aktiivisuutta	Ei
Esittely johtoryhmälle Ikäänntyneiden liikunta-aktiivisuutta	Ei
Liikunnan edistäminen strategioissa Lasten liikkuminen varhaiskasvatuksessa	Ei laadittu
Vastuutahot Lasten liikkumisen edistäminen varhaiskasvatuksessa	Ei laadittu
Osallistuva budjetointi Liikunnan olosuhteiden kehittämistä	Ei

Kulttuuri:

KEHITTÄMISKOHEET ?	VASTAUS
Kulttuurin edistäminen strategioissa Kulttuuripalvelujen edistämiseen liittyvät asiat kuntastrategiassa	Ei
Vaikuttamistavat Asukaskohtaamiset	Ei
Kulttuuritoimintaa ryhmille Erilaisissa laitoksissa asuvat	Ei
Kulttuuritoimintaa ryhmille Työttömät	Ei
Taloudellinen tukeminen osallistumisen mahdollistamiseksi Kulttuuritoimintaa erikseen yli 65-vuotiaille	Ei
Vaikuttamistavat Asukas-/asiakaskyselyt	Ei
Tavoitteet toiminta- ja taloussuunnitelmassa Työikäisten kulttuuritoiminta	Ei
Taloudellinen tukeminen osallistumisen mahdollistamiseksi Aikuisten taiteen perusopetus	Ei
Tavoitteet toiminta- ja taloussuunnitelmassa Vähemmistö- ja erityisryhmille suunnattu kulttuuritoiminta	Ei
Kulttuuritoimintaa ryhmille Paljon sosiaali- ja terveyspalveluja tarvitsevat kotona asuvat ikäihmiset	Ei

Perusopetus:

KEHITTÄMISKOHEET ?	VASTAUS
Oppilaiden vaikutusmahdollisuudet Vertaistoiminnan suunnittelu	Ei
Oppilashuoltoryhmän kokoonpano Psykologi	Ei
Koulupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet Oppilaiden koulutus liikunnan vertaisohjaajiksi (välituntiliikuttajat)	Ei
Oppilashuoltoryhmän kokoonpano Kuraattori	Toteutuu vaihtelevasti
Terveyden ja hyvinvoinnin seuranta Terveystarkastuksista kootulla seurantatilastolla	Ei
Vanhempainyhdistys- ja tukioppilastoiminta Vanhempainyhdistys tai vastaava	Toteutuu vaihtelevasti
Oppilashuoltoryhmän kokoontuminen Kokoontumiskerrat	Toteutuu vaihtelevasti
Koulupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet Pitkät liikuntavälitunnit	Toteutuu vaihtelevasti
Oppilaiden vaikutusmahdollisuudet Järjestyssääntöjen laatiminen	Paljon kehitettävää
Huoltajien vaikutusmahdollisuudet Koulun vuosittaisen suunnitelman laatiminen	Ei

Punkalaitumen kunnan lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilaa voidaan tarkastella kouluterveyskyselyn, paikallisen nuorisokyselyn, Move-testien ja Sotkanet-tietokantaan kerätyn tiedon perusteella. Kaikkia materiaaleja käytetään lasten ja nuorten palveluita suunniteltaessa. Lisäksi on kohdennettuja palveluita pienemmille ryhmille ilmiö- ja tarvelähtöisesti. Näiden lähteiden avulla voidaan saada kattava kuva lasten fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista, liikuntamahdollisuuksista sekä väestön terveydentilasta yleisesti.

Tuoreimpien käytettävissä olevien paikallisten kyselyiden perusteella nuorten hyvinvoinnissa on nähtävissä sekä vahvuuksia että kehittämiskohteita. Nuorisokyselyn mukaan harrastamiseen osallistumisessa on edelleen kehittämistarvetta. Vastaajista 27,2 % ilmoitti, ettei harrasta mitään säännöllisesti, kun taas 64,9 % harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa. Ohjattuun harrastustoimintaan osallistui 30,1 % vastaajista. Yksinäisyyttä koki 5,3 % vastaajista. Valtaosa nuorista vietti vapaa-aikaa kavereiden kanssa, mutta osalla nuorista yksinäisyyden kokemukset ja tuen puute korostuvat.

Nuorisokyselyn perusteella kiusaaminen, nikotiinituotteiden käyttö ja päihdekokeilut ovat edelleen huomionarvoisia ilmiöitä. Vastaajista 11,4 % kertoi tulleen kiusatuksi viimeisen vuoden aikana. Tupakkaa tai vapea käytti vähintään satunnaisesti 9,6 % vastaajista ja nuuskaa tai nikotiinipusseja 10,5 %. Alkoholia oli kokeillut tai käyttänyt viimeisen vuoden aikana 39,5 % vastaajista, kun taas 61,4 % ilmoitti, ettei ollut käyttänyt päihteitä lainkaan viimeisen vuoden aikana.

Varhaisnuorisokyselyn perusteella 3.–6.-luokkalaisten arjessa korostuvat harrastaminen, ruutuaika ja mielekkään vapaa-ajan mahdollisuudet. Vastaajista 9,0 % ilmoitti, ettei heillä ole harrastuksia. Harrastaminen oli kuitenkin yleistä ja 89,4 % harrasti vähintään kerran viikossa. Punkalaitumella erilaisissa kerhoissa tai seuroissa harrasti 52,8 % vastaajista. Ruutuaika oli monella runsasta, sillä 46,1 % vietti ruudun ääressä 2–4 tuntia päivässä ja 16,8 % yli 4 tuntia päivässä.

Nuorten yleinen vointi näyttäytyy pääosin kohtalaisen hyvänä, mutta osa nuorista tarvitsee edelleen tukea. Nuorisokyselyn perusteella suurin osa vastaajista kuvasi olonsa hyväksi tai kohtalaiseksi, mutta osalla nuorista hyvinvointiin liittyvät haasteet näkyvät jaksamisessa, yksinäisyyden kokemuksissa ja tuen tarpeessa.

Kouluterveyskyselyn mukaan mielenterveyteen ja koettuun terveydentilaan liittyy edelleen huomiota vaativia tekijöitä. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta koki 30 % Punkalaitumen 8.–9.-luokkalaisista, ja 19 % koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Vuonna 2025 käynnistettiin ensimmäistä kertaa koulunuorisotyöhanke, jonka avulla pyritään löytämään lisätukea lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen.

Move 2025 -tulosten perusteella lasten ja nuorten fyysisessä toimintakyvyssä on sekä vahvuuksia että kehittämistarpeita. Liikkuvuus näyttäytyy vahvuutena, mutta kestävyyskunnossa on kehittämistarvetta. Tulosten perusteella on perusteltua painottaa erityisesti kestävyyskunnan kehittämistä sekä fyysisistä toimintakykyä tukevia arjen liikuntatottumuksia.

Lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta Punkalaitumen kunnassa jatkettiin maksuttoman varhaiskasvatuksen, liikkuvan elämäntavan ja yhteisöllisyyttä tukevien toimintamallien edistämistä. Varhaiskasvatuksessa toteutettiin liikkumista edistävää toimintaa ja perheiden hyvinvointia tuettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hyvinvointialueen kanssa tehtiin säännöllistä yhteistyötä perhekeskusverkoston kautta ja lisäksi varhaiskasvatuspalveluissa hyödynnettiin asiakaspalautetta palveluiden kehittämisessä.

Lanupe -ryhmä on lakisääteinen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävä ryhmä. Se toimii lakisääteisen nuorisolain 9 § mukaisesti nuorten ohjaus- ja palveluverkostona. Tämän lisäksi ryhmä toimii perhekeskuksen ohjausryhmänä, ehkäisevän päihdetyön työryhmänä, etsivän nuorisotyön ohjausryhmänä ja nuorten työpajan ohjausryhmänä. Ryhmä on hyödyntänyt aktiivisesti lasten ja nuorten osalta saatavia indikaattoritietoja työskentelyssään. Lisäksi Punkalaidun oli mukana Kuntaliiton 9 § hankkeessa, missä kehitetään 9 §:n mukaista toimintaa pohtimaan nuorten palvelupolkuja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi kaikenikäisille lapsille ja nuorille. Hanke päättyi 31.5.2025. Tämän lisäksi Nuorisovaltuusto tuo nuorten mielipiteet mukaan päätöksentekoon ja työskentelee nuorten osallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi omalla toiminnallaan, jolle kunta luo toimintaedellytykset.

Työikäisten ja ikääntyneiden osalta kunta pyrkii omalla toiminnallaan tuottamaan hyvinvointivaikutuksia huomioiden erilaiset ilmiöt ja tukemalla yhdistysten toimintaedellytyksiä. Kunta on myöntänyt yhdistysavustuksia kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja kolmannen sektorin toimijoille on tarjottu yhteistoimintaohjeen mukaiset toimintaedellytykset. Laaja kolmannen sektorin verkosto tekee arvokasta työtä yhteisöllisyyden, mielekkään vapaa-ajan ja yksinäisyyden tunteen vähentämiseksi Punkalaitumella.

Ikäihmisten hyvinvoinnin seuraaminen on tärkeä osa kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Punkalaitumen kunnan väestörakenteessa ikäihmisten osuus on merkittävä ja tämän vuoksi on tärkeää tarkastella heidän hyvinvointiaan eri näkökulmista. Punkalaitumen kunnan ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi on jatkossakin tärkeää panostaa kuntapalveluiden näkökulmasta kotona asumisen tukemiseen, yhteisöllisyyden edistämiseen ja mahdolliseen liikkuvien palveluiden kehittämiseen. Erityisesti yksinäisyyden torjuminen, turvallisuudentunteen vahvistaminen, kaatumisten ennaltaehkäisy ja digipalveluiden saavutettavuuden edistäminen vaativat jatkuvaa huomiota.

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontuu säännöllisesti käsittelemään kohderyhmään kuuluvien kuntalaisten palveluiden ja mielipiteiden huomioimista päätöksenteossa ja palvelurakenteessa. Liikkumisen edistämiseksi on lähdetty tuottamaan matalankynnyksen palveluita, jotta liikkuminen mahdollistuisi mahdollisimman monelle kuntalaiselle. Lähitoriyhteistyön kautta on saatu lisättyä ikäihmisten tietoisuutta erilaisista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoista. Vertaisveturitoiminta on ollut merkittävänä osana ikäihmisten palvelukokonaisuutta ja hyvinvoinnin/terveyden edistämistä. Asiointipisteen toiminta auttaa ikäihmisiä digipalveluiden opastuksessa tarvittaessa, lisäksi on järjestetty kirjastolla digikahvilaa. Tilastollisesti Punkalaitumella ikääntyneiden kaatumistapaturmat ovat vähentyneet ja siihen liittyvien hoitajaksojen määrät ovat laskeneet.

Työikäisten osalta kunta pyrkii omalla toiminnallaan tuottamaan hyvinvointivaikutuksia huomioiden erilaiset ilmiöt ja tukemalla yhdistysten kanssa tehtävää työtä. Kunnan työikäisten hyvinvointia kuvaavat indikaattorit ovat pääosin linjassa kansallisten keskiarvojen kanssa. Työikäisistä kuntalaisista ei ole yhtä hyvin tietoa saatavilla kuin lapsista ja nuorista. Työikäisten yleisimmät haasteet liittyvät stressiin, tuki- ja liikuntaelinvaikeuksiin sekä henkiseen kuormittumiseen. Kunta tuottaa työikäisille kuntalaisille mahdollisimman tarvelähtöisiä hyvinvointia edistäviä palveluita. Hyvinvointi -/ liikuntaneuvonnan käyttöaste on ollut alhainen, siihen tulisi jatkossa ohjautua entistä ketterämmin. Vastaavasti kulttuurihyvinvoinnin näkökulmasta kirjastopalveluiden käyttö on lisääntynyt. Liikuntapalveluiden järjestämien hankkeiden kautta on saatu aktivoitua erityisesti työikäisiä mukaan liikunnan pariin.

Vähimmäistietosisältösuosituksen mukainen indikaattoripaketti Punkalaitumen kunnan osalta 3/2025 saatavilla olevista tiedoista on käsitelty hyvinvointijaostossa 20.3.2025. Vähimmäistietosisällön on tarkoitus auttaa kuntia valitsemaan ne indikaattorit, joilla voi riittävän tarkasti seurata asukkaiden hyvinvoinnin tilaa. Sopivat indikaattorit auttavat ohjaamaan resursseja ja seuraamaan toiminnan vaikutuksia. Indikaattoritietoja pyritään hyödyntämään palveluiden tuottamisen ja strategisten asiakirjojen valmistelu- ja suunnittelutyössä.

2.2.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta, toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Kuntalain mukaan kunnanvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja kunnanhallituksen tulee huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Punkalaitumen kunnassa on kunnanhallituksessa 31.10.2022 hyväksytty ja 1.1.2023 voimaan tullut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkennettu ohje. Päivitetty kuntakonserniohje hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 16.12.2024.

Strategisen riskiajattelun sisällyttäminen päätöksentekoon, strategisten riskien seuraaminen ja ennaltaehkäiseminen on yksi kunnanhallituksen keskeisimmistä tehtävistä. Kunnassa on tehty yksiköittäin arviointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä vastuualueen merkittävimmistä riskeistä. Riskienhallinta on osa johtoryhmän säännöllistä toimintaa palvelujen jatkuvuuden seurantana, yllättävien tapahtumien raportointina ja säännöllisenä itsearviointina.

Operatiivista toimintaa haittaavat ennakoimattomat kriisit

Kunnan valmius- ja varautumissuunnitelmia päivitetään säännöllisin väliajoin. Kunnassa toimii valmiusryhmä, minkä jäsenistöä ei ilmoiteta julkisesti. Tekninen toimi varmistaa erinäisin varmistustoimenpitein kunnan kykyä toimia itsenäisesti erilaisissa kriisitilanteissa, kykenee tarjoamaan lämmitettyjä tiloja kuntalaisille ja takaamaan omavaraista energiantuotantoa eri osa-alueille. Vuonna 2025 valmius- ja varautumissuunnitelmaa ei päivitetty. Kunnan intranetissä on myös kriisiviestintäohje.

Palveluiden saatavuuteen liittyvät riskit

Punkalaidun pyrkii jatkossakin kaikin tavoin turvaamaan palvelujen jatkuvuuden Punkalaitumella sijaitsevilla hyvinvointi- ja työllisyyspalveluja tuottavissa yksiköissä. Työpaikkojen säilymisellä paikkakunnalla on suuri painoarvo paikkakunnan elinvoimalle. Myös lähipalveluiden laatuun ja saavutettavuuteen on kiinnitetty huomiota, tarvelähtöisesti on tuotettu myös kuljetuspalveluita. Myös digitalisaatio auttaa osaltaan palvelujen saavutettavuudessa. Joukkoliikenteen niukkuus aiheuttaa palveluiden saatavuuteen liittyviä haasteita.

Riskit hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspintapalveluissa

Punkalaitumen suurimmaksi riskiksi on muodostunut vuonna 2025 kiinteistömässä. Hyvinvointialue ei jatkanut Haukankosken kiinteistön ja Pakarin vuokrasopimusta enää vuoden 2026 alusta. Hyvinvointialue solmi vain toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia 12 kk irtisanomisajalla. Kiinteistöjä on vaikeata kehittää pitkäjärteisesti, jos vuokran jatkuminen on epävarmaa. Samasta syystä ei myöskään sote-kiinteistöjä tähän tietoon yhtiöitetä. Käytöstä poistuville kiinteistöille ei löydy helposti vaihtoehtoja toimintaa ja se aiheuttaa taloudellisen riskin.

Opiskelijahuolto on yksi yhdyspintapalveluista. Riskinä on, että hyvinvointialue ei kykene järjestämään kaikilta osin mitoitukseltaan riittäviä opiskelijahuoltopalveluita.

Kunnan elinvoiman säilyminen

Punkalaidun panostaa elinvoimaan mm. markkinoinnilla, hyvinvointipalvelujen kehittämisellä ja yhteistyöllä sekä yritysten että paikallisten yhdistysten kanssa. Vuonna 2025 Punkalaitumelle perustettiin 15 uutta yritystä ja lopetettiin 1 (2024: 13/15). Väkiluvun aleneminen johtuu pääosin syntyvyyden ja kuolleisuuden erotuksesta.

Valtiontalouden vaikeudet heijastuvat suoraan kuntien talouteen valtionosuuksien merkittävänä supistamisena. Kuntien kannalta on huolestuttavaa, että valtio säästää valtionosuuksien leikkaamisella tai tehtävien siirtämisellä kunnille. Kuntien valtionrahoituksen huolena on nykyisen järjestelmän heikko ennakoitavuus sekä läpinäkyvämmä jolloin kunnat eivät pysty ennakoimaan tulevaisuuden kehitystä kovinkaan luotettavasti.

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tukea tarvitsevien lasten ja nuorten määrä resurssikysymyksenä

Prosentuaalisesti yhä useampi oppilas ja opiskelija tarvitsee tukea oppimiseensa ja hyvinvointiinsa. Tämä ilmiö lisää opetushenkilöstön työmäärää ja tuo uusia haasteita työhön.

Kunnan henkilöstö

Kunnan avoimet virat ja toimet on vuoden 2025 aikana saatu täytettyä hyvin ja pääosin pätevilla hakijoilla. Kunta kilpailee hyvistä työntekijöistä monen eri sektorin kanssa. Työnantajamaine on yksi kovimmista markkinavalteista osajia rekrytoitaessa. Osaamisen kehittäminen on pienessä organisaatiossa avainasemassa, koska tehtäväkentät ovat laaja-alaiset.

Työnantajamaineeseen vaikuttaa olennaisesti myös se, millainen yhteisymmärrys viran- ja toimenhaltijoiden sekä poliittisen johdon välillä vallitsee.

RISKIEN ARVIOINTI			
Riski	Vaikutus ja toteutumisen todennäköisyys	Suunnitelma ja toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Toteuma
EVA-menetelmää ei käytetä, virheelliset päätökset	Toteutunut/ei toteutunut, arviointien määrä	Merkittävimmistä päätösesityksistä EVA-arviointi laaditun ohjeen mukaisesti	Evaluoitien tekemistä pitää tehostaa. Tekemistä varten on olemassa mallipohjat. Erillisiä ennakko vaikutusten arviointeja ei ole tehty.
Osaamisen keskittymisen, yhden henkilön takana on paljon osaamista ja hiljaista tietoa	Henkilön vaihtuessa koko organisaation osaamistaso laskee, palvelut heikenevät, kehittäminen pysähtyy	Huomioidaan toimenkuvissa sijaisuudet/käyttöoikeudet ja huolehditaan aktiivisesta kouluttautumisesta, yhdessä tekemisessä	On pyritty varmistamaan kaikkiin tehtäviin sijaisuus, tämä ei kuitenkaan kaikilta osin toteudu. Kouluttautumista, yhdessä tekemistä ja ryhmäytymistä on kehitetty, mutta silti osaaminen jää kapeaksi usean eri tehtäväkokonaisuuden näkökulmasta
Muuttuvassa toimintaympäristössä, paineistettuna henkilöstön jaksaminen	Poissaolot lisääntyvät, palvelutaso laskee	Työhyvinvoinnin vuosikello, konkreettiset toimenpiteet yksilö-/ vastuualue-/kuntatasolla. Työssä jaksamisen tukeminen	Työhyvinvoinnin vuosikello ohjaa käytännön toimintaa. Työssä jaksamisen tukemista kehitetty, työn räätälöintiä kehitetty. Tästä huolimatta poissaolojen määrä on nousussa.

Tietohallinnon riskit

Kunnan tietohallinto on pääasiassa ulkoistettu. Kunnassa tietohallinnosta vastaavat toimistopäällikkö ja tietohallintosihteeri. Keskeisimmät ICT-kumppanit ovat Tiera Oy ja Lounea Oy. Sastamalan kaupungin kanssa tehdään merkittävää yhteistyötä. Tietohallinnon kustannusten kasvua seurattiin ja sovittiin toimenpiteistä yhteistyössä Sastamalan kaupungin kanssa. Tietohallinnon keskeisiä riskejä ovat palveluiden toimintavarmuus, kustannusten hallinta, osaamisen riittävyys ja riippuvuus ulkoisista palveluntuottajista.

Toiminnalliset riskit

Punkalaitumen vesilaitoksen toiminta on järjestetty laskennallisesti eriytettynä taseyksikkönä. Vesihuoltolaitoksen tulos oli 342 642,42 euroa alijäämäinen (vuonna 2023 tulos oli 615 566,31 euroa alijäämäinen). Oma pääoma oli 2 490 717,27 euroa alijäämäinen vuonna 2025.

Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy on Punkalaitumen kunnan yksin omistama vuokraloyhtiö. Kiinteistöt ovat pääosin asuinrivitaloja. Kunnan ja yhtiön välillä on sopimus yhtiön palvelujen tuottamisesta. Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:n asuntojen vuokrausprosentti oli toimintavuoden 2025 alussa 95 prosenttia ja vuoden lopussa 80 % prosenttia.

Vuokra-asuntojen tulos vuodelta 2025 oli -27 346,45 euroa (2024: -37 535,24 €). Taseen oma pääoma on 45 422,30 euroa. Yhtiön taseessa on kertynyttä tappiota yhteensä 720 976,77 euroa. Yhtiön toimitusjohtajana on Punkalaitumen kunnan tekninen johtaja Olli Launonen.

Rahoitusriskit

Peruspalveluiden valtionosuuksien parlamentaarinen työryhmä on perustettu valmistelemaan valtionosuusudistusta, mutta sen voimaantulosta ei ole mitään näkyvyyttä. Valtion rahoitus työllisyyspalveluihin ei tule kattamaan järjestettävistä palveluista aiheutuvia kustannuksia. Suomen työttömyys on nousut kuluneen vuoden aikana erittäin korkeaksi.

2.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja on antanut siitä ohjeen. Tili-velvollisella on vastuu sisäisen valvonnan luomisesta ja jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Kunnanjohtajalla on kokonaisvastuu kuntakonsernin sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kunnanhallituksessa käsitellään säännöllisesti konsernin ajankohtaiset asiat, sekä annetaan tarvittaessa konserniohjausta.

Vastuualuejohtajat vastaavat osaltaan vastuualueensa sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riskienhallinnasta. Lisäksi he vastaavat vastuualueensa toiminnan organisoinnista siten, että prosesseilla, hankkeilla, projekteilla tai yksittäisillä toiminnoilla on määritelty vastuutaho. Esihenkilöt ovat tehtäväalueittain tehneet arvioinnin riskienhallinnan tilasta.

Päätöksentekoprosessi

Kunnan päätöksenteko perustuu kunta-, hallinto- ja julkisuuslain sekä hyvän hallintotavan mukaisesti julkisuusperiaatteeseen ja avoimuuteen. Säännöt ja sisäiset ohjeet hyväksyy kunnanvaltuusto tai -hallitus, henkilöstön osalta henkilöstöjaosto hyväksyy ohjeet. Hallintosääntöä uusitaan tarpeen tullen ja uusin hallintosääntö astui voimaan 1.10.2025.

Ohjeita ja niiden muutoksia on käsitelty johtoryhmässä, sekä tarvittavalla tasolla työyksiköiden henkilöstöpalavereissa. Henkilöstölle tiedotetaan asioista sähköpostilla ja intranetissä. Kaikilla kunnan työntekijöillä on kunnan sähköposti. Esihenkilöiden vastuulla on, että koko henkilöstö saa tarvittavat tiedot.

Kunnanhallitus on valvonut kunnanvaltuuston päätösten lainmukaisuutta. Viranhaltijapäätökset annetaan tiedoksi toimielimelle hallintosäännön mukaisesti niistä päätöksistä, joista toimielimellä on otto-oikeus. Toimielimet ovat tehneet päätökset niistä asioista, joista ilmoitusta ei tarvitse antaa.

Kunnanjohtajan on seurattava lautakuntien sekä kunnanhallituksen alaisten viranhaltijoiden ja vastuualuejohtajien päätösten laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta, sekä ryhdyttävä tarvittaessa kuntalain tarkoittamiin toimenpiteisiin asian ottamiseksi kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Valmistelussa ja päätöksenteossa on noudatettava lainsäädäntöä sekä sääntöjä ja ohjeita, sillä lainvastaiset ja virheellisesti tehdyt päätökset voidaan kumota valitusteitse oikeudessa. Lainmukaisuus tulee tarkistaa myös päätösten täytäntöönpanovaiheessa.

Henkilöstöasiat

Henkilöstön oikeudenmukainen kohtelu edellyttää voimassa olevien lakien ja asetusten, virka- ja työehtosopimusten sekä muiden henkilöstöasioita koskevien määräysten, päätösten ja ohjeiden noudattamista. Hallintosääntö määrittelee henkilöstörekrytointia koskevan päätösvallan.

Palkanmaksu määräytyy virka- ja työehtosopimusten, kunnan hallintosäännön, paikallisten sopimusten ja palkkausta koskevan ohjeistuksen mukaisesti. Henkilöstötoimikunta käsittelee vuosittain henkilöstösuunnitelman, joka sisältää koulutus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Henkilöstöjaosto hyväksyy henkilöstöön liittyvät suunnitelmat. Henkilöstöpolitiikan toteutumisesta ja henkilöstövoimavaroista laaditaan vuosittain erillinen henkilöstökertomus henkilöstöjaostolle.

Henkilökunnan työterveyden hoitamisesta on sopimus Terveystalon kanssa. Henkilökunnan työhyvinvoinnista huolehditaan työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti ja terveystarkastukset tehdään kolmesta viiteen vuoden välein. Työterveyshuolto tekee säännöllisesti työpaikkaselvitykset työterveysuunnitelmassa erikseen sovitussa järjestyksessä. Työsuojelulliset riskiarvioinnit tehdään kahden vuoden välein tai tarvittaessa esim. muutostilanteissa. Henkilöstölle on tarjottu mahdollisuus hätäensiapukoulutukseen.

Talous- ja strategiaprosessi

Kunnanhallitus nimeää vastuualueiden esihenkilöt ja toimielimet oman hallinnonalansa tehtäväalueen esihenkilöt. Vastuu- ja tehtäväalueen esihenkilön sijaisena toimii henkilö, joka on nimetty ko. työntekijän sijaiseksi.

Vastuu- ja tehtäväalueen esihenkilöt ovat vastuussa talousarvion toteuman seurannasta. Talousarvion toteumat annetaan tiedoksi toimielimille ja huhtikuun ja elokuun osavuosikatsaukset on annettu tiedoksi valtuustolle.

Tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalakia, soveltuvin osin kirjanpitolain ja asetusten säännöksiä sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia yleisohjeita. Tilinpäätös laaditaan kuntalain edellyttämässä aikataulussa kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Kirjanpito ja sisäinen laskenta on järjestetty niin, että ne tuottavat toiminnan ohjauksessa ja valvonnassa tarvittavat tiedot. Investointien seuranta on järjestetty riittävällä tarkkuudella hankekohtaisesti niin, että seurannasta ilmenee alkuperäinen kustannusarvio ja seurantahetken toteumatilanne.

Kuntastrategia Punkalaitumen Polku vuosille 2022–2030 on hyväksytty valtuustossa 8.6.2022. Valmiussuunnitelmassa on varauduttu elintärkeiden toimintojen turvaamiseen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Kirjanpito ja maksuliikenne

Kaikilla ostolaskuilla on asiatarkastaja ja hyväksyjä. Toimielimet hyväksyvät vuosittain laskujen hyväksyjät ja heidän varahenkilönsä. Esihenkilöt hyväksyvät tarvittavat käyttöoikeudet laskujen asiatarkastusta ja hyväksymistä varten. Rahavarojen käyttäjille on määritelty vastuuhenkilöt. Kunnan maksuvalmiussuunnittelusta vastaa hallintojohtaja.

Omaisuuksien hallinta

Kunnan vakuutukset ovat olleet OP-Pohjolalla 1.1.2023 alkaen. Vakuutuskohteet ja vakuutusten tarkoituksenmukaisuus tarkistetaan vuosittain yhteistyössä vakuutusmeklarin kanssa. Toiminnan muuttuessa vakuutuksiin tehdään tarvittavat muutokset. Kilpailutuksessa käytetään vakuutusmeklaria.

Irtaimen omaisuuden luetteloinnista sekä tarpeettomaksi tulleen irtaimiston kierrättämisestä, myynnistä ja hävittämisestä on ohjeet. Toimipisteet nimeävät irtaimistoluettelosta vastaavan henkilön ja irtaimistoluettelo on pidettävä aina ajan tasalla. Luetteloiden ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain.

Tarpeeton omaisuus pyritään myymään tai hävittämään tarkoituksenmukaisella tavalla. Omaisuuden myynnissä on käytetty mm. nettihuutokauppaa.

PVA:n vakuutukset ovat Fennialta. Toimitusjohtajan eläkevakuutus on Ilmariselta.

Tietohallinto, tietoturva ja tietosuoja

Tiera Oy on tuottanut tietohallintopalvelut vuoden 2021 alusta lukien. Vuonna 2023 tietoliikenne siirrettiin Sastamalan kaupungin kanssa tehdyn yhteiskilpailutuksen tuloksena Lounea Oy:lle. Nämä palvelut ovat toimineet kertomusvuonna 2025. Punkalaitumen kunta päätti 23.12.2025 irtisanoa Tiera Oy:n ja Punkalaitumen kunnan väliset ICT-sopimukset 12 kk irtisanomisajan kuluttua 31.12.2026.

Tietosuojavastaavana toimii tietohallintosihteeri. Tietoturvavastaavan tehtävät hoidetaan Tieran toimesta. Tietosuoja-asetuksen edellyttämät tietosuojaselosteet sekä tiedonhallintalain ja saavutettavuusdirektiivin edellyttämät toimenpiteet pidetään ajan tasalla. Henkilöstö on koulutettu tietosuojaan. Kunnassa on myös käytössä Digiturvamalli-sovellus, jolla varmennetaan ja parannetaan digiturvaa kunnan toiminnoissa. Työntekijän esihenkilö myöntää tarvittavat käyttöoikeudet. Tietoturva- ja tietosuoja-asiat sisältyvät perehdytysuunnitelmaan.

2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niiden osoittamista luvuista laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset muutoin rahoitetaan tulorahoituksen lisäksi.

2.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Seuraavaksi on esitetty Punkalaitumen kunnan vuoden 2025 tilinpäätös taloudellisine tunnuslukuineen sekä vastuualueittain.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021	2022	2023	2024	2025
Toimintatulot	2 077 724	2 075 354	1 977 051	2 124 980	1 978 615
Toimintamenot	-21 720 895	-21 455 294	-9 153 551	-9 366 368	-9 362 777
Toimintakate	-19 643 171	-19 379 940	-7 176 500	-7 241 388	-7 384 162
Verotulot	9 480 085	9 285 067	5 754 426	5 123 511	5 308 295
Valtionosuudet	11 185 507	12 010 061	3 594 560	3 416 120	3 608 189
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	11 681	78 740	78 316	59 386
Muut rahoitustuotot	5 288	21 237	6 566	7 539	4 639
Korkokulut	-39 567	-47 378	-154 742	-170 982	-116 247
Muut rahoituskulut	-203	-348	-615	-6 026	-357
Vuosikate	987 939	1 900 380	2 102 434	1 207 089	1 479 743
Poistot ja arvonalentumiset	-1 125 897	-1 068 290	-1 196 277	-1 230 878	-1 181 250
Tilikauden tulos	-137 958	832 090	906 158	-23 789	298 492
Poistoeron lisäys	40 619	38 056	35 748	33 671	31 802
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-97 339	870 146	941 906	9 883	330 295

	2021	2022	2023	2024	2025
Toimintatuotot/toimintakulut %	9,6	9,7	21,6	22,7	21,1
Vuosikate/poistot %	87,7	177,9	175,7	98,1	125,3
Vuosikate, euroa/asukas	363	710	795	463	581
Asukasmäärä	2719	2678	2645	2609	2545

Toimintakate

Tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää kattavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Tilikauden toimintatulot toteutuivat arvioitua paremmin ja verrattuna vuoteen 2024 laskua oli 6,89 %. Toimintamenot vähenivät vuoteen 2024 verrattuna 3 591 euroa eli noin 0,04 % verran. Toimintamenot olivat 651 677,26 euroa alle arvioidun. Toimintakate oli -7 384 162 euroa.

Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaisrahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikatteen määrä oli 1 479 743 euroa eli tunnusluku parani edellisestä vuodesta 272 654 eurolla. Alkuperäisessä talousarviossa vuosikatteen määräksi oli arvioitu 820 654 euroa.

Toimintatuotot prosentteina toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku on 21,1 % vuonna 2025. Erityisen tärkeää olisi, että tunnusluku vakiintuisi tietylle stabiilille tasolle, jolloin talouden ennustaminen olisi pitemmällä tähtäimellä helpompaa. Edellisenä vuonna tunnusluku oli 22,7 %, kuntataloudessa keskimäärin 28,4 %.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Kertomusvuonna tunnusluku oli 125,3 %. Kunnan tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, mikäli vuosikate alittaa poistot. Näin ollen kertomusvuonna tulorahoitus oli ylijäämäinen. Edellisenä tilikautena tunnusluku oli koko kuntataloudessa 127,0 %.

Oletusta tulorahoituksen riittävydestä voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Suuret rakennusinvestoinnit pitävät poistotason kohtuullisen korkealla.

Vuosikate euroa/asukas

Tunnuslukua käytetään yleisesti tulorahoituksen riittävyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearviota ei kuitenkaan voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat esimerkkejä tekijöistä, jotka vaikuttavat vuosikatteen määrittämiseen kunnassa. Kertomusvuonna kuntamme tunnusluku vuosikate/asukas oli 581 euroa. Tunnusluku nousi edellisvuoteen verrattuna 118 euroa. Vuoden 2024 tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalouden keskimääräinen arvo oli 582 euroa/asukas.

2.4.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja miten se käytetään.

Rahoituslaskelmaan tuodaan tuloslaskelmasta vuosikate. Investointiosasta rahoituslaskelmaan tuodaan käyttömaisyusinvestoinnit, sekä investointimenoihin saatavat rahoitusosuudet.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 479 743	1 207 089
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-306 847	-421 870
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	51 372	
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 224 268	785 219
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-400 000	-400 000
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-11 477	-13 359
Vaihto-omaisuuden muutos	3 748	8 117
Saamisten muutos	78 431	99 264
Korottomien velkojen muutos	98 448	-80 685
Rahoituksen rahavirta	-230 850	-386 663
Rahavarojen muutos	993 418	398 556
Rahavarat 31.12.	4 569 006	3 575 589
Rahavarat 1.1.	3 575 589	3 177 033

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Investoinnit		
Investointien tulorahoitus, %	579,2	286,1
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta	4646	4563
Lainanhoito		
Lainanhoitokate	3,1	2,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	1,5
Maksuvalmius		
Kassavarat 31.12.	4 568 463	3 575 589
Kassasta maksut, e	10 215 965	10 365 247
Kassan riittävyys, pv	163	126
Asukasmäärä	2545	2609

Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Investoinnit

Investointien tulorahoitus %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankinta-arvo}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Kertomusvuonna tunnusluku oli 579,2 %, joten tulorahoituksella on pystytty kattamaan investointimenot. Vuonna 2024 vuosikate on ollut 286,1 % investoinneista. Koko maan tasolla kuntatalouden edellisen vuoden keskimääräinen arvo oli 75 %. Vertailtavuutta vaikeuttaa esimerkiksi investointien vuotuinen vaihtelu.

Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoiton on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Viiden vuoden rahavirta on kertomusvuonna plusmerkkinen, joten investointeja ja lainojen lyhennyksiä on pystytty kattamaan kertyneillä tuloilla.

Lainanhoito

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on yksi tai suurempi.

Kertomusvuonna tunnusluvun arvo oli 3,1. Tulorahoitus on riittänyt kattamaan vieraan pääoman aiheuttamat kustannukset. Lainanhoitokyvyn sanotaan olevan hyvä, kun tunnusluku on yli kaksi, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, jos se jää alle yhden

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Kahdeksan on kuntien keskimääräinen lainojen hoitoaika. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Vuonna 2024 kuntien keskimääräinen arvo oli 1,3 %.

Maksuvalmius

Kassavarat 31.12.

$$= \text{Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset}$$

Kassavarat olivat kertomusvuoden viimeisenä päivänä 993 417 euroa suuremmat kuin edellisvuotena. Kunnassa ei ollut kassalainaa 31.12.2025.

Kassasta maksut

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Käyttöomaisuusinvestoinnit

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassasta maksut olivat vuonna 2025 noin 10,1 milj. euroa ja vuonna 2024 n. 10,4 milj. euroa.

Kassan riittävyys

= 365 pv * Kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikauden aikana

Tunnusluku kuvaa kunnan maksuvalmiutta ja se ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Tunnusluku on 16 päivää, joten kunnan kassavarat olivat tilinpäätöspäivänä hyvät.

2.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025	2024
Pysyvät vastaavat	17 355 739	18 281 515
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	<i>15 180 792</i>	<i>16 110 253</i>
Maa- ja vesialueet	1 600 052	1 605 110
Rakennukset	10 005 406	10 590 564
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 334 992	3 531 491
Koneet ja kalusto	28 096	83 002
Muut aineelliset hyödykkeet	29 433	29 433
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	182 812	270 653
<i>Sijoitukset</i>	<i>2 174 948</i>	<i>2 171 262</i>
Osakkeet ja osuudet	1 960 011	1 956 326
Muut lainasaamiset	212 896	212 896
Muut saamiset	2 040	2 040
Vaihtuvat vastaavat	5 194 815	4 283 576
<i>Vaihto-omaisuus</i>	<i>48 641</i>	<i>52 388</i>
Aineet ja tarvikkeet	48 641	52 388
<i>Saamiset</i>	<i>577 169</i>	<i>655 599</i>
Pitkäaikaiset saamiset	300 000	300 000
Lainasaamiset tytäryhteisöltä	300 000	300 000
Lyhytaikaiset saamiset	277 169	355 599
Myyntisaamiset	186 346	106 503
Muut saamiset	42 404	94 147
Siirtosaamiset	48 419	154 949
<i>Rahat ja pankkisaamiset</i>	<i>4 569 006</i>	<i>3 575 589</i>
Vastaavaa yhteensä	22 550 555	22 565 091

VASTATTAVAA	2025	2024
Oma pääoma	14 439 605	14 109 311
Peruspääoma	8 199 484	8 199 484
Edellisten tilikausien ylijäämä	5 909 827	5 899 944
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	330 295	9 883
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	405 557	437 360
Poistoero	405 557	437 360
Toimeksiantojen pääomat	155 086	166 563
Lahjoitusrahastojen pääomat	155 086	166 563
Vieras pääoma	7 550 307	7 851 858
<i>Pitkäaikainen</i>	<i>5 786 941</i>	<i>6 182 519</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 265 000	5 665 000
Liittymismaksut ja muut velat	521 941	517 519
<i>Lyhytaikainen</i>	<i>1 763 365</i>	<i>1 669 339</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	400 000	400 000
Saadut ennakot	42 364	48 489
Ostovelat	656 337	502 949
Liittymismaksut ja muut velat	82 303	79 564
Siirtovelat	582 360	638 338
Vastattavaa yhteensä	22 550 555	22 565 091

Taseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	66,0	64,6
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	68,9	73,2
Velat ja vastuut prosenttia käyttötulosta	69,6	74,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 e	6 240	5 910
Kertynyt yli-/alijäämä e/asukas	2 452	2 265
Lainakanta 31.12., e	5 665 000	6 065 000
Lainat, e/asukas	2 226	2 325
Lainat ja vastuut, 31.12.	5 743 583	6 148 362
Lainat ja vastuut, e/asukas	2 257	2 357
Lainasaamiset	512 894	512 894
Asukasmäärä	2545	2609

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuusastetta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta.

Omavaraisuusaste %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan kuntataloudessa pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Kertomusvuonna omavaraisuusaste oli 66,0 % ja edellisenä vuonna 64,6 %. Tunnusluku on hieman parantunut edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntatalouden keskimääräinen luku vuonna 2024 oli 62,0 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, arvostus tai poistomenetelmät eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisin maksusta tulorahoituksella.

Kuntasektorin keskimääräinen suhteellinen velkaantuneisuus oli edellisvuonna keskimäärin 102 %. Kuntamme kertomusvuoden luku 68,9 % on parempi kuin kuntasektorilla keskimäärin.

Velat ja vastuut prosentteina käyttötuloista

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Vuokravastuilla tarkoitetaan sekä vuokravastuita että leasingvastuita. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana taseessa.

Velat ja vastuut prosentteina käyttötuloista olivat 69,6 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas

$$= (\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Kunta lyhensi kertomusvuonna pitkäaikaista lainaa 400.000 euroa. Lainojen määrä 31.12.2025 oli 5 665 000 (2024 vuonna 6 065 000 €).

Lainat e/asukas

Tunnusluku kertoo kunnan lainakannan asukasta kohti. Kertomusvuonna lainamäärä asukasta kohden oli 2 226 euroa eli 99 euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Koko maan vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden lainakannan keskiarvo 3 138 euroa/asukas, joten kuntamme velkaisuus on vieläkin keskimääräistä alhaisemmalla tasolla.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Talouden tunnuslukuja	TP2025	TP2024	TP2023	TP2022
Asukasluku	2545	2609	2645	2678
Veroprosentti	9,40	9,00	9,36	22,00
Verotulot	5 308 295	5 123 511	5 754 426	9 285 067
Verotulojen muutos %	3,61 %	-10,96 %	-38,0 %	-2,1 %
Verotulot €/asukas	2 086	1 964	2 176	3 467
Valtionosuudet	3 608 189	3 416 120	3 594 560	12 010 061
Valtionosuuksien muutos %	5,62 %	-4,96 %	-70,1 %	7,4 %
Valtionosuudet €/asukas	1 418	1 309	1 359	4 485
Toimintakulut (ulk.)	9 362 777	9 366 368	9 153 551	21 455 294
Toimintatuotot (ulk.)	1 978 615	2 124 980	1 977 051	2 075 354
Toimintatuotot/toimintakulut (ulk.) %	21,13	22,69	21,6	9,7
Toimintakate	-7 384 162	-7 241 388	-7 176 500	-19 379 940
Toimintakatteen muutos %	1,97 %	0,90 %	-63,0 %	-1,3 %
Vuosikate	1 479 743	1 207 089	2 102 434	1 900 380
Vuosikate €/asukas	581	463	795	710
Vuosikate poistoista %	125,27 %	98,1 %	175,7 %	177,9 %
Tilikauden tulos	298 492	-23 789	906 158	832 090
Tilikauden yli-/alijäämä	330 295	9 883	941 906	870 146
Taseen ylijäämä	6 240 122	5 909 827	5 899 944	4 958 038
Taseen ylijäämä €/asukas	2 452	2 265	2 231	1 851
Investointien tulorahoitus, %	579,20 %	286,1 %	291,7 %	103,9
Investointien omahankintameno	306 847	421 870	720 665	1 828 349
Investoinnit omahankintameno, €/asukas	102	162	272	683
Lainakanta	5 665 000	6 065 000	6 465 000	6 865 000
Lainat €/asukas	2 226	2 325	2 444	2 563
Lainanhoitokate	3,1	2,4	4,1	4,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	1,5	2,3	2,1
Omavaraisuusaste (oma po/koko po) %	64,0 %	64,6 %	63,2 %	62,0 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	68,9 %	73,2 %	73,2 %	38,9 %

2.6 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistetty rivi riviltä.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1000 e	%	MENOT	1000 e	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	1 979	18,0	Toimintakulut	9 363	92,3
Verotulot	5 308	48,4	Korkokulut	116	1,1
Valtionosuudet	3 608	32,9	Muut rahoituskulut	0	0,0
Korkotuotot	59	0,5	Satunnaiset kulut	0	0,0
Muut rahoitustuotot	5	0,0	Tulorahoituksen korjaukset		0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	- Käyttöom. myyntitappiot		0,0
Tulorahoituksen korjaukset			Investoinnit		
- Käyttöom. myyntivoitot		0,0	Käyttöomaisuusinvestoinnit	307	2,6
Investoinnit			Rahoitustoiminta		
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0	0,0	Antolainasaamisten lisäykset		0,0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	51	0,0	Pitkäaik. lainojen vähennys	400	3,9
Rahoitustoiminta			Lyhytaik. lainojen vähennys		
Antolainasaamisten vähennys	0	0,0			0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0			
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	10 964	100,0	Kokonaismenot yhteensä	10 140	100,0

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Kokonaistulot ja -menot -laskelma on täsmäytettävissä rahoituslaskelmaan siten, että kokonaistulojen ja -menojen erotus on yhtä suuri kuin rahoituslaskelman kohta Muut maksuvalmiuden muutokset ja Kassavarojen muutoserien itseisarvojen summa silloin, kun mainitut erät ovat rahoituslaskelmassa erimerkkisiä ja itseisarvojen erotus, kun ne ovat rahoituslaskelmassa samanmerkkiset.

Edellisvuoteen verrattuna toimintatuottojen suhteellinen osuus on laskenut 18,0 prosenttiin (vuonna 2024 19,8 %). Toimintakulujen (92,3 %) suhteellinen osuus on noussut (90,4 % vuonna 2024). Verotulojen (48,4 %) suhteellinen osuus on noussut (47,7 % vuonna 2024) ja myös valtionosuuksien (32,9 %) suhteellinen osuus on noussut (31,8 % vuonna 2024).

Kertomusvuonna Punkalaitumen kunnan valtionosuudet asukasta kohden olivat 1 418 euroa/asukas. Edellisenä vuonna koko maassa määrä oli keskimäärin 605 euroa/asukas ja Pirkanmaalla 478 euroa/asukas. Punkalaitumen kunnan asukaskohtainen verokertymä vuonna 2024 oli 2 086 euroa/asukas. Koko valtakunnassa asukaskohtainen kertymä v. 2024 oli puolestaan 3 097 euroa/asukas ja Pirkanmaalla 2 978 euroa/asukas.

2.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitilinpäätöksessä on yhdistetty kunnan, tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen tilinpäätökset toisiinsa. Konsernitilinpäätöksen tavoitteena on selvittää ne varat, velat ja vastuut, joihin kunnalla on omistajuuteen tai sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa, velvoitteita ja vastuuta.

Tytäryhteisö	Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy (100 %)		
Yleistavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Toteuma
Palvelusopimuksen uudistaminen	Palvelujen toimivuus ja joustavuus	Kumpikin osapuoli saa uudelleen järjestelystä sekä toiminnallista että taloudellista hyötyä	Yhtiön johtajasopimus päivitetty toimitusjohtajalle. Konserniohje ja yhtiöjärjestys päivitetty.

2.7.1 Kuntakonsernin rakenne

Punkalaitumen kunnan konsernirakenne 31.12.2025.

Tytäryhteisö

Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy 100 %

Kuntayhtymät

Pirkanmaan liitto 0,70 %

SASKY koulutuskuntayhtymä 1,22 %

Osakkuusyhteisö

Kiinteistö Oy Pietarinvirasto 30,17 %

Omistusyhteisyhteisö

Huittisten Puhdistamo Oy 5,00 %

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy 2,96 %

Koska omistusyhteisyhteisöjen omistusosuus on alle 20 %, yhtiöitä ei ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen.

2.7.2 Konsernitulos

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toimintatulot	2 540 868	2 734 121
Toimintamenot	-10 245 383	-10 304 761
Osuus osakk. yht. voitosta/tappiosta	-293	82
Toimintakate	-7 704 809	-7 570 557
Verotulot	5 308 295	5 123 511
Valtionosuudet	4 124 238	3 955 369
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	62 407	79 423
Muut rahoitustuotot	10 582	10 250
Korkokulut	-134 997	-191 572
Muut rahoituskulut	-902	-6 962
Vuosikate	1 664 814	1 399 462
Poistot ja arvonalentumiset	-1 392 317	-1 442 366
Satunnaiset erät	7259	
Tilikauden tulos	279 757	-42 904
Vähemmistöosuudet	-235	-150
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	279 522	-43 054

	2025	2024
Toimintatuotto/toimintakulut %	-24,8	-26,5
Vuosikate/poistot %	119,6	97,0
Vuosikate, e/asukas	654	536
Asukasmäärä	2545	2609

SASKY koulutusyhtymän omistusosuus on muuttunut 1,23 %:sta 1,22 %:iin.

2.7.3 Konsernirahoitus

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 664 814	1 399 462
Satunnaiset erät	7 259	
Tulorahoituksen korjauserät	-654	599
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-285 212	-486 514
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	948	829
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 387 155	914 376
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-524 326	-524 356
Lyhytaikaisten lainojen muutos		44 000
Oman pääoman muutokset	5 349	13 253
Muut maksuvalmiuden muutokset	167 167	-4 411
Rahoituksen rahavirta	-351 810	-471 514
Rahavarojen muutos	1 035 345	442 862
Rahavarat 31.12.	4 938 021	3 904 261
Rahavarat 1.1.	3 902 677	3 461 399

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Investoinnit		
Investointien tulorahoitus, %	583,7	287,7
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta	3604	3622
Lainahoito		
Lainanhoitokate	2,7	2,2
Laskennallinen lainanhoitokate	2,1	1,5
Maksuvalmius		
Kassavarat 31.12.	4 938 021	3 904 261
Kassasta maksut, e	11 034 810	11 514 165
Kassan riittävyys, pv	163	124

2.7.4 Konsernitase ja tunnusluvut

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025	2024
Pysyvät vastaavat	17 786 862	18 899 236
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	99 134	99 168
Aineettomat oikeudet	99 134	99 168
Muut pitkävaikutteiset menot		
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	16 975 493	18 091 224
Maa- ja vesialueet	1 698 266	1 703 521
Rakennukset	11 626 042	12 377 185
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 353 803	3 552 464
Koneet ja kalusto	58 170	113 300
Muut aineelliset hyödykkeet	51 045	55 979
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	188 167	288 775
<i>Sijoitukset</i>	712 235	708 845
Osakkuusyhteisöosuudet		0
Osakkeet ja osuudet	709 602	706 208
Muut saamiset	2 632	2 637
<i>Toimeksiantojen varat</i>	42 159	43 394
Valtion toimeksiannot	41 495	42 706
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	665	688
Vaihtuvat vastaavat	5 322 998	4 405 860
<i>Vaihto-omaisuus</i>	48 794	57 462
Aineet ja tarvikkeet	48 709	52 456
Keskeneräiset tuotteet	85	5 006
<i>Saamiset</i>	336 182	444 137
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	1 499	1 138
Muut saamiset	1 499	1 138
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	334 683	442 999
Myyntisaamiset	215 762	150 415
Lainasaamiset		
Muut saamiset	58 073	120 991
Siirtosaamiset	60 849	171 594
<i>Rahoitusarvopaperit</i>	149 040	140 202
Muut arvopaperit	149 040	140 202
<i>Rahat ja pankkisaamiset</i>	4 788 982	3 764 059
Vastaavaa yhteensä	23 152 019	23 348 490

VASTATTAVAA	2025	2024
Oma pääoma	14 745 006	14 466 181
Peruspääoma	8 200 251	8 198 000
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Muut omat rahastot	483 836	483 915
Edellisten tilikauden yli-/alijäämä	5 749 596	5 827 321
Tilikauden yli-/alijäämä	311 323	-43 054
Vähemmistöosuudet	1044	815
Pakolliset varaukset	0	0
Eläkevaraukset	0	0
Pakolliset varaukset	0	0
Toimeksiantojen pääomat	197 261	211 971
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	155 766	167 269
Muut toimeksiannot	41 495	44 702
Vieras pääoma	8 208 710	8 669 526
<i>Pitkäaikainen</i>	<i>6 155 258</i>	<i>6 675 202</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 632 018	6 156 383
Lainat muilta		
Liittymismaksut ja muut velat	523 240	518 819
<i>Lyhytaikainen</i>	<i>2 053 452</i>	<i>1 994 324</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	524 326	524 356
Saadut ennakot	96 698	108 704
Ostovelat	647 029	559 914
Muut velat	90 196	87 016
Siirtovelat	695 202	714 334
Laskennalliset verovelat		
Vastattavaa yhteensä	23 152 019	23 348 490

Konsernitaseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	64,0	62,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	67,8	72,5
Velat ja vastuut prosentteina käyttötulosta	68,8	73,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 e	6 061	5 784
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), e/asukas	2 382	2 217
Konsernin lainakanta 31.12.	6 156 345	6 680 739
Konsernin lainat, e/asukas	2 419	2 561
Lainat ja vuokravastuut	6 802 983	7 325 601
Lainat ja vuokravastuut, e/asukas	2 673	2 808
Konsernin lainasaamiset, 31.12.		
Asukasmäärä	2545	2609

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämän ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden tulokseen Kuntaliiton antaman ohjeen mukaan.

Konsernin tunnusluvut

Konsernin omavaraisuusaste %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Tunnusluku mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä.

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Konsernin lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla konsernin lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

2.8 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessaan tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä. Kunnanhallitus esittää, että tilivuoden 2025 ylijäämä 330 294,70 euroa siirretään taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

3 Käyttötalous

Kunnanvaltuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot sitovasti nettotasolla vastuualueittain. Seuraavassa taulukossa on esitetty yhteenveto sitovasta toimintakatteesta, jossa mukana sekä ulkoiset että sisäiset erät.

TOIMINTAKATE	TP2024	TA 2025 + LisäTA	TP2025	Poikkeama
Vaalit	-3 053	-17 600	-13 837	-3 763
Tarkastustoiminta	-7 271	-8 800	-9 633	833
Yleishallinto	-528 188	-612 300	-526 613	-85 687
Elinvoima	-380 430	-684 700	-593 867	-90 833
Elämänlaatu	-836 813	-897 000	-793 842	-103 158
HALLINTO	-1 755 755	-2 220 400	-1 937 792	-282 608
Varhaiskasvatus	-1 001 010	-1 057 000	-1 011 915	-45 085
Perusopetus	-3 692 043	-3 882 014	-3 796 688	-85 326
Lukio-opetus	-834 758	-816 300	-823 993	7 693
KASVATUS- JA OPETUS	-5 527 811	-5 755 314	-5 632 597	-122 717
Tekniset toimistopalvelut	38 720	-208 500	-22 357	-186 143
Yhdyskuntatekniikka	316 396	185 100	274 817	-89 717
Vesilaitos	-312 938	-295 400	-66 234	-229 166
TEKNINEN	42 178	-318 800	186 226	-505 025
KUNTA YHTEENSÄ	-7 241 388	-8 294 514	-7 384 163	-910 351

Ulkoiset toimintatuotot	2 124 980	1 719 940	1 978 615	-258 675
Sisäiset toimintatuotot	4 338 242	4 082 200	4 161 219	-79 019
Toimintatuotot	6 463 223	5 802 140	6 139 834	-337 694
Ulkoiset toimintakulut	-9 366 368	-10 014 454	-9 362 777	-651 677
Sisäiset toimintakulut	-4 338 242	-4 082 200	-4 161 219	79 019
Toimintakulut	-13 704 611	-14 096 654	-13 523 996	-572 658
Toimintakate	-7 241 388	-8 294 514	-7 384 162	-910 353

Menot merkitty -merkkisenä ja tulot ilman etumerkkiä.

Vastuualuekohtaiset tavoitteet ja selvitys niiden toteutumisesta on käyttötalousosan lopussa. Taulukoiden yhteydessä on myös vastuualuekohtaiset palvelusuunnitelmien kuvaukset.

Seuraavassa taulukossa on esitetty ulkoinen toimintakate vastualueittain.

Käyttötalousmäärärahat, yhteenveto

TOIMINTAKATE	TP2024	TA 2025 + LisäTA	TP2025	Poikkeama
Vaalit	-3 053	-17 600	-13 837	-3 763
Tarkastustoiminta	-7 271	-8 800	-9 633	833
Yleishallinto	-1 292 752	-1 414 200	-1 309 266	-104 934
Elinvoima	-345 887	-646 000	-582 578	-63 422
Elämänlaatu	-347 697	-381 600	-342 713	-38 887
HALLINTO	-1 996 659	-2 468 200	-2 258 027	-210 173
Varhaiskasvatus	-699 966	-780 600	-722 337	-58 263
Perusopetus	-2 531 667	-2 783 014	-2 639 986	-143 028
Lukio-opetus	-538 672	-541 900	-567 220	25 320
KASVATUS JA OPETUS	-3 770 306	-4 105 514	-3 929 542	-175 971
Tekninen hallinto	-104 882	-261 900	-166 784	-95 117
Yhdyskuntatekniikka	-1 126 634	-1 222 000	-1 014 547	-207 453
Vesihuoltolaitos	-242 907	-236 900	-15 263	-221 637
TEKNINEN	-1 474 424	-1 720 800	-1 196 593	-524 207
KUNTA YHTEENSÄ	-7 241 388	-8 294 514	-7 384 162	-910 352
Ulkoiset toimintatuotot	2 124 980	1 719 940	1 978 615	-258 675
Ulkoiset toimintakulut	-9 366 368	-10 014 454	-9 362 777	-651 677
Toimintakate	-7 241 388	-8 294 514	-7 384 162	-910 352

Menot merkitty -merkkisenä ja tulot ilman etumerkkiä.

3.1 Hallintotoimi

3.1.1 Keskusvaalilautakunta

Vastuualue	Vaalit
Vastuuhenkilö	Hallintojohtaja
Tehtäväalueet	Vaalit
Palvelusuunnitelma	
Vastuualue sisältää vaalilain mukaiset kunta-, alue-, eduskunta-, presidentin- ja europarlamenttivaalit.	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
Tilinpäätösvuonna järjestettiin kunta- ja aluevaalit, joiden varsinainen vaalipäivä oli 13.4.2025 ja ennakkoäänestys kotimaassa on 2. - 8.4.2025. Vaalien tulos vahvistettiin 16.4.2025.	

Vaalit

Vuonna 2025 toimitettiin kunta- ja aluevaalit.

Vaalit	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	15 864	1 000	1 949	-949
Ulkoiset menot	-18 917	-18 600	-15 786	-2 814
Toimintakate	-3 053	-17 600	-13 837	-3 763
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot				0
Toimintakate	0	0	0	0
Tulot yhteensä	15 864	1 000	1 949	-949
Menot yhteensä	-18 917	-18 600	-15 786	-2 814
Toimintakate	-3 053	-17 600	-13 837	-3 763

3.1.2 Tarkastuslautakunta

Vastuualue	Tarkastustoiminta
Vastuuhenkilö	Hallintojohtaja
Tehtäväalueet	Tilintarkastus
Palvelusuunnitelma	
Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikaudekseen talouden ja hallinnon tarkastusta varten. Lautakunta arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista, valvoo lakisääteisen tilintarkastuksen toteutumista sekä valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.	

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset
Tarkastuslautakunta toimii yhteistyössä ammattitilintarkastajan kanssa. Ulkoisesta tilintarkastuksesta on tehty sopimus BDO Auditor Oy:n kanssa. Sopimus on tehty vuosille 2022–2025 ja valtuusto päätti käyttää myös kahden vuoden option vuosille 2026 ja 2027.
Kunnille maksetaan valtiosuosiin HYTE-kertoimeen perustuvaa lisäosaa. Yhtenä kertoimeen vaikuttavana indikaattorina on prosessi-indikaattori ”Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen”.

Tarkastustoiminta

Tarkastuslautakunta toimii yhteistyössä ammattitilintarkastajan kanssa. Kunnan tilintarkastus on kilpailutettu kaudelle 2022–2025. Sopimus on tehty Auditor Oy:n kanssa. Vastuunalaisena JHTT-tilintarkastajana on toiminut Aino Lepistö. Valtuusto päätti käyttää myös kahden vuoden option vuosille 2026 ja 2027.

Tarkastustoiminta	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot				0
Ulkoiset menot	-7 271	-8 800	-9 633	833
Toimintakate	-7 271	-8 800	-9 633	833
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot				0
Toimintakate	0	0	0	0
Tulot yhteensä				0
Menot yhteensä	-7 271	-8 800	-9 633	833
Toimintakate	-7 271	-8 800	-9 633	833

3.1.3 Kunnanhallitus

Vastuualue	Hallinto
Vastuuhenkilö	Hallintojohtaja, Toimistopäällikkö
Tehtäväalueet	Yleishallinto, Toimistopalvelut, Henkilöstöhallinto, ICT-palvelut
Palvelusuunnitelma	
Vastuualueella valmistellaan asiat kunnanvaltuuston ja -hallituksen päätettäväksi sekä hoidetaan päätösten täytäntöönpano. Hallinnossa hoidetaan keskitetysti kunnan hallinto-, talous-, henkilöstö- ja ICT-palvelut sekä konserniohjaus. Tietoliikenneyhteydet ostetaan Lounea Oy:ltä. ICT-palvelut tuottaa Tiera Oy. Talous- ja henkilöstöhallinnon sovellukset sekä palkanlaskentapalvelut ostetaan Monetra Pirkanmaalta. ICT -tehtäväalueen vastaavana toimii toimistopäällikkö, muilta osin vastuuhenkilö on hallintojohtaja.	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
Toimintaa ohjasi kunnan strategia ”Punkalaitumen Polku”. Hallinto tuotti päätöksenteon tueksi luotettavaa ja ajantasaista tietoa, jotta kuntalaisille voidaan tuottaa toimivat ja sujuvat palvelut.	
Kunnan meno- ja tulo rakenne muuttui olennaisesti, kun työllisyysalueet aloittivat vuoden 2025 alusta lukien. Menot on sopeutettava uuteen tulotasoon.	
Talousarviossa varauduttiin 3,2 % suuruisiin palkankorotuksiin ja tasopalkkamallin käyttöönottoon.	

Kunnalla on vastuu ICT-asioiden koordinaatiosta ja hallinnoinnista niiltä osin kuin ne eivät kuulu palveluntarjoajien vastuulle. Yhteistyötä tehtiin laajasti Sastamalan kaupungin kanssa. Viestinnän ja kunta-markkinoinnin tarpeita ja tehtäviä tarkasteltiin osana kunnan tehtävien muuttumista ja talouden sopeuttamista.

Riittävän ja osaavan henkilöstön varmistaminen, työnantajamaiseen kehittäminen sekä työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen tukeminen olivat vuoden 2025 keskeisiä painopisteitä. Pienessä organisaatiossa osaamisen kehittäminen, henkilöstön pysyvyys ja tehtävien sujuva hoitaminen edellyttävät toimivia henkilöstöprosesseja, hyvää johtamista ja selkeää tiedonkulkua.

Yleishallinto, Toimistopalvelut, Henkilöstöhallinto, ICT-palvelut

Uusi hallintosääntö tuli voimaan 1.1.2025 (kvalt 16.12.2024). Päivitys tehtiin työvoima- ja kotoutumispalveluja sekä rakentamislainsäädännön muutosten vuoksi. Vuoden 2025 aikana hallintosääntöä päivitettiin vielä uudelleen ja uusi versio tuli voimaan 1.10.2025. Päivitykset tehtiin organisaatiouudistuksen vaatimasta näkökulmasta.

Kunnanvaltuustossa oli 21 valtuutettua ja kunnanhallituksessa seitsemän jäsentä. Kunnanhallituksen alaisuudessa toimivat viisijäseninen hyvinvointijaosto ja kolmijäseninen henkilöstöjaosto. Lisäksi henkilöstöjaosto yhdessä henkilöstöjärjestöjen pääluottamusmiesten, työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutettujen kanssa muodostavat henkilöstötoimikunnan. Uuden valtuustokauden myötä 1.6.2025 kunnanvaltuustossa oli 17 jäsentä ja hallituksessa 7. Hyvinvointijaoston toiminta päättyi, muuten toimielimet jatkoivat samoina.

Kuntalaisia on osallistettu päätöksentekoon. Kunnassa hoidetaan viestintää kunnanhallituksen ohjeen mukaisesti. Asiasta ja kohderyhmästä riippuen pyritään löytämään parhaat viestintätavat ja -kanavat. Tiedotusta oli kertomusvuonna 2025 mm lehdessä, verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Kunnassa on oltava ajantasainen ja toimiva tiedonohjaussuunnitelma, jotta tietojen käsittely on arkistojen ja tiedonhallintalain määräysten mukaista. Kunnassa on keväällä 2022 otettu käyttöön asiahallintaohjelma ja siinä on tiedonohjausjärjestelmä. Määräysten mukaan 1.1.2022 alkaen alun perin digitaaliset asiakirjat arkistoidaan ainoastaan digitaaliseen muotoon.

Valtakunnallisena tavoitteena on, että Suomi tunnetaan edelläkävijänä, jossa digitalisaation ja teknisen kehityksen tuomia mahdollisuuksia kehitetään ja otetaan käyttöön yli hallinto- ja toimialarajojen. Kunta tiedottaa palveluistaan aktiivisesti sähköisillä kanavilla ja palveluita siirretään sähköisiksi aina, kun se on teknisesti mahdollista. Kunnan sähköisen asiointin palvelua päivitettiin kertomusvuoden aikana sähköisillä lomakkeilla. Palvelutarjonnassa on kuitenkin huomioitava, että kaikilla palveluiden käyttäjillä ei ole mahdollisuutta digitaaliseen asiointiin ja myös muita vaihtoehtoja on oltava tarjolla. Kuntalaisten digitaalisia pyrittiin parantamaan mm. digikahvilan avulla.

Riskien arvioinnissa on tunnistettu henkilöstöresurssin ja osaamisen riittävyyden riski. Avoimet tehtävät on saatu täytettyä ja kriittisiin tehtäviin on perehdytetty sijaiset. Kunnan vakuutukset ovat OP-Pohjolassa.

Varsinaiset vaikuttajatoimielimet nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto sekä elinvoimaneuvosto ovat mukana eturyhmiään koskevien asioiden valmistelussa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Henkilöstön työkyky ja työhyvinvointi ovat kunnan toiminnan tärkeä perusta. Työsuhde-edut, työn vaatimuksen mukainen palkkaustaso ja työpaikan viihtyvyys parantavat kunnan imagoa työnantajana. Henkilöstöä koskevista asioista laadittiin erillinen henkilöstökertomus.

Tiera Oy toimittaa suurimmaksi osaksi Punkalaitumen kunnan tietohallintopalvelut. Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmät ja palkanlaskentapalvelut hankitaan Monetra Pirkanmaa Oy:ltä. Tieralta ja Monetralta on saatu tarvittavat palvelut kohtuullisen hyvin. Useat järjestelmät ovat yhteisiä Sastamalan kaupungin kanssa, jolloin on voitu hyödyntää tiivistä yhteistyötä heidän kanssaan. Riittävä tietohallinnon oma osaaminen on tärkeää toimivuuden, mutta myös kustannustietoisuuden näkökulmasta.

Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025
Toimielinten pöytäkirjojen julkaisu tietoverkkoon	Pöytäkirja julkaistaan hyväksymisen jälkeen pääsääntöisesti kokouksen jälkeisenä perjantaina.	Pöytäkirjojen julkaisussa edelleen viivettä, pöytäkirjojen tarkastaminen ei toteudu ajoissa.
Viestinnän ja tiedottamisen parantaminen kuntalaisille	Kuntalaisille ja luottamushenkilöille tehdyissä kyselyissä vastaajat ovat tyytyväisiä tiedottamiseen. Hyödynnetään viestinnässä olemassa olevia kunnan verkkosivuja ja sosiaalisen median kanavia niitä jatkuvasti kehittäen.	Kunta on aktiivisesti viestinyt ja tiedottanut kunnan verkkosivuilla ja some-kanavissa. Liikuntapaikkakysely on järjestetty kuntalaisille. Kuntalaiset äänestivät ”Pertin portaat” -kuntoportaiden nimeksi.
Kunnan työnantajaimagon parantaminen	Kunta on houkutteleva työnantaja, jolla halutaan työskennellä. Avoimiksi tuleviin palvelusuhteisiin saadaan rekrytoitua kelpoisuusehdot täyttävät henkilöt.	Kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita on saatu avoimena oleviin paikkoihin.
Henkilöstön työhyvinvointi	Henkilöstö on tyytyväinen, mittarina henkilöstön vaihtuvuus ja henkilöstökyselyn tulokset. Työajanseuranta nykyaikaistetaan. Henkilöstöön liittyvien ohjeistusten yhtenäistäminen ja yhdistäminen.	Henkilöstökysely on tehty ja työtyytyväisyys on hyvällä tasolla. Kehityskeskustelut on käyty. Henkilöstöohjeistusten yhtenäistäminen on aloitettu.
Konserniohjaus / PVA	Vuoden 2025 aikana toteutetaan hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen yhtiöittäminen. Kunnalle jäljelle jäävien kiinteistöjen osalta pyritään taloudelliseen ja tehokkaaseen käyttöön. Vuokra-asunnot Oy jatkaa tervehdyttämistoimia.	Kunnanhallitus päätti 28.4.2025 § 62 olla yhtiöittämättä sote-kiinteistöjä ainakaan tässä vaiheessa. Vuokraneuvottelut venyivät vuoden loppuun saakka ja solmitut vuokrasopimukset ovat pääosin 12 kk irtisanomisajalla. Pirha vuokraa 2026 alusta terveysaseman, paloaseman, Saimikodin ja kouluilta paria huonetta. Pirha luopuu Pakarin, Haukanosken ja Kunnantalon tiloista. PVA on tiukentanut talouskuria. Säästöjä saatiin mm. saunatilojen supistamisella ja kuituliittymät siirtyivät asukkaiden maksettavaksi.

Rakentamislainsäädännön muutoksiin valmistautuminen	Punkalaidun ostaa tällä hetkellä rakennustarkastajan palvelua Sastamalan kaupungilta. Uuden rakentamislainsäädännön uudistuksen myötä tulee pohdittavaksi yhteisen rakennusvalvonta-alueen perustaminen. Ympäristöterveydenhuollon osalta kuulumme jo Sastamalan ympäristöjaostoon ja työllisyyden osalta Läntisen Pirkanmaan työllisyyslautakuntaan. Vuoden 2025 aikana on pyrittävä muodostamaan yhteinen Läntisen Pirkanmaan rakennus- ja ympäristölautakunta.	Uuden rakentamislainsäädännön muutokset viety hallintosäätöön (kvalt. 26.5.2025 § 12). Yhteisen rakennusvalvonta-alueen perustaminen ei ole vielä käynnistynyt, mutta tahtotilaa on havaittavissa. Yhteistyöalueen kunnilla tulisi olla yhteneväinen rakennusjärjestys ja sen OAS on laitettu jo useammassa kunnassa nähtäville vuoden 2025 aikana. Punkalaitumella rakennusjärjestyksen uudistamisen OAS laitettiin kuultavaksi (Rakvalvj. 29.10.2025 §3). Tavoitteena on uudistetun rakennusjärjestyksen valmistuminen siten, että se on lainvoimainen 1.1.2027 mennessä.
Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025
Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen arkiympäristössä	Ottaa kunnan perustehtävässä huomioon tehokas tiedottaminen ja viestintä, jotta kuntalaiset löytävät tarvitsemansa palvelut. Kunta on osallistava verkosto, johon kaikki kuntalaiset, yhdistykset ja järjestöt voivat osallistua ja antaa panoksensa.	Väestön hyvinvointia on tuettu osallistamalla kuntalaisia kunnan ja yhdistysten toimintaan. Tapah- tumista on tiedotettu kattavasti, myös kolmannen sektorin tapah- tumista. Laitumelle lasku järjes- tettiin 24.5.2025.

Hallinto	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	46 619	35 000	20 916	14 084
Ulkoiset menot	-1 339 372	-1 449 200	-1 330 183	-119 017
Toimintakate	-1 292 752	-1 414 200	-1 309 266	-104 934
Sisäiset tulot	1 094 392	1 170 200	1 127 386	42 814
Sisäiset menot	-329 828	-368 300	-344 733	-23 567
Toimintakate	764 565	801 900	782 653	19 247
Tulot yhteensä	1 141 012	1 205 200	1 148 302	56 898
Menot yhteensä	-1 669 199	-1 817 500	-1 674 915	-142 585
Toimintakate	-528 188	-612 300	-526 613	-85 687

Vastuualue	Elinvoima
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja, elinvoimapäällikkö
Tehtäväalueet	Yrityspalvelut, Markkinointi ja viestintä, Työllistäminen, Kotoutuminen
Palvelusuunnitelma	
<p>Vastuualue sisältää elinkeinotoiminnan kehittämisen, maaseututoimen, kuntamarkkinoinnin, viestinnän sekä työllisyyden ja kotoutumisen. Maaseututoimen palvelut ostetaan Huittisten kaupungilta. Yrittäjyys-asiiantuntijapalvelut ostetaan Ensimetriltä (yhteystiedot taina.koivula@ensimetri.fi puh. 050 309 4491). Työllisyyden viranomaispalvelut tuottaa Läntisen Pirkanmaan työllisyysalue (Sastamalan kaupunki).</p> <p>Kunnanjohtaja toimii Yrityspalveluiden sekä Markkinoinnin ja viestinnän tehtäväalueiden vastaavana ja hyvinvointijohtaja vastaa Työllistämisen osakokonaisuudesta. Yhteistoimintamenettelyiden myötä kunnanhallituksen alaisia toimintoja uudelleen organisoitiin ja 1.10.2025 voimaan tulleen organisaatiomuutoksen myötä kuntaan perustettiin elinvoimapäällikön virka. Elinvoimapäällikön vastuulle siirtyivät elinvoiman edistämiseen, työllisyyteen ja kotouttamiseen sekä vanhus- ja vammaisneuvostoon liittyvät asiat.</p>	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
<p>Vuonna 2025 painopisteenä oli kunnan näkyvyyden parantaminen. Varsinaisia markkinointipanostuksia olivat kuntayhteistyönä ja Taikayöntie ry:n kanssa toteutettavat hankkeet.</p> <p>Työllistämisuudistuksessa TE-palvelut siirrettiin paikallistasolle lähemmäksi asiakkaita. Perusteena muutokselle oli mm., että työllisyyspalvelut ja elinkeinopalvelut ovat samalla järjestäjällä. Järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025.</p> <p>Tarjottiin asiakas- ja tarvelähtöistä palveluneuvontaa asiointipisteellä huomioiden kotouttaminen. Työllistämispalveluista on yhteistoimintasopimus Sastamalan kaupungin kanssa.</p>	

Elinvoima: Yrityspalvelut, Markkinointi ja viestintä, Työllistäminen

Punkalaitumen kunta on vuoden 2020 alusta järjestänyt elinkeinopalvelunsa itsenäisesti. Aloittavien yrittäjien ja alle viisi vuotta toimineiden yrittäjien neuvontapalvelua ostetaan Tampereen kaupunkiseudun yrityspalvelut Oy Ensimetriltä. Elinvoimaneuvosto koostuu sekä kunnan päättäjistä että yrittäjistä. Elinvoimaneuvosto on hallintosäännössä nimetty vaikuttajatoimielin. Elinvoiman toimesta järjestettiin useampia tapahtumia vauvaillasta elinvoimailtaan ja useita some- ja näkyvyyskampanjoita.

Punkalaitumen yrityskanta on n. 250 yritystä. Vuonna 2025 Punkalaitumelle rekisteröitiin 15 uutta yritystä ja toimintansa lopetti 1 yritys.

Kunnat osallistuvat ELY:n järjestämän joukkoliikenteen rahoitukseen. Punkalaitumen kunnan ja ELY:n välillä on solmittu sopimus 12.7.2024. Punkalaitumen käyttöoikeuskorvausosuus on 10 % ja 15 % kohteen mukaisesti. Siten ylikunnallisessa liikenteessä kuntaosuus jaetaan niiden kuntien kesken, joita liikenne palvelee. Huittisten linja lopettaa kesällä 2026, koska Huittinen ei halunnut käyttää optiota, eikä ELY näin ollen enää tue sitä reittiä.

Työvoimapolkujen järjestämisvastuu siirtyi kunnille vuoden 2025 alusta lukien. Punkalaidun kuuluu Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueeseen, jonka vastuukuntana toimii Sastamalan kaupunki. Uudistuksessa valtion työllisyyspalveluista siirtyi henkilöstöä työllisyysalueiden palvelukseen. Punkalaitumelle ei valtiolta siirtynyt työntekijöitä, vaan he siirtyivät työllisyysalueen vastuukuntana toimivan Sastamalan kaupungin palvelukseen.

Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025
Yritystoiminnan aktivointi	Olemassa olevia yrityksiä ja aloittavien yrittäjien tarpeiden mukainen opastus ja palveluohjaus. Yrittäjien ja yrittäjäjärjestöjen keskinäisen vuoropuhelun, yhteistyön ja verkostoitumisen kehittäminen on vuoden 2025 teema. Elinvoimaneuvoston aseman vaikiinnuttaminen kunnan elinvoiman asiantuntijana ja kehittäjänä.	Ensimetrin ja yrityskummi-palveluita tarjottu kunnantalon tiloissa. Kunnanjohtaja tutustunut yrityksiin ”kunnanjohtaja tutustuu” -some kampanjan kautta. Elinvoimailta järjestetty 10.6.2025.
Punkalaitumen tunnettuus Punkalaidun on houkutteleva asuinpaikka	Matkailu- ja kuntamarkkinointi toteutetaan pääosin osana Taikayöntie ry:n kanssa ja Taikayöntien kuntayhteistyösopimuksen kautta. Matkailumarkkinointi edellä lisätään kunnan tunnettavuutta. Matkailumarkkinoinnin lisäksi, tehostetaan kunnan varhaiskasvatuksen ja lukion näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa.	Taikayöntien ry edustanut Punkalaidunta. Uusi Punkalaidun esite valmistunut. Esitettä jaettu mm. Laitumelle laskussa. Koulut olleet näytävästi esillä some-mainonnassa.
Työllisyydenhoidon ekosysteemiäjäätelu	Toimitaan osana Läntisen Pirkanmaan työllisyysaluetta, Sastamala vastuukuntana. Varmistetaan, että Sastamalan ja Punkalaitumen välinen yhteistoimintasopimus työllisyyspalvelujen ja kotoutumispalveluiden hoitamisesta onnistuu. Ohjausta ja neuvontaa työllisyyspalveluihin saa jatkossakin kirjaston asiointipisteen yhteydessä.	Läntisen Pirkanmaan työllisyysalueen yhteistoiminta lähtenyt hyvin käyntiin. IT-järjestelmät ovat toimineet ja lähipiste työskentely Punkalaitumella toteutunut 1 pv / viikko.
Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Toteuma 31.12.2025
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Tea-viisarikyselyiden huolellinen täyttäminen ja sen positiivinen vaikutus HYTE-kertoimen kautta valtionosuuksiin.	Johtoryhmä osallistunut Tea-viisarikyselyn täyttämiseen. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan TEA-viisareiden kehittämiskohteet.

Elinvoima	TP 2024	Alkuper. TA + lisäTA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	37 325	1 200	32 861	-31 661
Ulkoiset menot	-383 212	-647 200	-615 439	-31 761
Toimintakate	-345 887	-646 000	-582 578	-63 422
Sisäiset tulot	19 432	0	16 859	-16 859
Sisäiset menot	-53 975	-38 700	-28 148	-10 552
Toimintakate	-34 543	-38 700	-11 289	-27 411
Tulot yhteensä	56 757	1 200	49 720	-48 520
Menot yhteensä	-437 187	-685 900	-643 587	-42 313
Toimintakate	-380 430	-684 700	-593 867	-90 833

Vastuualue	Elämänlaatu
Vastuhenkilö	Hyvinvointipäällikkö
Tehtäväalueet	Hyvinvointi, Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Liikunta- ja nuorisopalvelut
Palvelusuunnitelma	
<p>Aktivoivat ja tarvelähtöiset kulttuuri- ja vapaa-ajantoiminnot luovat hyvinvointia ja parantavat elämänlaatua. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön. Kulttuurihyvinvoinnilla edistetään kulttuurin ja taiteen kautta terveyttä ja hyvinvointia. Elämänlaatua ja terveyttä edistävillä palveluilla voidaan lisätä toimintakykyä ja vähentää muiden palvelujen tarvetta elinkaarella. Elämänlaatu- ja palveluilla toteutetaan toimenpiteitä kuntalaisten terveyden ja liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi, pyritään ehkäisemään päihteiden käyttöä ja vahvistamaan elämönhallintataitoja.</p>	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
<p>Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kuntastrategiassa on huomioitu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.</p> <p>Kirjastopalveluiden tehtävänä on ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon. Kirjasto tarjoaa myös tiloja työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Lisäksi kirjaston tehtävä on edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.</p> <p>Kirjasto- ja tietopalveluilla edistetään väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia tietoon, lukukokemuksiin sekä muihin sivistystä, kansalaistoimintaa ja elinikäistä oppimista tukeviin kokemuksiin. Palvelut ovat maksuttomia ja tarkoitettu kaikille kuntalaisille.</p> <p>Kunnallisen kulttuuritoimen tehtävänä on aktivoida kuntalaisia kulttuurin keinoin sekä nostaa esille punkkalaitumelaista kulttuuriperintöä, toiminnallista aktiivisuutta ja monipuolista kulttuurista osaamista. Jokaisella on oikeus kulttuuripalveluihin iästä, kulttuuritaustasta ja elämäntilanteesta riippumatta ja palvelut ovat luonteva osa kuntalaisten jokapäiväistä elämää.</p> <p>Vapaana sivistystyön tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia. Sataopiston kanssa on yhteistyösopimus. Lisäksi järjestetään taiteen perusopetusta Loimaan ja Huittisten musiikkiopistoissa.</p> <p>Liikuntapalvelut kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan tulee järjestää eri kohderyhmät huomioon ottaen liikuntapalveluita sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa sekä tukea kansalaistoimintaa.</p> <p>Nuorisopalvelujen tehtävänä on edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia, tukea nuorten kasvua ja elinoloja, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista, tuottaa tieto- ja neuvontapalveluita, tukea nuorten harrastamista.</p>	

Elämänlaatu: Hyvinvointi, Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Liikunta- ja nuorisopalvelut

Kunnan tehtäväkentässä elämänlaadun vastuualue painottuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä ennaltaehkäisyyn. Hyvinvointialueen ja kunnan välisessä yhdyspintatyöskentelyssä tietoja on päivitetty aktiivisesti olemassa olevan materiaalin pohjalta.

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TS 2026	TS 2027
Kirjaston fyysiset käynnit / asukas	8,5	10	10	10	10
Kulttuuritapahtumien määrä	35	35	40	35	35
Opistojen toteutuneiden kurssien ja kursseille osallistuneiden määrä	62/428	67/340	56/416	70/360	70/360
Musiikkiopistoissa opiskelevien määrä	15	20	15	14	13

Kirjastopalveluiden tehtävänä oli tarjota pääsy tietoon ja kulttuurisisältöihin, antaa tukea monipuoliseen tiedon käyttöön, tarjota tiloja työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Lisäksi kirjaston tehtävä oli edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, sekä lukemista ja kirjallisuutta. Lukutoukkaa etsimässä hanke toteutettiin yhteistyössä Punkalaitumen Yhteiskoulun ja Lukion kanssa. Hanketta toteutettiin 1.4.2024-31.12.2025. Kirjasto sai hankerahaa myös Punkalaitumen kirjaston omatoimijärjestelmän kehittämiseen. Hanke aloitettiin vuonna 2025 markkinavuoropuhelulla.

Kulttuuritoimen tehtävänä oli virkistää ja elävöittää kuntalaisten arkea ja juhlaa kulttuurin keinoin sekä nostaa esille punkalaitumelaista kulttuuriperintöä, toiminnallista aktiivisuutta ja monipuolista kulttuurista osaamista. Punkalaidun liittyi Operaatio Pirkanmaahan, mikä on maakunnallinen kuntien kulttuuriverkosto.

Vapaaan sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena oli edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia. Sataopiston kanssa on toistaiseksi voimassa oleva yhteistyösopimus. Lisäksi järjestettiin taiteen perusopetusta yhteistyössä Loimaan ja Huittisten musiikkiopistoiden kanssa. Tutkintoon tähtäviä musiikkiopistopaikkoja vähennetään erillisen suunnitelman mukaisesti.

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TS 2026	TS 2027
Liikuntahalli: harrastekäyttövuoroja/viikko	33	35	37	36	36
TEAvisari pisteet	69	70	46	70	70

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikkumiselle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintaa eri kuntalaisikäryhmät huomioiden, tukemalla kolmannen sektorin toimintaa ja rakentamalla sekä ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Ikäihmisten liikkumisen edistämiseksi toteutettiin Olli-Heikki Alkasan rahaston avulla Otago-liikuntaryhmiä kaksi kertaa vuodessa sekä keväällä ja syksyllä järjestetyt uimahallikuletukset Huittisiin. Ryhmät ovat tavoittaneet noin 45 ikäihmistä.

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TS 2026	TS 2027
Käytettyjen kesätyöllistämistukien määrä	25	25	21	25	25
nuorisotiloilla nuoria/aukioloilta	18	25	18	25	25
viikoittaiseen harrastotoimintaan osallistuu peruskouluikäisestä lapsista/nuorista (HSM)	80 %	86 %	80 %	86 %	86 %
Nuorisovaltuusto:					
kokouksien määrä/vuosi	7	10	10	10	10
lausuntopyyntöjen määrä/vuosi	4	6	4	6	6

Nuorisopalvelujen tehtävänä oli edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista, tuottaa tieto- ja neuvontapalveluita, tukea nuorten harrastamista ja edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä tukea nuorten kasvu- ja elinoloja. Toimintakauden aikana jatkettiin Harrastamisen Suomen mallin kerhojen järjestämistä ja toiminnan kehittämistä. Tuotettiin etsivää nuorisotyötä ja nuorille työttömille vapaaehtoisuuteen pohjautuvaa tukitoimintaa. Näihin kokonaisuuksiin saatiin erillisrahoitusta aluehallintovirastolta. Nuorisopalvelut hakivat aluehallintovirastolta hankeavustuksia harrastustoimintaan, etsivään nuorisotyöhön, Harrastamisen Suomen malliin sekä koulunuorisotyöhön.

Kuntalaisten osallisuuden ja aktiivisuuden edistämisessä vaikuttajatoimielimet olivat merkittävässä roolissa. Vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto on kokoontunut useamman kerran toimintakauden aikana. Vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston nimeämät henkilöt ovat osallistuneet myös alueellisiin vaikuttajatoimielimiin.

Toimintakauden aikana on tehty yhteistyötä yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Kunta on myöntänyt avustuksia kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen ja tarjonnut järjestöyhteistyöohjeen mukaisesti toimintaedellytyksiin tukia esimerkiksi antamalla kokoontumistilat maksutta kolmannen sektorin käyttöön, sekä mahdollistamalla maksuttomia tulosteita yhdistyksille.

Tarkoituksenmukaisia kierrätysmahdollisuuksia ei ole pystytty järjestämään kaikissa tapahtumissa. Myös joissakin toimintapaikoissa on edelleen haasteita järjestää lajittelumahdollisuuksia, esimerkiksi liikuntahallilla.

Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025
Nuorten osallisuuden edistäminen	Nuorisovaltuuston ja päättäjien tapaaminen järjestetään kahdesti valtuustokauden aikana. Nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien tapaamiset kerran vuodessa	Nuorisovaltuusto järjesti Nuva:n ja päättäjien tapaamisen 2.10., osallistujia 16. Oppilaskuntien tapaaminen järjestettiin 16.9., osallistujia 35.
Kuntalaisten osallisuuden ja aktiivisuuden edistäminen	Vanhus- ja vammaisneuvoston sekä hyvinvointijaoston aktiivinen rooli päätösten valmistelussa. Kunnan edustajat ovat mukana myös hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimissä. Aktiivinen järjestöyhteistyö.	Yhdistysilta pidettiin 31.3.2025. Laitumelle Lasku -tapahtuma järjestettiin 24.5. yhteistyössä yhdistysten kanssa.
Hiilineutraalisuus	Tarkoituksen mukaiset kierrätysmahdollisuudet tapahtumissa ja toimintaympäristöissä.	Tavoitteeseen ei ole päästy.
Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Toteuma 31.12.2025
Liikunnallisen elämäntavan tukeminen	Liikkumisen ja arkiaktiivisuuden edistäminen. Lisätään liikkujien määrää LiikU-kampanjoissa ja arkiaktiivisuuden mittaamista kehitetään. TEA-pistemäärä pysyy samana tai nousee.	LiikU-kampanja lisäsi liikkujien määrää tammi-maaliskuussa, touko-kesäkuussa sekä syys-joulukuussa. Uudet TEA-viisari tiedot v. 2026.
Moniammatillinen ehkäisevä päihdetyö	Laaditaan ehkäisevän päihdetyön (EPT) suunnitelma ja toteutetaan resurssien puitteissa	Päihdeasioiden yhteyshenkilö mukana hyvinvointialueen EPT-suunnitelman laadinnassa.

Kulttuurihyvinvoinnin lisääminen	Kulttuurikaveri/Kirjaston ystävät toimintaa kehitetään kunnassa. Eri ikäryhmille tarjottavien maksuttomien kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujien määrä. TEA-pistemäärä pysyy samana tai nousee. Kulttuurikasvatusta edistetään varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.	Maksuttomia kulttuuritilaisuuksia yhteensä 40 kpl, osallistujia 1379. Kulttuurikasvatusta edistettiin 1.-6.-luokilla 7 esityksellä tai työpajalla, 7-9 lk:n konsertilla ja teatterilla. Osallistujia 79/tilaisuus. Kirjaston Ystävät aloitti toimintansa 11/2025.
Nuorten harrastustoiminnan lisäys	Tuetaan ja aktivoidaan lapsia ja nuoria, niin että jokaisella olisi vähintään yksi harrastus. Harrastamisen Suomen mallin kerhot vakiinnuttavat toimintansa. Harrastusmessut lapsille ja nuorille elokuussa 2025.	Harrastamisen Suomen mallin kerhoja oli keväällä 11 kpl ja niihin osallistujia 110. Syksyllä 12 kpl / 112 osallistujaa. Kesän päiväleireille osallistui 61. Alakoulujen liikuntapolku hankkeen kautta 4 tilaisuutta / osallistujia 230. Harrastusmessut 1/2026.
Lukemisen edistäminen	Kirjaston tapahtumien lisääminen, kirjaston kävijöiden määrän lisäys. Kirjavinkkausten ja vierailujen määrä ja osallistujien määrä koulussa ja kirjastossa.	Kirjastossa järjestettiin 25 tilaisuutta. Kirjavinkkaukset yläkoululle ja lukiolle toteutettiin 12.2., 28.10., joihin osallistui 96 hlöä/tilaisuus. Kirjailijavierailu 9.4. ja 3.12. 7.-9. lk, osallistujia 79 /tilaisuus.
Yhteistyö Pirhan kanssa hyvinvoinnin edistämiseksi	Seurataan Pirhan palveluiden kehittymistä ja toimitaan aktiivisesti kuntalaisten palveluiden saatavuuden varmistamiseksi.	On osallistuttu lakisääteiseen yhdyspintatyöskentelyyn, teematyöpajoihin tarvelähtöisesti, Lanupessa ja työllisyysaluetyöskentelyssä säännöllinen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Elämänlaatu	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	60 377	58 500	74 778	-16 278
Ulkoiset menot	-408 074	-440 100	-417 491	-22 609
Toimintakate	-347 697	-381 600	-342 713	-38 887
Sisäiset tulot	0			0
Sisäiset menot	-489 116	-515 400	-451 129	-64 271
Toimintakate	-489 116	-515 400	-451 129	-64 271
Tulot yhteensä	60 377	58 500	74 778	-16 278
Menot yhteensä	-897 190	-955 500	-868 620	-86 880
Toimintakate	-836 813	-897 000	-793 842	-103 158

KUNNANHALLITUS	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	144 321	94 700	128 556	-33 856
Ulkoiset menot	-2 130 657	-2 536 500	-2 363 113	-173 387
Toimintakate	-1 986 336	-2 441 800	-2 234 557	-207 243
Sisäiset tulot	1 113 824	1 170 200	1 144 245	25 955
Sisäiset menot	-872 919	-922 400	-824 009	-98 391
Toimintakate	240 905	247 800	320 236	-72 436
Tulot yhteensä	1 258 145	1 264 900	1 272 801	-7 901
Menot yhteensä	-3 003 576	-3 458 900	-3 187 122	-271 778
Toimintakate	-1 745 431	-2 194 000	-1 914 321	-279 679

HALLINTOTOIMI	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	160 185	95 700	130 505	-34 805
Ulkoiset menot	-2 156 845	-2 563 900	-2 388 532	-175 368
Toimintakate	-1 996 660	-2 468 200	-2 258 027	-210 173
Sisäiset tulot	1 113 824	1 170 200	1 144 245	25 955
Sisäiset menot	-872 919	-922 400	-824 009	-98 391
Toimintakate	240 905	247 800	320 236	-72 436
Tulot yhteensä	1 274 009	1 265 900	1 274 750	-8 850
Menot yhteensä	-3 029 764	-3 486 300	-3 212 541	-273 759
Toimintakate	-1 755 755	-2 220 400	-1 937 791	-282 609

3.2 Kasvatus- ja opetus

3.2.1 Varhaiskasvatus

Vastuualue	Varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö	Varhaiskasvatusjohtaja
Tehtäväalueet	Varhaiskasvatus
Palvelusuunnitelma	
<p>Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.</p> <p>Varhaiskasvatusmuotoina ovat päiväkotihoido ja perhepäivähoito sekä esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus. Päiväkodissa tarjotaan vuoro hoitoa tarpeen mukaan. Varhaiskasvatuslain mukaisesti varhaiskasvatusta tulee olla saatavilla kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin, kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Toiminnan lähtökohtana on valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja Punkalaitumen paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma vuodelta 2022.</p> <p>Varhaiskasvatus vastaa myös lasten kotihoidon tuesta sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatuspalveluista.</p>	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
<p>Varhaiskasvatuksen vastuualueen painopistealueena toimintavuoden 2025 osalta jatketaan laadukkaan ja turvallisen kokopäiväpedagogiikan toteuttamista varhaiskasvatuksen arjessa. Positiivinen pedagogiikka, hyvän huomaaminen ja vahvuuksien tunnistaminen ohjaavat toimintaa varhaiskasvatuksen inkluusiivisessa kokopäiväpedagogisessa arjessa. Kunnan hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2025–2029 nostettu uusia tavoitteita.</p> <p>Punkalaidun siirtyi 1.8.2024 tarjoamaan maksutonta varhaiskasvatusta punkalaitumelaisille lapsille.</p> <p>Punkalaitumelle on myönnetty valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027. Avustus maksetaan vuosina 2025 ja 2026 sillä ehdolla, että eduskunta myöntää tarkoitukseen määrärahat. Avustuksella ja kunnan omalla rahoituksella on palkattu yksi ylimääräinen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja pienentämään suhdelukuja ja vastaamaan lasten tuen tarpeisiin päiväkodilla.</p>	

Varhaiskasvatuksen tarkoituksena on tarjota laadukasta ja yksilöllistä kasvatusta ja opetusta varhaiskasvatuskäisille lapsille perheiden tarpeita vastaavalla tavalla. Varhaiskasvatusmuotoina ovat päiväkotihoido ja perhepäivähoito sekä esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus. Päiväkodissa tarjotaan vuoro hoitoa tarpeen mukaan. Varhaiskasvatus vastaa myös lasten kotihoidon tuesta sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatuspalveluista.

Toiminnan lähtökohtana on voimassa oleva Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, *Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022*, jonka pohjalta on laadittu paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma 1.8.2022. Toiminnan toteuttamisen painopistealueena on vuoden 2025 osalta ollut laadukkaan ja turvallisen kokopäiväpedagogiikan toteuttaminen arjessa, positiivinen pedagogiikka, hyvän huomaaminen ja lasten vahvuuksien tunnistaminen.

Varhaiskasvatustalain mukaan jokaisessa päiväkotiryhmässä tulee olla vuoteen 2030 mennessä kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja/tai varhaiskasvatuksen sosionomia. Päiväkodissa on tällä hetkellä kolme ryhmää, jossa yhdessä on 1 varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen opettaja, yhdessä 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen sosionomi ja yhdessä 1 opettaja. 1.8.2025 aloitti varhaiskasvatuksen sosionomin toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa.

Varhaiskasvatuksessa toteutettiin asiakastyytyväisyyskysely keväällä 2025. Vastauksia tuli yhteensä 26 kappaletta. Vastausprosentti oli 43 %. Asiakastyytyväisyyskyselyssä kysyttiin yleistä tyytyväisyyttä varhaiskasvatuspalveluihin, kasvatusympäristöstä, yhteistyöstä vanhempien ja henkilökunnan välillä, varhaiskasvatuksen päivittäisestä toiminnasta, varahoitopalvelusta sekä lopuksi vielä yleisestä tyytyväisyydestä varhaiskasvatuksesta kokonaisuudessaan. Vastausvaihtoehtoja arvioitiin asteikolla 1–5. Keskiarvot kaikissa vastauksissa olivat välillä 3,0–4,9. Tyytyväisyys varhaiskasvatuspalveluihin kouluarvosanoilla oli 9,1. Avoimiin vastauksiin kertyi paljon kiitosta varhaiskasvatuksen toimintaan liittyen, mutta myös joitakin kehittämisen kohteita. Kyselyn tulokset ja palautteet on käsitelty henkilökunnan kanssa.

Punkalaitumen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oli jatkovuodella Liikkuvien lasten laidun – hanke. Hankkeeseen saatiin Aluehallintovirastolta Liikunnallisen elämäntavan paikallista kehittämisavustusta. Hankkeen myötä päästiin kehittämään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen välistä yhteistyötä ja toteutettiin liikunnallisia yhteisiä tapahtumia. Yhteisten tapahtumien lisäksi henkilökuntaa koulutettiin sekä yksiköihin saatiin tehtyä uusia liikuntavälinehankintoja. Perheitä aktivoitiin yhteiseen liikkumiseen. Hankkeen lisäksi kunta oli mukana Liikkuva varhaiskasvatus- ohjelmassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027. Erityisavustuksella varhaiskasvatukseen palkattiin yksi ylimääräinen määräaikainen lastenhoitaja vastaamaan lasten tuen tarpeisiin ja suhdelukuja pienentämään ryhmiin.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä vaihtelee. Toisaalta syntyvyys on laskussa, mutta varhaiskasvatukseen osallistuvien määrä ikäluokasta on kasvanut. Osallistumisaste on joulukuussa 2025 ollut 87 %. Vuoden 2025 joulukuussa on varhaiskasvatuksen yksiköissä ollut kirjoilla 11 lasta enemmän kuin joulukuussa 2024.

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TA 2026	TS 2027
Päiväkoti hoitopäiviä	8447	8100	8429	8400	8200
lapsia/hoitohenkilö	5,0	6,5	6,2	6,5	6,5
Perhepäivähoito hoitopäiviä	1418	2100	1181	1300	1300
lapsia/hoitohenkilö	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Lasten kotihoidontuki	16	18	19	15	11

Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025
Ympäristökasvatuksen kehittäminen. Jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys nostettu Kestävän kehityksen ohjelmasta tavoitteeksi	Lasten kanssa kierrättäminen toteutuu viikoittain; Hävikkiruoan vähentäminen lasten kanssa; Kopioiden/tulosteiden määrän vähentäminen	Lasten kanssa kierrättäminen toteutunut säännöllisesti. Hävikkiä vähennetään päivittäin ja tempauksilla. Tulosteita (11 300) noin 3000 vähemmän viimevuoteen verrattuna
Yhteisöllisyyden kehittäminen. Lisätään lasten osallisuutta taide- ja kulttuuritoimijoina	Päiväkodin ja perhepäivähoidon yhteiset tapahtumat vähintään 4 krt/vuodessa; Asiakastytyväisyyskysely perheille, kokonaisarvosana varhaiskasvatukselle tavoitteena vähintään 8,5; Yhteistyö kirjaston kanssa taide- ja kulttuuritoiminnan järjestämisessä, kulttuuritapahtumien määrä vähintään 2krt/vuodessa	Perhepäivähoidon kanssa Supersamin vierailu 13.5., jäätelöhetki 18.8. Asiakastytyväisyyskyselyn kokonaisarvosana varhaiskasvatuksella 9,1. Lasten kierrätystaide-näyttely toteutunut helmikuussa kirjastolla, samoin teatteriesitys joulukuussa.
Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Toteuma 31.12.2025
Ruokakasvatuksen edistäminen; elämäntapaohjaus varhaiskasvatuksessa	Huoltajien kanssa käytävät lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelut toteutuvat 90-prosenttisesti. Vasu-keskustelun yhteydessä keskustellaan lasten ruokailusta, liikkumisesta ja unesta.	Kevään vasukeskustelut pidetty, vanhemmille tarjottu mahdollisuus vasun päivitykseen. Syksyn keskusteluiden pohjaksi koottiin vanhempien täytettäväksi hyvinvointiteemainen kysely. Keskustelut toteutuneet 95 prosenttisesti.
Liikkumisen ja arkiaktiivisuuden edistäminen	Liikunnan huomioiminen toiminnassa viikoittain, arkiliikunnan edistäminen; Koko varhaiskasvatuksen yhteiset liikuntatapahtumat vähintään 2 krt vuodessa; Osallistutaan Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan	Liikkuvien lasten laidun -hanke, yhteiset tapahtumat 2 krt toteutunut, osallistuttu liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan, henkilökunnan koulutus 12.4. ja 2.10.
Varhaiskasvatus osallistuu perheliikunnan edistämiseen	Järjestetään liikunnallinen tempaus perheille vähintään kerran toimintakaudessa.	Koko varhaiskasvatuksen yhteinen perheliikuntailta Porttikalliolla 3.9.2025. 22/49 perheestä osallistui.
Hyväksyvä, avoin ja kannustava työilmapiiri	Uudet työntekijät ja lyhytaikaiset sijaiset perehdytetään kunnan ohjeistuksen mukaan; Palavereissa henkilöstöä rohkaistaan tuomaan esille ajatuksiaan ja ehdotuksiaan; Henkilökunnalle mahdollistetaan säännölliset keskustelut esimiehen kanssa; Hyvänmielen työpaikkamerkin päivittäminen vuodelle 2025.	Hyvän mielen työpaikkamerkkiä haetaan enää organisaatiokohtaisesti. Punkalaitumen kunta ei organisaationa merkkiä hae. Jatkettu kuitenkin samoja toimia työhyvinvoinnin eteen.

Varhaiskasvatus	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	75 643	54 700	70 450	-15 750
Ulkoiset menot	-775 609	-835 300	-792 787	-42 513
Toimintakate	-699 966	-780 600	-722 337	-58 263
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Sisäiset menot	-301 044	-276 400	-289 578	13 178
Toimintakate	-301 044	-276 400	-289 578	13 178
Tulot yhteensä	75 643	54 700	70 450	-15 750
Menot yhteensä	-1 076 653	-1 111 700	-1 082 365	-29 335
Toimintakate	-1 001 010	-1 057 000	-1 011 915	-45 085

3.2.2 Perusopetus

Vastuualue	Perusopetus
Vastuhenkilö	Yhteiskoulu-lukion rehtori
Tehtäväalueet	Yhteiset, Keskuskoulu, Pohjoisseudun koulu, Yhteiskoulu
Palvelusuunnitelma	
Kunta järjestää esi- ja perusopetusta kaikille oppivelvollisille kunkin yksilöllisten edellytysten mukaisesti. Valmistavaa opetusta järjestetään resurssien ja tarpeen mukaan.	
Pohjoisseudun koululla ja Keskuskoululla järjestetään esiopetusta ja perusopetusta vuosiluokille 1–6. Yhteiskoulussa järjestetään perusopetusta vuosiluokille 7–9.	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
Toiminnan lähtökohtana on voimassa oleva opetussuunnitelma, joka ohjaa valtakunnallisesti ja paikallisesti koulujen toimintaa. Teemat ja painopisteet ovat:	
1) Oppilaiden tuen tarpeiden ennaltaehkäisy ja tuen tarpeeseen vastaaminen.	
2) Luku- ja kirjoitustaidon vahvistaminen	
3) Ekologisuus ja kiertotalous	
4) Liikkuminen ja liikuntataidot.	

Yhteiset, Keskuskoulu, Pohjoisseudun koulu, Yhteiskoulu

Toiminnan lähtökohtana oli voimassa oleva opetussuunnitelma, joka ohjaa valtakunnallisesti ja paikallisesti koulujen toimintaa.

Kunta järjesti esi- ja perusopetusta oppivelvollisille kunkin yksilöllisten edellytysten mukaisesti ja valvoi muutaman oppivelvollisen kotiopetuksen edistymistä. Valmistavaa opetusta ei järjestetty. Pohjoisseudun koululla ja Keskuskoululla järjestettiin esiopetusta ja perusopetusta vuosiluokille 1–6. Yhteiskoulussa järjestettiin perusopetusta vuosiluokille 7–9. Perusopetuslain mukaista AP-IP-toimintaa koululaisille järjestettiin Keskuskoululla, Pohjoisseudun koululla ainoastaan IP-toimintaa. AP-IP-toimintaan osallistuvien lasten lukumäärä oli laskusuunnassa.

Kunnanhallitus nimesi työryhmän selvittämään kunnan palvelurakennetta opetuksen osalta. Varsinaista raporttia kouluverkosta ostettiin tekemään FCG.

Koulukuljetukset kilpailutettiin keväällä 2025. 1.8.2025 voimaan tulleet sopimukset ovat muotoa 2+1+1 vuotta.

Koululainsäädäntöön ja opetussuunnitelmiin tuli isoja muutoksia 1.8.2025. Muutokset koskivat mm. mobiililaitteiden käyttöä koulussa ja oppimisen tukea. Nämä muutokset näkyvät myös koulujen arjessa ja toiminnoissa konkreettisina muutoksina.

Hankerahoituksella palkattiin resurssiopettaja Pohjoisseudun koululle. Koulujen kerhojen toiminta oli myös hankerahoitteista. Jokaisessa kouluyksikössä järjestettiin vuoden aikana kerhoja.

Hyvinvointialueen järjestämä opiskeluhoito oli mitoituksen mukaista terveydenhoitajan ja kuraattorin palveluissa, psykologipalveluiden saatavuudessa oli edelleen isoja ongelmia.

Oppilasmäärät	2021	2022	2023	2024	2025
Keskuskoulu	117	113	100	102	84
Pohjoisseudun koulu	64	68	63	67	67
Yhteiskoulu	103	91	89	82	85
Valmistava opetus	0	0	0	0	0

Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025
Ekologisuus ja kiertotalous tukevat kuntastrategia tavoitteita.	Erasmus-hankkeen teemana on ekologisuus ja kiertotalous ja se tuodaan koulujen toimintaan myös laajemmin; Kouluruuan jätehävikkiä seurataan.	Erasmus-hankkeen teemalla pidettiin yhteiskoulussa kerhoa keväällä ja syksyllä. Jätehävikkiä seurattiin koko vuosi ja se pienentyi edellisvuodesta.
Luku- ja kirjoitustaidon vahvistaminen ja oppilaiden tuen tarpeiden ennaltaehkäisy ja tuen tarpeeseen vastaaminen tukevat myös strategian tavoitteita	Lukemista ja kirjoittamista pyritään lisäämään kaikille perusopetuksen oppilaille. Yhteistyötä tehdään myös kirjaston ja vapaa-aikatoimen kanssa mm. kirjailijavieraiden osalta. Valtakunnallisesti 1.8.2025 lähtien alakoulun opetussuunnitelmaan lisätään 2 vvk äidinkieltä; Tuen tarpeessa olevat oppilaat pyritään havaitsemaan ajoissa ja tukeen vastataan mahdollisimman monella tavalla. Tuen asiakirjojen laatimiseen tehdään paikallinen ohjeistus, joka yhdenmukaistaa koulujen käytäntöjä.	Lukemista ja kirjoittamista on lisätty kaikille luokka-asteille. Yhteiskoulun oppilaille on ollut kirjailijavieraita ja kirjastolla oppilaat ovat käyneet ns. kirjavinkkauksissa. Oppimisen tuki uudistui 1.8.2025. Paikallinen ohjeistus ja asiakirjat on tehty oppimisen tukeen.

Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Toteuma 31.12.2025
Liikkuminen ja liikuntataidot	Liikkumista lisätään koulupäivien arkeen. Koulujen pihat pidetään sellaisina, että ne tukevat liikkumista. Tehdään yhteistyötä vapaa-aikatoimen kanssa; Move -testit ja kouluterveyskyselyt.	Kouluterveyskyselyyn vastattiin keväällä 2025 ja Move-testit pidettiin 5 lk ja 8 lk oppilaille elokuussa. Koulujen pihoja on ylläpidetty niin, että ne tukevat liikkumista. Alakoululuille on koulutettu ns. välitunti liikuttajia koulun omista oppilaista.

Perusopetus	TP 2024	Alkuper.TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	306 078	230 440	274 282	-43 842
Ulkoiset menot	-2 837 745	-3 013 454	-2 914 268	-99 186
Toimintakate	-2 531 667	-2 783 014	-2 639 986	-143 028
Sisäiset tulot	161 034	160 300	175 610	-15 310
Sisäiset menot	-1 321 410	-1 259 300	-1 332 312	73 012
Toimintakate	-1 160 376	-1 099 000	-1 156 703	57 703
Tulot yhteensä	467 112	390 740	449 892	-59 152
Menot yhteensä	-4 159 155	-4 272 754	-4 246 580	-26 174
Toimintakate	-3 692 043	-3 882 014	-3 796 688	-85 326

3.2.3 Lukio-opetus

Vastuualue	Lukio
Vastuuhenkilö	Yhteiskoulu-lukion rehtori
Tehtäväalueet	Lukio-opetus
Palvelusuunnitelma	
Punkalaitumen lukio on paikkakunnan ainoa toisen asteen oppilaitos. Punkalaitumen lukio pyrkii tarjoamaan opiskelupaikan ja laadukkaan opetuksen mahdollisimman monelle paikkakuntalaiselle ja lähikunnasta tulevalle nuorelle.	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
Toiminnan lähtökohtana on voimassa oleva opetussuunnitelma, joka ohjaa valtakunnallisesti ja paikallisesti lukion toimintaa. Lukuvuoden 2024–2025 teemat ja painopisteet olivat:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Opiskelijoiden tuen tarpeiden ennaltaehkäisy ja tuen tarpeeseen vastaaminen. 2) Kriittisen luku- ja kirjoitustaidon vahvistaminen 3) Ekologisuus ja kiertotalous 4) Liikkuminen, liikuntataidot ja hyvinvointi. 5) Finest Future (ulkomaalaiset opiskelijat) 	

Punkalaitumen lukio on paikkakunnan ainoa toisen asteen oppilaitos.

Toiminnan lähtökohtana oli voimassa oleva opetussuunnitelma, joka ohjaa valtakunnallisesti ja paikallisesti lukion toimintaa.

Punkalaitumen lukiossa opiskeli vuoden aikana yli 50 paikkakuntalaista nuorta ja yli 10 vieraskuntalaista opiskelijaa. Keväällä lukiosta pääsi ylioppilaaksi edellisiin vuosiin verrattuna poikkeuksellisen suuri määrä nuoria ja syksyn oppilasmäärä oli noin 10 oppilasta pienempi kuin edellisenä syksynä. Opiskelijat saivat laadukkaan ja monipuolisen opetuksen ja opiskelijat menestyivät myös opinnoissaan erinomaisesti, jopa valtakunnallisesti mitattuna.

Opetushallituksen rahoitusjärjestelmän raportin mukaan Punkalaitumen lukion opiskelijakohtainen yksikköhinta vuodelle 2025 oli n. 12 2800 euroa Lähivuosina opiskelijamäärät lukiossa tulevat todennäköisesti laskemaan, mutta ns. syrjäisyyslisä säilyy Punkalaitumen lukion osalta, eli kunta tulee saamaan jatkossakin korotettua yksikköhintaa opiskelijaa kohden

Kansainvälisyyteen resursoitiin ja lukio oli mukana Erasmus-projektissa yhdessä yhteiskoulun kanssa. Lukion on ollut mukana Finest Futuren toiminnassa, jonka tarkoituksena on saada ulkomaalaisia opiskelijoita lukioon. Tästä FF:n mahdollistavasta toiminnasta on ehkä luovuttava, koska 1.8.2026 jälkeen ns. kolmansista maista tulevista opiskelijoista ei saa enää valtionosuutta, vaan opiskelijoilta veloitetaan luku- vuosi maksu.

Opiskelijoiden hyvinvointi ja liikkuminen oli yksi vuoden painopistealueista ja siihen panostettiin monella tavalla, esimerkiksi liikuntapäivien muodossa. Lisäksi Väinö Linnan lukion kanssa järjestettiin yhteinen ns. hyvinvointipäivä.

Oppilasmäärät	2021	2022	2023	2024	2025
Lukio	46	67	61	64	52

Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025
Ekologisuus ja kiertotalous tukevat kuntastrategian tavoitteita.	Erasmus-hankkeen teemana on ekologisuus ja kiertotalous ja se tuodaan lukion toimintaan myös laajemmin; Kouluruuan jätehävikkiä seurataan.	Erasmus-hankkeen teemalla lukiossa pidettiin keväällä ja syksyllä kerhoa. Jätehävikkiä seurattiin koko vuosi ja se pienentyi edellisvuodesta.

Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Toteuma 31.12.2025
Luku- ja kirjoitustaidon vahvistaminen ja oppilaiden tuen tarpeiden ennaltaehkäisy sekä tuen tarpeeseen vastaaminen tukevat myös strategian tavoitteita.	Lukemista ja kirjoittamista pyritään lisäämään lukio-opetukseen. Tekoälyn käyttöä harjoitellaan. Yhteistyötä tehdään myös kirjaston ja vapaa-aikatoimen kanssa mm. kirjailijavieraiden osalta; Tuen tarpeessa olevat oppilaat pyritään havaitsemaan ajoissa ja tukeen vastataan mahdollisimman monella tavalla. Kaikki lukioon tulevat opiskelijat tekevät luki-testin.	Yhteistyötä on tehty kirjaston kanssa ja kirjailijavieraita on ollut, samoin ns. kirjavinkkauksia. Opiskelijoille on kerrottu tekoälyn käytöstä opiskelussa ja tehty ns. tekoälyn liikennevalot (saa käyttää, ei saa käyttää) Edelleen tekoälyn käyttö ja sen käytön rajoittaminen vaativat opastusta ja ohjeistusta. Oppimisen tuki muuttui 1.8.2025. Paikalliset ohjeet tehty opetussuunnitelmaan. Lukion syksyllä aloittaneet ovat tehneet luki-testin.
Liikkuminen, liikuntataidot ja hyvinvointi	Eräkurssi. Liikunnan syventävät vapaa-ajalla suoritettavat harraste- ja kilpaurheiluoopintojakso. Jatketaan hyvinvoiva lukiolainen -teemaa; Kouluterveyskyselyt.	Eräkurssi toteutui keväällä 2025. Kouluterveyskyselyyn vastattiin keväällä 2025. Hyvinvointipäivä toteutui yhteistyössä Väinö Linnan lukion kanssa. Opiskelijat suorittavat jonkin verran harraste- ja kilpaurheilukursseja.

Lukio-opetus	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	4 949	5 700	11 349	-5 649
Ulkoiset menot	-543 621	-547 600	-578 569	30 969
Toimintakate	-538 672	-541 900	-567 220	25 320
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot	-296 086	-274 400	-256 774	-17 626
Toimintakate	-296 086	-274 400	-256 774	-17 626
Tulot yhteensä	4 949	5 700	11 349	-5 649
Menot yhteensä	-839 707	-822 000	-835 342	13 342
Toimintakate	-834 758	-816 300	-823 993	7 693

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	386 670	290 840	356 082	-65 242
Ulkoiset menot	-4 156 975	-4 396 354	-4 285 624	-110 730
Toimintakate	-3 770 304	-4 105 514	-3 929 542	-175 972
Sisäiset tulot	161 034	160 300	175 610	-15 310
Sisäiset menot	-1 918 540	-1 810 100	-1 878 664	68 564
Toimintakate	-1 757 506	-1 649 800	-1 703 054	53 254
Tulot yhteensä	547 705	451 140	531 691	-80 551
Menot yhteensä	-6 075 515	-6 206 454	-6 164 288	-42 166
Toimintakate	-5 527 811	-5 755 314	-5 632 597	-122 717

3.3 Tekninen toimi

3.3.1 Tekninen hallinto

Vastuualue	Tekninen hallinto
Vastuuhenkilö	Tekninen johtaja
Tehtäväalueet	Tekniset toimistopalvelut, Maa- ja metsäalueet, Kaavoitus, Paikkatieto, Rakennusvalvonta, Ympäristöpalvelut, Liikenneväylät, Toimitilapalvelut
Palvelusuunnitelma	
Teknisen hallinnon vastuualueeseen kuuluu yleinen hallintokunnan palveluiden kehittäminen, suunnittelu ja seuranta, toiminnan koordinointi sekä sisäinen ja ulkoinen yhteistyö. Lisäksi hallinnon vastuualueeseen kuuluvat kunnan maa- ja metsäalueiden käyttö ja hallinnointi, kaavoitus, rakennusvalvonta, paikkatieto- sekä ympäristöpalvelut.	
Yhdyskuntatekniikan vastuualueen tehtävänä on vastata kunnan kaavateiden sekä muiden kunnan vastuulla olevien liikenneväylien ja yleisten alueiden kunnossapidosta. Vastuualueelle kuuluu myös kunnan kiinteistöjen ylläpito-, korjaus- ja uudisrakentaminen.	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset keskittyvät teknisen toimen muutosten täytäntöönpanoon.	

Tekniset toimistopalvelut, Maa- ja metsäalueet, Kaavoitus, Rakennusvalvonta, Paikkatieto, Ympäristöpalvelut, päätösehdotusten valmistelu ja esitys

Teknisestä hallinnosta vastaa teknisen toimen vastuualuejohtajana kunnan tekninen johtaja. Teknisen johtajan suorassa alaisuudessa toimii työpäällikkö ja vastaava kiinteistöhoitaja.

Teknisen toimen henkilöstössä tapahtui muutoksia vuoden 2025 aikana: kaksi määräaikaista työsopimusta päättyi, joista toinen vakinaistettiin irtisanoutuneen työntekijän tilalle. Kiinteistöhoitajille rekrytoitiin lähiesimies – vastaava kiinteistöhoitaja – ja yksi työntekijä siirtyy eläkkeelle lomiensa jälkeen. Kesäkaudella työskenteli yksi kausityöntekijä.

Teknisen johtajan keskeisenä tehtävänä on toteuttaa kunnan luottamuselinten, kuten kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja teknisen lautakunnan, asettamat tavoitteet ja hankkeet mahdollisimman tehokkaasti taloudelliset reunaehdot huomioiden. Lisäksi hänen tulee saattaa luottamuselinten päätettäväksi oikea-aikaisesti vähintään ne asiat ja esitykset, jotka voimassa olevan hallintosäännön mukaan ylittävät hänen toimivaltansa. Tekninen johtaja vastaa myös siitä, että luottamushenkilöt saavat ajantasaisista tietoa teknisen toimen ajankohtaisista asioista.

Punkalaitumen kunnalla on noin 640 hehtaaria metsäalueita, joilla tehdään hakkuita vuosittain erikseen laaditun ja hyväksytyyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Metsänhoitosuunnitelma on laadittu yhteistyössä Loimijoen Metsänhoitoyhdistyksen kanssa, ja sen toteutuksessa huomioidaan metsien kestävä käytön periaatteet ja ympäristöarvot. Metsätalouden kestävyttä ohjaa keskeisesti voimassa oleva metsälainsäädäntö, joka määrittää metsien hoidon ja käytön periaatteet. Lisäksi kunta edistää aktiivisesti metsäalueidensa monimuotoisuutta ja ekologista kestävyttä hyödyntämällä ajantasaisia metsänhoitomenetelmiä ja suojelukäytäntöjä.

Kunta vuokraa peltoalueet, joita se ei tarvitse omassa toiminnassaan. Vuokrauksen tavoitteena on varmistaa peltojen tehokas käyttö, tukea maatalouden toimintaedellytyksiä sekä mahdollistaa alueiden hyödyntäminen.

Puhtaanapitopalveluiden sopimus päätettiin purkaa vuoden 2025 aikana, minkä jälkeen Punkalaitumen kunta liittyy Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Servi Oy:n toimintaan.

Toiminnan lähtökohtana oli voimassa oleva hyväksytty talousarvio, investointi- ja toimintasuunnitelma, joka ohjasi teknisen toimen toimia. Investointeja toteutettiin suunnitelmallisesti, jotta käytettävissä olevat varat saataisiin hyödynnettyä tehokkaasti. Painopisteenä oli rakennusten pienimuotoiset parannus- ja saneeraustyöt. Talousarvio ja investointisuunnitelma tukivat teknisen toimen palveluiden kehittämistä ja ylläpitoa.

Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025
Kiinteistömäärän karsiminen	Yrittäjätalon ja Haukankosken alueen myynti sekä Kiinteistö Oy Pietarinvirastosta luopuminen.	Haukankosken myynti hyväksyttiin valtuustossa 29.9., mutta ostaja vetäytyi myöhemmin kaupasta. Tällä hetkellä Haukankoskea tarjotaan alemman tarjouksen tehneille huutajille. Yrittäjätalon myynti keskeytettiin alhaisen kiinnostuksen takia. Pietarinviraston yhtiökokousedustajaa on evästetty kertomaan kunnan tahtotilasta luopua kiinteistöosaakeyhtiön omistamisesta.
Energiatehokkuuden parantaminen löytämällä uusia säästöjä eri osaluueilta.	Katuvalaistus saneerauksen tuomat säästöt on huomioitu ja kunnan hallinnoima valaistusverkosto on uudistettu lähes kokonaan. Uudet energiansäästötoimenpiteet tulee kohdistua rakennusten IV-koneisiin ja automaation tuomiin säästöihin.	Keskuskoulun IV-kone ja Vakki-kaapit asennettiin syksyllä 2025.
Rakennusten energiatehokkuuden jatkuva parantaminen	Lämmitykseen kuluva energian määrä; IV-koneiden energian määrä; Vuosittainen KETS-raportointi	IV-koneiden kulutusta seurattiin isoimmissa rakennuksissa ja säästötoimenpiteillä säästettiin sähkönkulutusta.

Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Toteuma 31.12.2025
Ympäristöterveydenhuollon tavoite on edistää ja valvoa terveellistä ja turvallista elinympäristöä.	Valvontasuunnitelmien mukaiset toimenpiteet (kpl/vuosi), vesihuollon näytteenoton tulokset julkaistaan kunnan kotisivuilla.	Vesihuollon näytteenoton tulokset julkaistu kunnan sivuilla.
Leikkipuistojen turvallisuuden lisääminen.	Vuosittainen turvallisuusraportti.	Leikkipuistoon uusittu välineitä ja turvallisuusraportit päivitetty.

Tekninen hallinto	TP 2024	Alkuper. TA + LisäTA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	393 533	199 300	264 919	-65 619
Ulkoiset menot	-498 415	-461 200	-431 703	-29 497
Toimintakate	-104 882	-261 900	-166 784	-95 117
Sisäiset tulot	422 064	333 800	395 150	-61 350
Sisäiset menot	-278 462	-280 400	-250 723	-29 677
Toimintakate	143 602	53 400	144 426	-91 026
Tulot yhteensä	815 597	533 100	660 069	-126 969
Menot yhteensä	-776 877	-741 600	-682 426	-59 174
Toimintakate	38 720	-208 500	-22 357	-186 143

3.3.2 Yhdyskuntatekniikka

Liikenneväylät, Toimitilapalvelut

Yhdyskuntatekniikan vastuualue huolehtii kunnan kaavateiden, liikenneväylien ja yleisten alueiden kunnossapidosta. Lisäksi vastuualueelle kuuluu kunnan kiinteistöjen ylläpito, korjaus ja uudisrakentaminen. Toiminnan kehittämisessä painotetaan kiinteistöhallinnan nykyaikaistamista, jonka tavoitteena on parantaa resurssitehokkuutta sekä saavuttaa säästöjä ylläpidossa ja energiankulutuksessa.

Energian hintojen nousun myötä energiankulutusta seurattiin jatkuvasti, ja mahdolliset säästötoimenpiteet toteutettiin tilanteen edellyttämällä tavalla. Toimenpiteisiin sisältyi muun muassa energiankäytön optimointi, laitteistojen säätö ja huolto sekä kulutuksen analysointi tehokkuuden parantamiseksi. Lisäksi pyrittiin hyödyntämään uusiutuvia energialähteitä ja energiatehokkaita ratkaisuja toimintakustannusten hallitsemiseksi pitkällä aikavälillä. Vuotuinen KETS-raportointi (Kunta-alan energiatehokkuussopimus) suoritettiin suunnitellusti, ja sen tuloksia hyödynnettiin energiatehokkuuden kehittämisessä.

Toimitilojen suurimman vuokralaisen, Pirkanmaan hyvinvointialueen, kanssa neuvoteltiin heidän tarpeidensa muutoksista, jotka vaikuttivat suoraan vuokrattavien neliöiden määrään. Pakarin, Haukankosken ja Kunnantalon vuokrasopimuksia ei jatketa. Tämä tarkoittaa 901 m²:n ja noin 53 000 euron vähennystä vuokratuottoihin vuodessa.

Niissä kiinteistöissä, joissa vuokrasopimus jatkuu, tarkasteltiin vuokran määrää ja vastuunjakoa, mikä osaltaan lievensi tulevaa vuokratappiota.

Yhdyskuntatekniikka	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	822 359	758 500	841 153	-82 653
Ulkoiset menot	-1 948 993	-1 980 500	-1 855 699	-124 801
Toimintakate	-1 126 634	-1 222 000	-1 014 547	-207 453
Sisäiset tulot	2 625 084	2 400 300	2 413 791	-13 491
Sisäiset menot	-1 182 055	-993 200	-1 124 427	131 227
Toimintakate	1 443 030	1 407 100	1 289 364	117 736
Tulot yhteensä	3 447 443	3 158 800	3 254 943	-96 143
Menot yhteensä	-3 131 048	-2 973 700	-2 980 126	6 426
Toimintakate	316 396	185 100	274 817	-89 717

3.3.3 Vesihuolto

Vastuualue	Vesihuolto
Vastuuhenkilö	Työpäällikkö
Tehtäväalueet	Vesi- ja viemärlaitos
Palvelusuunnitelma	
Kunnan vesihuoltolaitos huolehtii talousveden hankinnasta ja jakelusta. Lisäksi vesihuoltolaitos vastaa vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentamisesta sekä kunnossapidosta toiminta-alueellaan. Jätevedet johdetaan käsiteltäväksi Huittisten Puhdistamo Oy:lle.	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
Kunnan vesihuoltolaitos toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (461/2000) täyttävää talousvettä. Vesihuoltolaitoksen toiminnan painopisteet ovat veden toimintavarmuuden parantaminen ja häiriötön vedenjakelu, kaukovalvonnan hyödyntäminen ja kehittäminen. Vedensaannin varmistaminen (kaivojen huollot). Hulevesien ja jätevesien erittely. Kanteenmaan runkovesilinjan hanke on ollut valmistelussa vuosia ja edennyt toteutusvaiheeseen 2026. Hankkeen toteutuminen parantaa huoltovarmuutta mahdollisten isojen putkirikkojen osalta.	

Talousveden toimittaminen, jäte- ja hulevesien hallinta toiminta-alueella

Vesihuoltolaitos toimii kunnallisena vesilaitoksena, jonka raakaveden hankinta tehdään kahdelta omalta vedenottamolta ja lisäksi vettä hankitaan ostamalla Humpvilan Vesihuolto Oy:ltä ja Huittisten kaupungilta.

Jätevedet johdetaan käsiteltäväksi Huittisten Puhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle.

Talousveden laatua ja vesijohtoverkon toimintavarmuutta parannettiin vuoden aikana. Samalla jäteveden vuotovesiä pyrittiin vähentämään ja hulevesien hallintaan kiinnitettiin aiempaa enemmän huomiota. Valvontatutkimusohjelman mukaiset talousveden näytteenotot toteutettiin suunnitellusti ja analyysitulokset osoittivat veden olevan talousvedeksi soveltuvaa. Jätevesimääriä mitattiin ja valvottiin reaaliaikaisesti, mikä mahdollisti nopean reagoinnin mahdollisiin poikkeamiin.

Poikkeuksellinen tulva koetteli 2024 hulevesien ohjauksen toimivuutta, tästä oppineena myös Punkalaidun on mukana 2025 perustetussa ohjausryhmässä selvittämässä hulevesien aiheuttamia haittavaikutuksia ja turhia kustannuksia, hankkeelle on saatu Etelä-Savon ELY- keskuksen myöntämä avustus 80 %:a kokonaiskustannusarviosta n. 73 000 euroa.

Vuoden aikana putkiverkostossa ilmenneet vuodot ja niiden korjaustyöt edellyttivät laajojakin toimenpiteitä. Korjaustöihin sisältyi vuotokohtien paikantaminen, putkistojen uusiminen sekä tarvittaessa verkoston paineenhallinnan säätäminen. Lisäksi työmaiden suunnittelussa ja toteutuksessa pyrittiin minimoimaan häiriöt vedenjakelulle sekä alueen asukkaille ja yrityksille.

Verkoston ylläpidon ja seurantajärjestelmien kehittämisellä pyritään jatkossa ennaltaehkäisemään vuotoja ja parantamaan vesihuoltojärjestelmän toimintavarmuutta.

Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025
Laatuvaatimukset ja -suositukset täyttävän talousveden toimittaminen	Valvontasuunnitelman mukaiset talousveden näytteenotot ja niistä saatavat testitulokset, jotka osoittavat onko verkostovesi talousvedeksi soveltuva.	Talousveden laatua on seurattu suunnitelman mukaisesti.
Vesilaitoksen verkoston parantaminen	Alkava saneeraus koskien Kanteenmaan runkovesilinjaa parantaa huomattavasti verkoston huoltovarmuutta valmistuttuaan.	Runkovesilinjan kilpailutus keskeytetty ja uusi suunnitelma tehdään huoltovarmuutta parantavalla menetelmällä, minkä jälkeen uusi kilpailutus.
Vesihuoltolain mukaan maksujen tulee olla sellaiset, että ne kattavat syntyneet kustannukset.	Käyttö- ja palvelumaksut eivät kata tällä hetkellä kuluja, mikä on laitonta. Kustannusten jakosuhte tulisi olla 50/50 ja tällä hetkellä se on 10/90. Vesitaksien korotus 3/2025 sekä pitemmän ajan korotussuunnitelman hyväksyminen.	Vesitaksia korotettu 1.4.2025 alkaen. Valtuusto valtuuttanut teknisen lautakunnan tarkastelemaan vesitaksia vuosittain. Vesitaksia nostetaan myös 1.6.2026.

Vesihuoltolaitos	TP 2024	Alkuper. TA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	362 232	375 600	385 956	-10 356
Ulkoiset menot	-605 140	-612 500	-401 219	-211 281
Toimintakate	-242 907	-236 900	-15 263	-221 637
Sisäiset tulot	16 236	17 600	32 424	-14 824
Sisäiset menot	-86 266	-76 100	-83 396	7 296
Toimintakate	-70 031	-58 500	-50 971	-7 529
Tulot yhteensä	378 468	393 200	418 381	-25 181
Menot yhteensä	-691 406	-688 600	-484 614	-203 986
Toimintakate	-312 938	-295 400	-66 234	-229 166

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2024	Alkuper. TA + LisäTA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	1 578 125	1 333 400	1 492 028	-158 628
Ulkoiset menot	-3 052 549	-3 054 200	-2 688 621	-365 579
Toimintakate	-1 474 424	-1 720 800	-1 196 593	-524 207
Sisäiset tulot	3 063 384	2 751 700	2 841 365	-89 665
Sisäiset menot	-1 546 783	-1 349 700	-1 458 546	108 846
Toimintakate	1 516 601	1 402 000	1 382 819	19 181
Tulot yhteensä	4 641 508	4 085 100	4 333 393	-248 293
Menot yhteensä	-4 599 331	-4 403 900	-4 147 167	-256 733
Toimintakate	42 177	-318 800	186 226	-505 026

KUNTA YHTEENSÄ	TP 2024	Alkuper. TA + LisäTA	TP 2025	Poikkeama
Ulkoiset tulot	2 124 980	1 719 940	1 978 615	-258 675
Ulkoiset menot	-9 366 368	-10 014 454	-9 362 777	-651 677
Toimintakate	-7 241 388	-8 294 514	-7 384 162	-910 352
Sisäiset tulot	4 338 242	4 082 200	4 161 219	-79 019
Sisäiset menot	-4 338 242	-4 082 200	-4 161 219	79 019
Toimintakate	0	0	0	0
Tulot yhteensä	6 463 223	5 802 140	6 139 834	-337 694
Menot yhteensä	-13 704 611	-14 096 654	-13 523 996	-572 658
Toimintakate	-7 241 388	-8 294 514	-7 384 162	-910 352

4. Tuloslaskelmaosa

4.1 Tuloslaskelman toteutuminen

Käyttötalouden tehtävien tulot ja menot summataan talousarvion tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosa sisältää eriä, joita seurataan käyttötaloudessa ja eriä, joita seurataan tuloslaskelmaosassa. Tuloslaskelmassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät. Poistoja ei käsitellä talousarviossa määrärahana, sillä niissä ei ole kysymys rahan käytöstä.

Tuloslaskelmaosan toteuma (ulkoiset ja sisäiset erät)

	Toteuma 2024	Alkuperäinen ja lisätalousarvio	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot				
Myyntituotot	3 399 252	3 050 340	3 242 252	-191 912
Maksutuotot	62 482	43 800	61 340	-17 540
Tuet ja avustukset	225 814	170 900	187 574	-16 674
Muut toimintatuotot	2 775 674	2 537 100	2 648 667	-111 567
	6 463 223	5 802 140	6 139 834	-337 694
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4 959 522	-4 948 000	-4 854 886	-93 115
Palvelujen ostot	-5 608 422	-5 879 354	-5 651 053	-228 302
Aineet ja tarvikkeet	-902 498	-982 000	-797 165	-184 835
Avustukset	-192 018	-398 000	-369 122	-28 878
Muut toimintakulut	-2 042 150	-1 889 300	-1 851 771	-37 529
	-13 704 611	-14 096 654	-13 523 996	-572 658
Toimintakate	-7 241 388	-8 294 514	-7 384 162	-910 352
Verotulot	5 123 511	5 516 000	5 308 295	207 705
Valtionosuudet	3 416 120	3 673 668	3 608 189	65 479
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	78 316	60 000	59 386	614
Muut rahoitustuotot	7 539	7 000	4 639	2 362
Korkokulut	-170 982	-140 500	-116 247	-24 253
Muut rahoituskulut	-6 026	-1 000	-357	-643
Vuosikate	1 207 089	820 654	1 479 743	-659 089
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 230 878	-1 172 600	-1 181 250	8 650
Arvonalentumiset				0
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos	-23 789	-351 946	298 492	-650 438
Poistoeron lisäys	33 671	27 100	31 802	-4 702
Varausten vähennys				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	9 883	-324 846	330 295	-655 141

Tuloslaskelmaosan toteuma (ulkoiset erät)

	Toteuma 2 024	Alkuperäinen ja lisätalousarvio	Toteuma 2 025	Poikkeama
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 026 305	778 740	836 477	-57 737
Maksutuotot	62 482	43 800	61 340	-17 540
Tuet ja avustukset	225 814	170 900	187 574	-16 674
Muut toimintatuotot	810 379	726 500	893 223	-166 723
	2 124 980	1 719 940	1 978 615	-258 675
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4 959 522	-4 948 000	-4 854 886	-93 115
Palvelujen ostot	-3 240 634	-3 616 654	-3 258 713	-357 941
Aineet ja tarvikkeet	-895 306	-973 100	-781 942	-191 158
Avustukset	-192 018	-398 000	-369 122	-28 878
Muut toimintakulut	-78 888	-78 700	-98 114	19 414
	-9 366 368	-10 014 454	-9 362 777	-651 677
Toimintakate	-7 241 388	-8 294 514	-7 384 162	-910 352
Verotulot	5 123 511	5 516 000	5 308 295	207 705
Valtionosuudet	3 416 120	3 673 668	3 608 189	65 479
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	78 316	60 000	59 386	614
Muut rahoitustuotot	7 539	7 000	4 639	2 362
Korkokulut	-170 982	-140 500	-116 247	-24 253
Muut rahoituskulut	-6 026	-1 000	-357	-643
Vuosikate	1 207 089	820 654	1 479 743	-659 089
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 230 878	-1 172 600	-1 181 250	8 650
Arvonalentumiset				0
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos	-23 789	-351 946	298 492	-650 438
Poistoeron lisäys	33 671	27 100	31 802	-4 702
Varausten vähennys				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	9 883	-324 846	330 295	-655 141

Verotulojen toteuma

	Alkuperäinen talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Verotulot			
Kunnan tulovero	4 312 000	4 054 631	257 369
Osuus yhteisöveron tuotosta	774 000	790 976	-16 976
Kiinteistövero	430 000	462 688	-32 688
	5 516 000	5 308 295	207 705
Tuloveroprosentti		9,40	
Kiinteistöveroprosentit			
- yleinen veroprosentti (rakennukset)		1,12	
- yleinen veroprosentti (maa-alueet)		1,30	
- vakituiset asuinrakennukset		0,60	
- muut asuinrakennukset		1,12	
- rakentamaton rakennuspaikka		4,00	
- voimalaitosrakennukset		3,10	

Valtionosuuksien toteuma

	Talousarvio + lisätalousarvio	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet			
Peruspalveluiden v.o	1 316 294	1 320 482	-4 188
Verotuloihin perustuva v.o	1 658 157	1 658 160	-3
Opetus- ja kultt. toimen v.o	139 388	69 723	69 665
Verotulomenetysten korvaus	559 829	559 824	5
	3 673 668	3 608 189	65 479

5. Investointiosa

Investointimenot kirjataan taseeseen ja sieltä vaikutusaikanaan poistoina kuluiksi kunnanhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Investoinniksi katsotaan aktivointirajan (pienhankintaraja) ylittävät hankkeet tai hankinnat. Kunnanhallitus on vahvistanut aktivointirajaksi 10 000 euroa.

Kunnanvaltuusto myöntää määrärahat taseryhmittäin ja yli 500 000 euron hankkeille hankkeittain. Kunnanhallitus päättää koko kunnan osalta 100 000–500 000 euron hankinnoista ja tekee niitä koskevat sopimukset. Irtaimen omaisuuden osalta valtuusto myöntää määrärahan yli 100 000 euron hankinnalle yksilöidysti. Valtuusto voi talousarvion sitovilla perusteluilla määrätä määrärahan kohteittain tai muulla tavoin ohjata määrärahojen käyttöä.

Kunnanhallitus		Toteuma 2024	Talousarvio 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Maa-alueet	Tulot	0	0	5 058	-5 058
	Menot	0	0	0	0
	Netto	0	0	5 058	-5 058
Osakkeet ja osuudet	Tulot	0	0	46 314	-46 314
	Menot	0	0	-50 000	50 000
	Netto	0	0	-3 686	3 686
Yhteensä	Tulot	0	0	51 372	-51 372
	Menot	0	0	-50 000	50 000
	Netto	0	0	1 372	-1 372

Punkalaitumen kunta päätti lähteä osakkaaksi (10%) Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy Serviin 50 000 euron osuudella vuoden 2026 alusta.

Punkalaitumen kunta päätti irtisanoutua Metsäliitto Osuuskunnasta, jonka myötä osuusmaksu 30 000 euroa palautui kuntaan.

Punkalaitumen kunta päätti luopua Satapirkkan Sähkö Oy:n osakkeista. Osakkeista saatiin tuloa 14 531 euroa.

Kiinteistö Oy Puistokodin osakkeiden arvosta tehtiin alaskirjaus (1782 euroa).

Punkalaitumen kunta päätti luopua Numera Oy:n ja Tuomi Logistiikka Oy:n osakkeista, myynti ei tapahtunut vuoden 2025 aikana.

Kasvatus- ja hyvinvointilautakunta		Toteuma 2024	Talousarvio 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tulot	0	0	0	0
	Menot	-53 652	0	-11 597	11 597
	Netto	-53 652	0	-11 597	11 597
Yhteensä	Tulot	0	0	0	0
	Menot	-53 652	0	-11 597	11 597
	Netto	-53 652	0	-11 597	11 597

Iso-Jaakkolantien asfalttipäällystettä parannettiin, ja pienimuotoisia paikkauskohteita korjattiin, muun muassa Lauttakyläntiellä sijaitseva isompi putkirikkokohde.

Emmanpuistoon ja Keskuskoululle asennettiin uusia leikkivälineitä. Lisäksi Keskuskoulun ilmanvaihtopuhaltimet ja valvonta-alakeskuskaapit uudistettiin. Päiväkodin sisäpihalle rakennettiin katos.

Vartiolan huoltorakennuksen varastotiloja parannettiin nykyisten säännösten mukaisiksi. Porttikalliolle rakennettiin valaistut kuntoportaat, ja wc-tiloihin saatiin käyttövesi.

Kaisankodin, Pakarin sekä Hilma & Matin katoille suunniteltu huoltopinnoitus jouduttiin keskeyttämään, kun kattopinnoitteen todettiin olevan PVC-pohjainen. Huoltopinnoitus kilpailutetaan uudelleen vuonna 2026.

Kanteenmaan ja keskustan välisen syöttövesijohdon saneeraus siirrettiin vuodelle 2026 kilpailutuksessa ilmenneiden haasteiden ja suunnitelmien päivitystarpeiden vuoksi. Uusi kilpailutus aloitettiin loppuvuodesta.

Tekninen lautakunta		Toteuma 2024	Talousarvio 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Rakennukset	Tulot	0	0	0	0
	Menot	0	0	0	0
* Hallinto		-8 663	-50 000	-17 322	-32 678
* Sivistys		-5 281	-80 000	-60 546	-19 454
* Tekninen		0	-15 000	-10 535	-4 465
* Vesilaitos		0		0	0
	Netto	-13 944	-145 000	-88 402	-56 598
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tulot	0	0	0	0
	Menot	-342 544	-2 655 000	-156 847	-2 498 153
	Netto	-342 544	-2 655 000	-156 847	-2 498 153
Koneet ja kalusto	Tulot	0	0	0	0
	Menot	-11 730	0	0	0
	Netto	-11 730	0	0	0
Yhteensä	Tulot	0	0	0	0
	Menot	-368 218	-2 800 000	-245 249	-2 554 751
	Netto	-368 218	-2 800 000	-245 249	-2 554 751

Investoinnit yhteensä		Toteuma 2024	Talousarvio 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Yhteensä	Tulot	0	0	51 372	-51 372
	Menot	-421 870	-2 800 000	-306 847	-2 493 153
	Netto	-421 870	-2 800 000	-255 475	-2 544 525

Vesihuolto		Toteuma 2024	Talousarvio 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Rakennukset	Tulot	0	0	0	0
	Menot	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tulot	0	0	0	0
	Menot	-145 791	-2 530 000	-53 997	-2 476 003
	Netto	-145 791	-2 530 000	-53 997	-2 476 003
Koneet ja kalusto	Tulot	0	0	0	0
	Menot	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0
Yhteensä	Tulot	0	0	0	0
	Menot	-145 791	-2 530 000	-53 997	-2 476 003
	Netto	-145 791	-2 530 000	-53 997	-2 476 003

6. Rahoitusosa

Rahoitusosan toteutuminen

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Laskelmassa osoitetaan, kuinka paljon tulorahoituksen lisäksi tarvitaan pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan. Laskelma näyttää budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

	Toteuma 2024	Alkuperäinen talousarvio + LisäTA	Toteuma 2025	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 207 089	824 000	1 479 743	-655 743
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät				
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-421 870	-2 850 000	-306 847	-2 589 467
Rah.osuudet investointimenoihin				
Pys. vast. hyöd. luovutustulot			51 372	
Toiminnan ja investointien rahavirta	785 219	-2 026 000	1 224 268	-3 245 210
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennykset		0		
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-400 000	-400 000	-400 000	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0		
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	13 337	50 000	169 150	-119 150
Vaikutus maksuvalmiuteen	398 556	-2 376 000	993 418	-3 364 360

7. Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	836 476,91		1 026 305,32	
Maksutuotot	61 340,40		62 482,11	
Tuet ja avustukset	187 574,48		225 814,24	
Muut toimintatuotot	893 222,98	1 978 614,77	810 378,68	2 124 980,35
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 953 618,45		-4 046 392,94	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-799 887,84		-834 634,38	
Muut henkilösivukulut	-101 379,21		-78 495,00	
Palvelujen ostot	-3 258 712,78		-3 240 634,45	
Aineet ja tarvikkeet	-781 941,76		-895 305,60	
Avustukset	-369 122,40		-192 017,90	
Muut toimintakulut	-98 114,30	-9 362 776,74	-78 888,10	-9 366 368,37
Toimintakate		-7 384 161,97		-7 241 388,02
Verotulot		5 308 295,33		5 123 510,99
Valtionosuudet		3 608 189,00		3 416 120,00
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	59 386,48		78 315,53	
Muut rahoitustuotot	4 638,50		7 538,65	
Korkokulut	-116 247,35		-170 981,66	
Muut rahoituskulut	-357,27	-52 579,64	-6 026,43	-91 153,91
Vuosikate		1 479 742,72		1 207 089,06
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 181 250,45		-1 230 877,89
Tilikauden tulos		298 492,27		-23 788,83
Poistoeron muutos		31 802,43		33 671,47
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		330 294,70		9 882,64

7.2 Rahoituslaskelmat

Rahoituslaskelma				
	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 479 742,72		1 207 089,06	
Tulorahoituksen korjauserät		1 479 742,72		1 207 089,06
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-306 846,58		-421 870,23	
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	51 371,67	-255 474,91		-421 870,23
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 224 267,81		785 218,83
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-400 000,00		-400 000,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-400 000,00		-400 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen muutokset	-11 476,94		-13 359,00	
Vaihto-omaisuuden muutos	3 747,59		8 116,62	
Saamisten muutos	78 430,72		99 264,21	
Korottomien velkojen muutos	98 448,40	169 149,77	-80 684,72	13 337,11
Rahoituksen rahavirta		-230 850,23		-386 662,89
Rahavarojen muutos		993 417,58		398 555,94
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	4 569 006,29		3 575 588,71	
Rahavarat 1.1.	3 575 588,71	993 417,58	3 177 032,77	398 555,94

7.3 Tase

VASTAAVAA	2025	2024
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 600 052,10	1 605 109,74
Rakennukset	10 005 405,98	10 590 564,37
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 334 992,00	3 531 490,64
Koneet ja kalusto	28 096,14	83 002,09
Muut aineelliset hyödykkeet	29 432,89	29 432,89
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	182 812,44	270 653,13
	15 180 791,55	16 110 252,86
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 960 011,46	1 956 325,69
Muut lainasaamiset	212 896,31	212 896,31
Muut saamiset	2 040,00	2 040,00
	2 174 947,77	2 171 262,00
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	48 640,51	52 388,10
	48 640,51	52 388,10
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset tytäryhteisöltä	300 000,00	300 000,00
	300 000,00	300 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	186 345,54	106 503,37
Muut saamiset	42 403,92	94 146,95
Siirtosaamiset	48 419,21	154 949,07
	277 168,67	355 599,39
Rahat ja pankkisaamiset	4 569 006,29	3 575 588,71
Vastaavaa yhteensä	22 550 554,79	22 565 091,06

VASTATTAVAA	2025	2024
Oma pääoma		
Peruspääoma	8 199 483,58	8 199 483,58
Edellisten tilikausien ylijäämä	5 909 826,94	5 899 944,30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	330 294,70	9 882,64
	14 439 605,22	14 109 310,52
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	405 557,11	437 359,54
	405 557,11	437 359,54
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	155 085,76	166 562,70
	155 085,76	166 562,70
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 265 000,00	5 665 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	521 941,44	517 518,82
	5 786 941,44	6 182 518,82
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	400 000,00	400 000,00
Saadut ennakot	42 364,28	48 488,86
Ostovelat	656 337,49	502 948,58
Liittymismaksut ja muut velat	82 303,25	79 563,64
Siirtovelat	582 360,24	638 338,40
	1 763 365,26	1 669 339,48
Vastattavaa yhteensä	22 550 554,79	22 565 091,06

7.4 Konsernituloslaskelma

Konsernituloslaskelma	2025	2024
Toimintatuotot	2 540 868	2 734 121
Toimintakulut	-10 245 383	-10 304 761
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-293	82
Toimintakate	-7 704 809	-7 570 558
Verotulot	5 308 295	5 123 511
Valtionosuudet	4 124 238	3 955 369
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	62 407	79 423
Muut rahoitustuotot	10 582	10 250
Korkokulut	-134 997	-191 572
Muut rahoituskulut	-902	-6 962
Vuosikate	1 664 814	1 399 462
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-1 392 317	-1 442 366
Satunnaiset erät	7 259	
Tilikauden tulos	279 757	-42 904
Vähemmistöosuudet	-235	-150
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	279 522	-43 054

7.5 Konsernin rahoituslaskelma

Konsernin rahoituslaskelma	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 664 814		1 399 462	
Satunnaiset erät	7 259			
Tulorahoituksen korjauserät	-654	1 671 419	599	1 400 061
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-336 584		-486 514	
Pysyv. vastaavien hyöd. luovutustulot	52 320	-284 264	829	-485 685
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 387 155		914 376
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-524 326		-524 356	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-524 326	44 000	-480 356
Oman pääoman muutokset	5 349	5 349	13 253	13 253
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toim.antojen varojen ja pääom. muutokset	-13 459		-13 463	
Vaihto-omaisuuden muutos	8 627		8 105	
Saamisten muutos	80 526		116 195	
Korottomien velkojen muutos	91 472	167 166	-115 248	-4 410
Rahoituksen rahavirta		-351 811		-471 513
Rahavarojen muutos		1 035 345		442 862
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	4 938 021		3 904 261	
Rahavarat 1.1.	3 902 677	1 035 345	3 461 399	442 862

7.6 Konsernitase

VASTAAVAA	2025	2024
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	99 134	99 168
	99 134	99 168
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 698 266	1 703 521
Rakennukset	11 626 042	12 377 185
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 353 803	3 552 464
Koneet ja kalusto	58 170	113 300
Muut aineelliset hyödykkeet	51 045	55 979
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	188 167	288 775
	16 975 493	18 091 224
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	709 602	706 208
Muut saamiset	2 632	2 637
	712 235	708 845
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	41 495	42 706
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	665	688
	42 159	43 394
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	48 709	52 456
Keskeneräiset tuotteet	85	5 006
	48 794	57 462
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	1 499	1 138
	1 499	1 138
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	215 762	150 415
Muut saamiset	58 073	120 991
Siirtosaamiset	60 849	171 594
	334 683	442 999
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	149 040	140 202
	149 040	140 202
Rahat ja pankkisaamiset	4 788 982	3 764 059
Vastaavaa yhteensä	23 152 019	23 348 490

VASTATTAVAA	2 025	2024
Oma pääoma		
Peruspääoma	8 200 251	8 198 000
Muut omat rahastot	483 836	483 915
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 749 596	5 827 321
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	311 323	-43 054
	14 745 006	14 466 181
Vähemmistöosuudet	1 044	815
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	155 766	167 269
Muut toimeksiannot	41 495	44 702
	197 261	211 971
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 632 018	6 156 383
Liittymismaksut ja muut velat	523 240	518 819
	6 155 258	6 675 202
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	524 326	524 356
Saadut ennakot	96 698	108 704
Ostovelat	647 029	559 914
Muut velat	90 196	87 016
Siirtovelat	695 202	714 334
	2 053 452	1 994 324
Vastattavaa yhteensä	23 152 019	23 348 490

8. Tilinpäätöksen liitetiedot

8.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetiedot on numeroitu Kirjanpitolausautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti. Mikäli yleisohjeen mukaiseen liitetietoon ei tule mitään tietoja, ei kyseistä liitetietoa esitetä. Kunnalla ei ole liitetietoina ilmoitettavaa seuraavien liitetietojen osalta: 2, 3, 4, 5, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 26, 28, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 37.

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet (liitetieto 1)

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle. Tilikaudella käyttämättä jäänyt osuus ulkopuolisesta hankerahoituksesta on kirjattu siirtovelkoihin. Työterveyshuollon Kela-korvaus on kirjattu suoriteperusteella arvioon perustuen.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa *Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet*.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihintaperiaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintahintaan.

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty asunto-osakeyhtiö, Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy, sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on laskettu myös Kiinteistö Oy Pietarinvirasto.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi vastaa olennaisilta osin hankintamenetelmää. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisön tilikauden voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on konsernitilinpäätökseen yhdistelty kunnan omistusosuutta vastaava osuus (sovellettu pääomaosuusmenetelmä).

8.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain, ulkoiset erät (liitetieto 6)

	2025	2024
Hallintotoimi		
Kunnanhallitus	130 505	160 185
	130 505	160 185
Sivistystoimi		
Kasvatus- ja opetuslautakunta	356 082	386 670
	356 082	386 670
Tekninen toimi		
Tekninen lautakunta	1 492 028	1 578 125
	1 492 028	1 578 125
Yhteensä	1 978 615	2 124 980

Verotulot (liitetieto 7)

Verotulojen erittely	2025	2024
Verotulot		
Kunnan tulovero	4 054 631	3 950 473
Osuus yhteisöveron tuotosta	462 688	446 872
Kiinteistövero	790 976	726 166
Verotulot yhteensä	5 308 295	5 123 511

Valtionosuudet (liitetieto 8)

Valtionosuuksien erittely	2025	2024
Valtionosuudet		
Peruspalveluiden valtionosuus	2 978 642	2 656 137
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 658 160	1 560 516
Siitä: Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	69 723	71 171
Verotulomenetyksen korvaus	559 824	688 812
Valtionosuudet ja verotulomenetyksen korvaukset yhteensä	3 608 189	3 416 120

Palvelujen ostot (liitetieto 9)

Palvelujen ostojen erittely	2025	2024
Palveluiden ostot		
Asiakaspalveluiden ostot	231 179	109 046
Muiden palveluiden ostot	3 027 533	3 131 588
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	3 258 713	3 240 634

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet (liitetieto 11)

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Kunnanvaltuusto hyväksyy poistojen perusteet ja kunnanhallitus päättää hyväksytyissä rajoissa tarkat hyödykekohtaiset poistoajat tai -prosentit siten, että poistoaika on lyhin mahdollinen, ellei hyödykkeelle ole perusteita pidemmälle poistoajalle.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot (liitetieto 13)

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	2025	2024
Muut toimintatuotot		
Maa-alueiden myyntivoitot	0	0
Kaluston myyntivoitot	0	0
Yhteensä	0	0
Muut toimintakulut		
Hallinto- ja laitosrakennusten myyntitappiot	0	0
Tehdas- ja tuotantorakennusten myyntitappiot	0	0
Muiden osakkeiden ja osuuksien myyntitappiot	12 165	0
Yhteensä	12 165	0

Poistojen perusteet

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot
Aineettomat oikeudet
Liikearvo
Muut pitkävaikutteiset menot
Atk-ohjelmistot
Muut

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset
Tehdas- ja tuotantorakennukset
Talousrakennukset
Vapaa-ajan rakennukset
Asuinrakennukset

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot
Sillat, laiturit ja uimalat
Muut maa- ja vesirakenteet
Vedenjakeluverkosto
Viemäriverkko
Kaukolämpöverkko
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset
Maakaasuverkko
Muut putki- ja kaapeliverkot
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet
Liikenteen ohjauslaitteet
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet
Muut kuljetusvälineet
Muut liikkuvat työkoneet
Muut raskaat koneet
Muut kevyet koneet
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet
Atk-laitteet
Muut laitteet ja kalusteet

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat
Arvo- ja taide-esineet
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Poistomenetelmä

Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto

Tasapoisto
Tasapoisto

Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto

Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto
Menojäännöspoisto

Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto

käytön mukainen poisto
ei poistoaikaa
ei poistoaikaa

ei poistoaikaa

Poisto aika/ -prosentti

2 – 5 vuotta *
5 – 20 vuotta
2 – 5 vuotta *

2 – 5 vuotta *
2 – 5 vuotta *

ei poistoaikaa

20–50 vuotta
20–30 vuotta
10–20 vuotta
20–30 vuotta
30–50 vuotta

15–20 %
10–25 %
0–20 %
7–10 %
7–10 %
10–15 %
15–20 %
20–22 %
12–15 %
15–20 %
15–25 %
15–20 %
20–25 %
20–25 %

15–20 vuotta
8–15 vuotta
4–7 vuotta
5–10 vuotta
10–15 vuotta
5–10 vuotta
5–15 vuotta
3–5 vuotta
3–5 vuotta

Muut rahoitustuotot (liitetieto 15)

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	2 760	5 622
Yhteensä	2 760	5 622

8.3. Tasetta koskevat liitetiedot

8.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat ja muut pitkäaikaiset sijoitukset (liitetieto 19)

Aineelliset hyödykkeet							
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2025	1 605 109,74	10 590 564,37	3 531 490,64	83 002,09	29 432,89	270 653,13	16 110 252,86
Lisäykset tilikauden aikana		87 282,73	257 404,74			64 926,46	409 613,93
Rahoitusosuudet tilikaudella							
Vähennykset tilikauden aikana	-5 057,64					-152 767,15	-157 824,79
Siirrot erien välillä							
Tilikauden poisto		-672 441,12	-453 903,38	-54 905,95			-1 181 250,45
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Aktivoidut korkomenot							
Poistamaton hankintameno 31.12.2025	1 600 052,10	10 005 405,98	3 334 992,00	28 096,14	29 432,89	182 812,44	15 180 791,55
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	1 600 052,10	10 005 405,98	3 334 992,00	28 096,14	29 432,89	182 812,44	15 180 791,55
Olenneiset lisäpoistot							

Osakkeet ja osuudet					
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2025	755 904,84	659 657,60	430 979,30	109 783,95	1 956 325,69
Lisäykset				50 000,00	50 000,00
Vähennykset				-46 314,23	-46 314,23
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.2025	755 904,84	659 657,60	430 979,30	113 469,72	1 960 011,46
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	755 904,84	659 657,60	430 979,30	113 469,72	1 960 011,46

Kuntayhtymäosuuden tase-ero

Sasky koulutuskuntayhtymä	
Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	382 541,61
Kunnan tase 31.12.2025	425 071,84
Ero	-42 530,23

Jkv-, muut laina- ja muut saamiset					
	Jkv-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2025		212 896,31		2 040,00	214 936,31
Lisäykset					
Vähennykset					
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.2025		212 896,31		2 040,00	214 936,31
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.2025		212 896,31		2 040,00	214 936,31

Saamiset yhteisöiltä sisältää Sallilan Energia Oy:n Pakarin sähköliittymismaksun.

Tytäryhteisöt (liitetieto 20)

	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus, %	Konsernin omistus-osuus, %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus voitosta (+)/ tappiosta (-)
Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy	Punkalaidun	100	100	45 422	1 123 301	-27 346
Yhteensä				45 422	1 123 301	-27 346

Kuntayhtymät (liitetieto 21)

	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus, %	Konsernin omistus-osuus, %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus voitosta (+)/ tappiosta (-)
Pirkanmaan liitto	Tampere	0,70	0,70	14 317	7 760	2 980
SASKY koulutuskuntayhtymä	Sastamala	1,22	1,22	747 317	86 478	5 439
Yhteensä				761 634	94 238	8 420

Osakkuus- ja muut omistusyhteisöt (liitetieto 22)

	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus, %	Konsernin omistus-osuus, %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus voitosta (+)/ tappiosta (-)
Kiinteistö Oy Pietarinvirasto	Punkalaidun	30,17	30,17	388 260	3 062	4
Huittisten Puhdistamo Oy	Huittinen	5,00	5,00	202 079	750 483	5 170
Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy	Forssa	2,96	2,96			

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oyn konsernitilinpäätös ei valmistunut ajoissa ja lukuja ei saatu.

Saamiset konsernin yhteisöiltä (liitetieto 23)

Saamisten erittely	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		49 303		22 086
Lainasaamiset	512 896		512 896	
Saamiset yhteensä	512 896	49 303	512 896	22 086

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 24)

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kela/työterveyshuolto		23 800		34 400
Kela/sairauspäivärahat		1 614		3 766
Ely/Työllistämistilitys				6 628
Työllisyysrahasto/Koulutuskorvaus		1 346		1 700
MHY/Loimijoki				38 488
Punkalaitumen Osuuspankki		5 404		6 021
Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy		8 263		29 588
Vesilaskutus 1.-31.12.2024				36 218
Sastamalan kaupunki		7 275		2 409
Huittisten kaupunki		1 929		5 213
Muut tulojäämät		402		912
Siirtosaamiset yhteensä		50 033		165 343

8.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erien muutokset (liitetieto 25)

Oman pääoman erien muutokset	2025	2024
<i>Peruspääoma</i>		
Peruspääoma 1.1.	8 199 484	8 199 484
Peruspääoma 31.12.	8 199 484	8 199 484
<i>Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä</i>		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 899 944	4 958 038
Edellisen tilikauden yli-/alijäämä	9 883	941 906
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 909 827	5 899 944
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	330 295	9 883
Oma pääoma yhteensä	14 439 605	14 109 310

Pitkäaikainen vieras pääoma (liitetieto 27)

Pitkäaikaiset velat	2025	2024
<i>Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät velat</i>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 665 000	4 065 000

Erittely liittymismaksuista (liitetieto 32)

Pitkäaikaisen vieraan pääoman kohdassa *Liittymismaksut ja muut velat* summa sisältää pelkästään vesi-
huollon liittymismaksuja. Lyhytaikaisen vieraan pääoman vastaavassa kohdassa summassa on vain muita
velkoja.

Erittely siirtovelosta (liitetieto 33)

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotukset	483 968	454 189
Sastamalan kaupunki	384	20 641
Huittisten kaupunki	470	
Vauvarahat 2024	450	5 100
Vauvarahat 2025	2 700	
Korkojaksotukset	25 878	37 264
Kuntien eläkevakuutus		77 393
Työllisyysrahasto		
SMC Palvelut Oy		40 875
Muut menojäämät	176	2 876
Siirtovelat yhteensä	514 027	638 338

8.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Leasingvastuiden yhteismäärä (liitetieto 38)

Leasingvastuiden yhteismäärä	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	28 410	32 225
Myöhemmin maksettavat	28 180	43 375
Yhteensä	56 590	75 600

Leasingvastuiden yhteismäärä ei sisällä arvonlisäveroa.

Leasing sopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

Vastuusitoumukset (liitetieto 39–40)

Vastuusitoumukset	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
<i>Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy</i>		
Alkuperäinen pääoma	900 000	900 000
Jäljellä oleva pääoma	290 007	356 673
Kuntatodistuslimiitti	300 000	300 000
Limittistä käytössä	0	0
Takaukset muiden puolesta		
<i>Huittisten Puhdistamo Oy</i>		
Alkuperäinen pääoma	1 632 215	1 897 500
Jäljellä oleva pääoma	872 256	957 948
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takausvastuista 31.12.	24 215 926	22 902 669
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus rahastosta 31.12.	30 996	24 577

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (liitetieto 41)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	2025	2024
<i>Kirjanpidon ulkopuoliset varat</i>		
Sivistystoimi		
Luokkaretki- ja stipendirahastot	13 359	4 906
Yhteensä	13 359	4 906
<i>Arvonlisäveron palautusvastuut/ joista todennäköisesti toteutuvat</i>	1 000 980 0	1 113 347 0

Arvonlisäverolain mukaan uudisrakennus- ja perusparannusmenoista vähennyksenä tai palautuksena käsiteltäyn arvonlisäveroon liittyy kymmenen vuoden oikaisuvelvollisuus, jos kiinteistö tai sen osan käyttötarkoitus muuttuu palautukseen tai vähennykseen oikeuttamattomaksi. Alv-palautusvastuu on Punkalaitumen kunnan osalta ilmoitettu kaikkien kiinteistöjen osalta.

Vuokravastuut	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	5 326	5 326
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	2 086	2 437
Vuokravastuut yhteensä	7 412	7 763
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	150	501
Siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut		

8.5. Ympäristöasiat

Ympäristökulut ja -tuotot	2025	2024
<i>Ympäristötuotot</i>		
Jätevesien käsittely	134 132	124 044
	134 132	124 044
<i>Ympäristökulut</i>		
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	32 498	32 425
Jätevesien käsittely	311 555	327 382
Jätehuolto	58 668	60 308
	402 721	420 115
Ympäristökulut, netto	268 589	296 071
<i>Pitkävaikutteiset ympäristömenot</i>		
Verkostojen saneeraus	0	0

8.6. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön määrä työyksiköittäin 31.12.	2025	2024
Hallintotoimi	15	15
Hallintotoimisto	10	10
Kirjasto, liikunta- ja nuorisotoimi	5	5
Sivistystoimi	58	57
Lukio	7	7
Päiväkot	11	12
Perhepäivähoito	2	2
Peruskoulut	38	36
Tekninen toimi	12	14
Tekninen toimisto	2	2
Toimitilapalvelut	10	12
Yhteensä	85	86

Henkilöstökulut (liitetieto 43)

Henkilöstökulut	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 854 886	4 959 522
Palkat ja palkkiot	4 006 076	4 088 459
Eläkekulut	799 888	834 634
Muut henkilösivukulut	101 379	78 495
Henkilöstömenojen korjaukset	-52 457	-42 066
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	4 854 886	4 959 522

Luottamushenkilömaksut (liitetieto 44)

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut	2025	2024
Keskustan Punkalaitumen kunnallisjärjestö ry	3 207	3 726
Perussuomalaiset r.p. Punkalaitumen paikallisosasto	421	848
Punkalaitumen Kokoomus ry	1 561	2 094
Punkalaitumen Sosiaalidemokraatit ry	973	0
	6 162	6 668

Tilintarkastajan palkkiot (liitetieto 45)

Tilintarkastajan palkkiot	2025	2024
BDO Auditor Oy Tilintarkastuspalkkiot	5 939	5 853
Palkkiot yhteensä	5 939	5 853

Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista (liitetieto 46)

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:lle 212 896 euron rahalainan, josta 31.12.2025 on avoimena 212 896 euroa. Laina on tertiäärilaina, joka on rahoituskohteessa omarahoitusosuuden kattamiseksi. Lainaa saa lyhentää vasta sen jälkeen, kun aravalaina on maksettu pois. Lainasta ei ole saatu turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kunnan arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Tertiäärilainojen lyhennyksiä on siirretty Punkalaitumen kunnanhallituksen päätöksellä 9.1.2023 § 12.

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:lle 1 200 000 euron oma-velkaisen takauksen, joista velkaa 31.12.2025 on jäljellä 290 007 euroa. Kuntatodistuslimiittiä ei ole käytössä 31.12.2025.

Kunta on antanut vuonna 2023 Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:lle 300 000 euron suuruisen korottoman pääomalainan. Pääomalainasta ei ole saatu turvaavaa vakuutta.

Kunta on myynyt omistamalleen Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:lle yhtiölle hallinnollisia palveluita sekä kiinteistöhuoltopalveluita 46 955 eurolla. Palvelut on myyty omakustannushintaan. Talous- ja hallintopalvelut laskutetaan kerran vuodessa joulukuussa.

Kunnanjohtajan kanssa on 19.8.2024 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu yhdeksän kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta kunnanjohtajan irtisanoutuessa palvelussuhteesta siinä tapauksessa, että kunnanjohtaja ei nauti poliittisen johdon luottamusta.

8.7. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Valtionosuuksien erittely	2025	2024
Valtionosuudet		
Kunta	3 608 189	3 416 120
Sastamalan koulutuskuntayhtymä, yksikköhintarahoitus	516 049	539 249
Valtionosuudet yhteensä	4 124 238	3 955 369

Oma pääoma	2025	2024
<i>Peruspääoma</i>		
Peruspääoma 1.1.	8 198 000	8 198 000
Lisäykset tilikaudella	767	
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	8 200 251	8 198 000
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.12.	0	0
<i>Muut omat rahastot</i>		
Rahaston pääoma 1.1.	483 915	483 915
Lisäykset tilikaudella	79	
Vähennykset tilikaudella		
Muut omat rahastot 31.12.	483 836	483 915
<i>Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)</i>		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 827 321	5 161 314
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 749 596	5 827 321
<i>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</i>	311 323	-43 054
Oma pääoma yhteensä	14 745 006	14 466 180

Vuokravastuut	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	25 288	26 458
Myöhemmin maksettavat	18 664	8 176
Yhteensä	43 952	34 634
<i>Leasingvastuut</i>		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	35 831	39 351
Myöhemmin maksettavat	38 643	54 852
Yhteensä	74 474	94 203

Leasingvastuiden yhteismäärä ei sisällä arvonlisäveroa

Vastuusitoumukset	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	900 000	900 000
Jäljellä oleva pääoma	290 007	356 673
 Kuntatodistuslimiitti	300 000	300 000
Limittistä käytössä	0	0
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	1 632 215	1 897 500
Jäljellä oleva pääoma	872 256	957 948

Kunnan ja konsernin tuotot ja kulut (ulkoiset erät)	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
TUOTOT				
Toimintatuotot	2 540 868	2 734 121	1 978 615	2 124 980
Verotulot ja valtionosuudet	9 432 533	9 078 880	8 916 484	8 539 631
Rahoitustuotot	72 989	89 673	64 025	85 855
Yhteensä	12 046 390	11 902 674	10 959 124	10 750 466
KULUT				
Toimintakulut	10 245 383	10 304 761	9 362 777	9 366 368
Rahoituskulut	135 899	198 534	116 604	177 008
Yhteensä	10 381 282	10 503 295	9 479 381	9 543 376
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	1 392 317	1 442 366	1 181 250	1 230 878
Satunnaiset erät		0		0
Tilinpäätössiirrot		0		0

9 Vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

9.1. Laskennallinen taseyksikkö

9.1.1. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Yleistä

Vesilaitostoiminta on alkanut Punkalaitumella jo 1960-luvulla. Aluksi laitos toimitti ainoastaan puhdasta vettä. Jäteveden viemärointi ja käsittely aloitettiin 1970-luvulla, jolloin valmistui myös kunnan oma jätevedenpuhdistamo. Nykyisin jätevedet on johdettu vuodesta 2014 lähtien siirtoviemärillä käsiteltäviksi Huittisten Puhdistamo Oy:lle.

Vesihuoltolaitos vastaa Punkalaitumen kunnan puhtaan veden tuottamisesta ja jakelusta sekä kunnan omasta jätevesiviemäroinnistä. Lisäksi vesihuoltolaitos toimittaa talousvettä 70:lle Urjalan kunnassa asuvalle asiakkaalle.

Vuoden 2015 alusta vesihuoltolaitos eriytettiin kunnasta omaksi taseyksiköksi, sillä vesihuoltolaki edellyttää vesihuollon kirjanpidon eriyttämistä muista kunnan toiminnoista. Hulevesistä ja -viiemäroinnistä kunta vastaa edelleen.

Vesinäytteitä otettiin sekä terveysviranomaisen että vesihuoltolaitoksen toimesta. Verkostosta ja verkostoon lähtevästä vedestä otetut näytteet täyttivät talousvedelle asetetut laatuvaioitteet.

Toimintavuotena edistettiin Kanteenmaan syöttövesijohdon hanketta ja lisättiin vedenottamoiden toimintavarmuutta.

Vesi- ja jätevesimäärät

Punkalaitumen kunnan vesihuoltolaitoksella on kaksi vedenottamoaa, Kanteenmaa ja Kenni. Lisäksi vettä ostetaan Humppilan Vesihuolto Oy:n Murrin vedenottamolta sekä Huittisten kaupungin vesihuoltolaitokselta. Vesijohtoverkostoon liitettyjä kiinteistöjä oli vuoden 2025 lopussa 1017 kpl, joista uusia liittyjiä oli 3 kpl.

Vuonna 2025 vesijohtoverkostoon pumpattiin vettä yhteensä 122375 m³, määrässä on laskua edelliseen vuoteen 16,56 %. Laskuttamaton veden määrä oli 20 833 m³ edelliseen vuoteen verrattuna laskuttamattoman talousveden määrä väheni 34,72 %, laskuttamattoman veden määrän vähentämiseen tähtäviä toimenpiteitä tulee kuitenkin jatkaa.

Kunnan viemäriverkostoon tehtiin toimintavuonna yksi uusi liittymä, verkostoon liitettyjä kiinteistöjä on kaikkiaan 395 kpl. Jätevettä pumpattiin Huittisten Puhdistamolle 102813 m³, määrässä oli laskua edelliseen vuoteen 21,39 %. Yhtenä selittäväenä tekijänä voidaan pitää jätevesi- ja hulevesiviemäreiden korjauksia. Vuotovesien vähentämiseen tähtäviä toimenpiteitä on kuitenkin yhä jatkettava. Rankkasateista/ hulevesitulvien takia verkostossa tapahtui yksi ylivuoto, ohijuoksuksen määrä oli 5 m³.

Verkostoon johdettu vesimäärä (kursiivilla laskutetut määrät):

Verkostoon johdettu vesimäärä m ³	2025	2024	2023	muutos v. 2024–2025
talousvesi	122375 (101542)	142645 (97894)	123059 (94796)	-16,56 % (+3,73 %)
jätevesi	102813 (46135)	124801 (45510)	144153 (38190)	-21,39 % (+1,37 %)

Rakentaminen ja korjaus

Isompia vesihuoltoon kohdistuvia toimenpiteitä olivat:

- Kanteenmaan syöttövesijohto hankkeen saneerauksen suunnittelu ja kilpailutus.
- Lauttakyläntien putkirikon korjaus
- Vesilaitosrakennusten murtohälytinjärjestelmät.
- Vesihuollon toimintavarmuuden turvaaminen

Organisaatio

Vesihuoltolaitoksen organisaatiossa toimii kaksi kokoaikaista laitosmiestä sekä työpäällikkö 60 %. Lomajaksoilla ja sairaspöissaolojen takia vesihuollon päivystystä on tuettu ostopalveluilla ja teknisen toimen muulla henkilöstöllä.

Talous

Vuoden 2025 liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot yhteensä ovat 418 380,57 euroa (vuonna 2024: 378 468,02 euroa). Tuotot ovat nousseet 39 912,55 euroa. Toimintakulut laskivat vuonna 2025 ja olivat 481 725,25 euroa (vuonna 2024: 681 844,18 euroa). Poistot olivat tilikaudella 293 229,82 euroa (vuonna 2024: 321 718,35 euroa). Tilikauden alijäämäksi muodostui kaikkiaan 342 642,42 euroa (vuonna 2024: 615 566,31 euroa) Tarkemmin taloustiedot ilmenevät jäljempänä olevasta taulukosta.

Vesihuoltolaitoksen taloudellinen tilanne oli toimintavuonna edelleen heikko, vaikka alijäämä väheni edelliseen vuoteen verrattuna 273 323,89 euroa. Isoin tekijä oli hulevesien aiheuttamat kustannukset jätevedessä. Toimintavuoden hulevedet on laskennallisesti eritelty jätevedestä, ja kustannus siirretty hulevesiverkolle mikä ei kuulu vesihuoltolaitoksen taseyksikköön.

Maksut ja taksa

Taksan korotukset astuivat voimaan 1.4.2025 alkaen. Käyttömaksut olivat (arvonlisäveroton):

- vesi 2,08 euroa/m³
- veden perusmaksu 63,52 euroa/ mittari/vuosi
- jätevesi 2,91 euroa/m³
- jäteveden perusmaksu 64,10 euroa/ mittari/vuosi

Liittymismaksut ovat veden osalta 112,35 euroa/yksikkö ja jäteveden osalta 2,00 euroa/k-m². Maksuihin lisätään arvonlisävero.

Vedenottamot

Kanteenmaan vedenottamalla vettä nostetaan siiviläputkikaivosta (kaivo nro 3) uusitun suodatusprosessin kautta verkostoon. Siiviläputkikaivosta (kaivo nro 4) raakavettä johdetaan huuhteluun (imeytetään harjuun). Näin toimien pystytään ylläpitämään kaivo 4:n prosessia; Tarpeen, mikäli kaivon 3 toiminnassa ilmenee häiriöitä ko. vettä voidaan johtaa suodatusprosessin kautta verkostoon.

Kennin vedenottamalla otetaan kuilukaivolla pohjavettä, joka johdetaan verkostoon. Sekä Kanteenmaan että Kennin vedenottamot on liitetty kaukovalvontajärjestelmään, kaikissa vedenkäsittelyn kohteissa on myös kameravalvonta ja murtohälytysjärjestelmät.

Humppilan Vesihuolto Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaan vettä voidaan ostaa noin 100 m³ vuorokaudessa. Toimintavuonna vettä ostettiin 35 427 m³ (97 m³/vrk). Vuonna 2024 vettä ostettiin 34 882 m³ (95,5 m³/vrk).

Huittisten kaupungin vesihuoltolaitoksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaan vettä voidaan ostaa noin 200 m³ vuorokaudessa. Vuonna 2024 vettä ostettiin 22 772 m³ (62 m³/vrk). Toimintavuonna vettä ostettiin 14 166 m³ (39 m³/vrk).

Ostetun veden kokonaismäärä oli vuonna 2025 yhteensä 49 593 m³ (135 m³/vrk)

Ostetun veden määrä laski 26,47 % Isoimpana tekijänä voidaan pitää vesijohtoverkoston vuotoja, mitä saatiin hallintaan toimintavuonna.

Verkostot ja pumppaamot

Vesihuoltolaitoksella oli vuoden 2025 lopussa seuraava määrä verkostoa:

Vesijohto	167,0 km	Jätevesijohto	35 km
muovi	157,5 km	muovi	21,2 km, vietto
asbestisementti	9,5 km	betoni	5,1 km, vietto
		muovi	7,7 km, paine

Laitoksella on yhdeksän jätevesipumppaamo (Sarkkila, Penttilä, Vesilahdentie, Saunaaja, Karjanmaantie, Kostilantie, Kanteenmaantie, Vanttila ja Kajavanpolku), kaikki ovat kaukovalvonnan piirissä.

9.1.2. Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma Vesilaitos		1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Liikevaihto		417 809,44		377 652,11	
Liiketoiminnan muut tuotot		571,13		815,91	
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana		72 603,15		109 151,24	
Varastojen muutos		-174,18		0,00	
Palvelujen ostot		281 038,42	353 467,39	423 292,33	532 443,57
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot		104 177,29		126 540,12	
Henkilösivukulut					
Eläkekulut		21 299,69		21 102,19	
Muut henkilösivukulut		2 780,88	128 257,86	1 758,30	149 400,61
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot		293 229,82		321 718,35	
Liiketoiminnan muut kulut		2 889,07		9 561,99	
Poistoeron muutos		16 821,15		18 690,19	
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-342 642,42		-615 966,31	
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korvaus jäännöspääomasta		0,00		0,00	
Tilikauden yli-/alijäämä		-342 642,42		-615 966,31	

Rahoituslaskelma Vesilaitos	2025		2024	
	Tulorahoitus			
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-359 463,57		-634 656,50	
Poistot ja arvonalentumiset	293 229,82		321 718,35	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut tulorahoituksen korjauserät				
Sisäiset tuotot	-32 424,35		-16 235,53	
Sisäiset kulut	83 395,55	-15 262,55	86 266,20	-242 907,48
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-53 996,91		-145 790,74	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	-53 996,91	0,00	-145 790,74
Tulorahoitus ja investoinnit, netto		-69 259,46		-388 698,22
Rahoitustoiminta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden vähennys	174,18		0,00	
Lyhytaikaisten saamisten lisäys/vähennys	22 739,47		-27 516,20	
Korott. pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	-5 507,79	17 405,86	59 800,41	32 284,21
Rahoitustoiminta netto		17 405,86		32 284,21
Vaikutus kunnan kassavaroihin		-51 853,60		-356 414,01

Tase		
Vesilaitos		
VASTAAVAA	2025	2024
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	60 043,10	60 043,10
Rakennukset	347 695,43	367 754,75
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 288 880,33	2 524 899,70
Koneet ja kalusto	3 199,31	5 810,63
Ennakkomaksu ja keskener. hankinnat	165 490,67	146 033,67
	2 865 308,84	3 104 541,85
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	37 431,59	37 257,41
	37 431,59	37 257,41
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	58 059,15	35 319,68
Muut saamiset	41 330,01	41 330,01
	99 389,16	76 649,69
Vastaavaa yhteensä	3 002 129,59	3 218 448,95

VASTATTAVAA	2025	2024
Oma pääoma		
Peruspääoma	1 399 228,79	1 399 228,79
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-3 547 303,64	-2 931 337,33
Tilikauden yli-/alijäämä	-342 642,42	-615 966,31
	-2 490 717,27	-2 148 074,85
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	150 877,35	167 698,50
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut velat	521 648,34	517 225,72
	521 648,34	517 225,72
Lyhytaikainen		
Ostovelat	76 923,68	75 068,43
Muut velat	25 558,01	24 916,61
Siirtovelat	6 256,47	7 667,95
Yhdystili	4 711 583,01	4 573 946,59
	4 820 321,17	4 681 599,58
Vastattavaa yhteensä	3 002 129,59	3 218 448,95

Vesihuollon alijäämäisten tulosten seurauksena taseessa oleva oma pääoma on menetetty. Oma pääoma on tilinpäätöshetkellä 31.12.2025 alijäämäinen -2 490 717,27 euroa.

10 Käytetyt kirjanpitokirjat, arkistointi ja tositteiden lajit

Kirjanpitokirjat

Tasekirja	paperituloste
Päiväkirja	sähköinen arkisto
Pääkirja	paperituloste
Talousarvion toteumavertailuraportit	paperituloste
Palkkakirjanpito	
Palkkaluettelot	paperituloste
Tilierittelyt	sähköinen arkisto
Myyntireskontra	
Laskutuslistat laskutuslajeittain	paperituloste
Laskutuspäiväkirjat laskutuslajeittain	sähköinen arkisto
Asiakasreskontra	sähköinen arkisto
Ostoreskontra	
Maksatuslista maksuerittäin	paperituloste
Toimittajareskontra	sähköinen
Käyttöomaisuuskirjanpito	paperituloste
Konserniasiakirjat	paperituloste
Tase-erittelyt	paperituloste

Arkistointi

Tasekirja säilytetään Kansallisarkiston ohjeen mukaisesti pysyvästi. Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n säännöksiä siten, että kirjanpitokirjat ja käyttöaikaa koskevin merkinnöin varustettu tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä lukien niin, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksitta todeta. Kirjanpitokirjat säilytetään arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti joko paperitulosteena tai sähköisessä muodossa. Arkistoinnista vastaa kunnanhallitus.

Tositteet sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tositteet säilytetään tositelajeittain tositenumerojärjestyksessä. Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Käytetyt tositelajit

1	Pankkitositteet	paperituloste
10	Muistiotositteet	paperituloste
20	Ostolaskujen suoritukset	paperituloste
21	Ostolaskut P2P	sähköinen arkisto
28	Hyvitysten kohdistus OSRE	paperituloste
29	Matkalaskut M2	paperituloste
30	Myyntireskontran suoritukset	paperituloste
31	Myyntilaskut	sähköinen arkisto
32	Web-hetilaskut	sähköinen arkisto
38	Sopimuslaskutus	sähköinen arkisto
39	Korkolaskut	paperituloste
51	Vesilaskut Intime	sähköinen arkisto
52	Vesilaskutuksessa tulostetut	sähköinen arkisto
85	Palkkatositteet	sähköinen arkisto
87	Sumu-poistot	paperituloste
89	Poistoeron muutokset	paperituloste
91	KP Laskennalliset	paperituloste
93	SL Laskennalliset	paperituloste
96	Kirjanpidon tulos	paperituloste
97	Kirjanpidon tulos laskennallinen	paperituloste
98	Sisäisen laskennan tulos	paperituloste
99	Sisäisen laskennan tulos laskennallinen	paperituloste

Tilinpäätöksen 2025 allekirjoittaminen

Punkalaitumella 30.3.2026

PUNKALAITUMEN KUNNANHALLITUS

Linda Lähdeniemi
puheenjohtaja

Petri Korhonen

Timo Karunen

Ville-Matti Kyläsorri

Harri Lumme

Sari Vainio-Knuutila

Marja Wakkala

Tiina Mäkiranta
vs. kunnanjohtaja

Tilintarkastajan merkinnät

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Punkalaitumella ____/____ 2026

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Aino Lepistö
JHT, HT